

**Chiromantia. 1, Complexionum noticia juxta dominium planetarum / [Johannes ab Indagine].**

**Contributors**

Indagine, Johannes ab, -1537.

**Publication/Creation**

Strassburg : J. Schott, 1541.

**Persistent URL**

<https://wellcomecollection.org/works/h9mn637x>

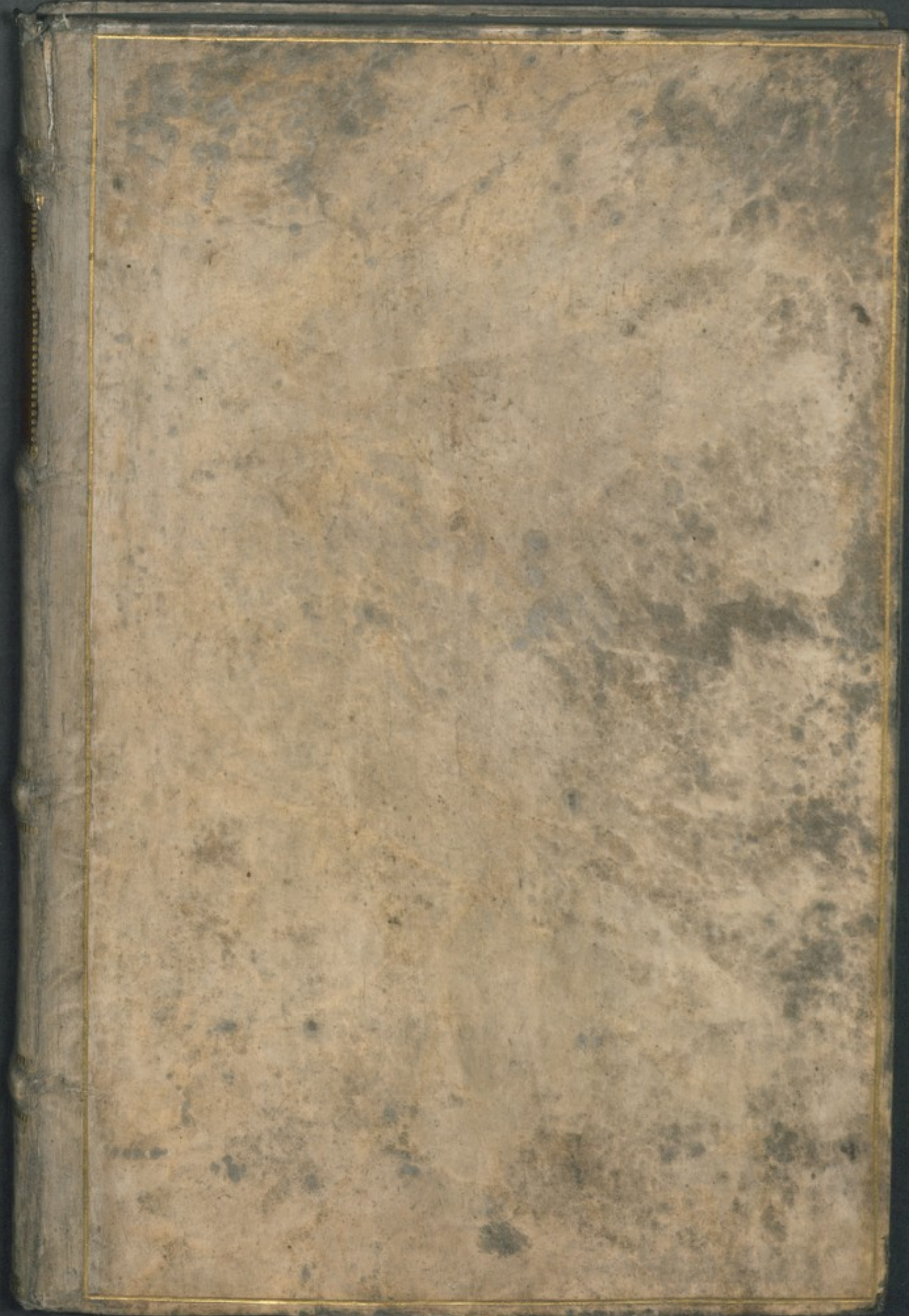
**License and attribution**

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.



Wellcome Collection  
183 Euston Road  
London NW1 2BE UK  
T +44 (0)20 7611 8722  
E [library@wellcomecollection.org](mailto:library@wellcomecollection.org)  
<https://wellcomecollection.org>





3401

N IV K

16

Charles F. Cox.  
New York.

Society 13/4/19  
Lot 1316.  
£2.

2876



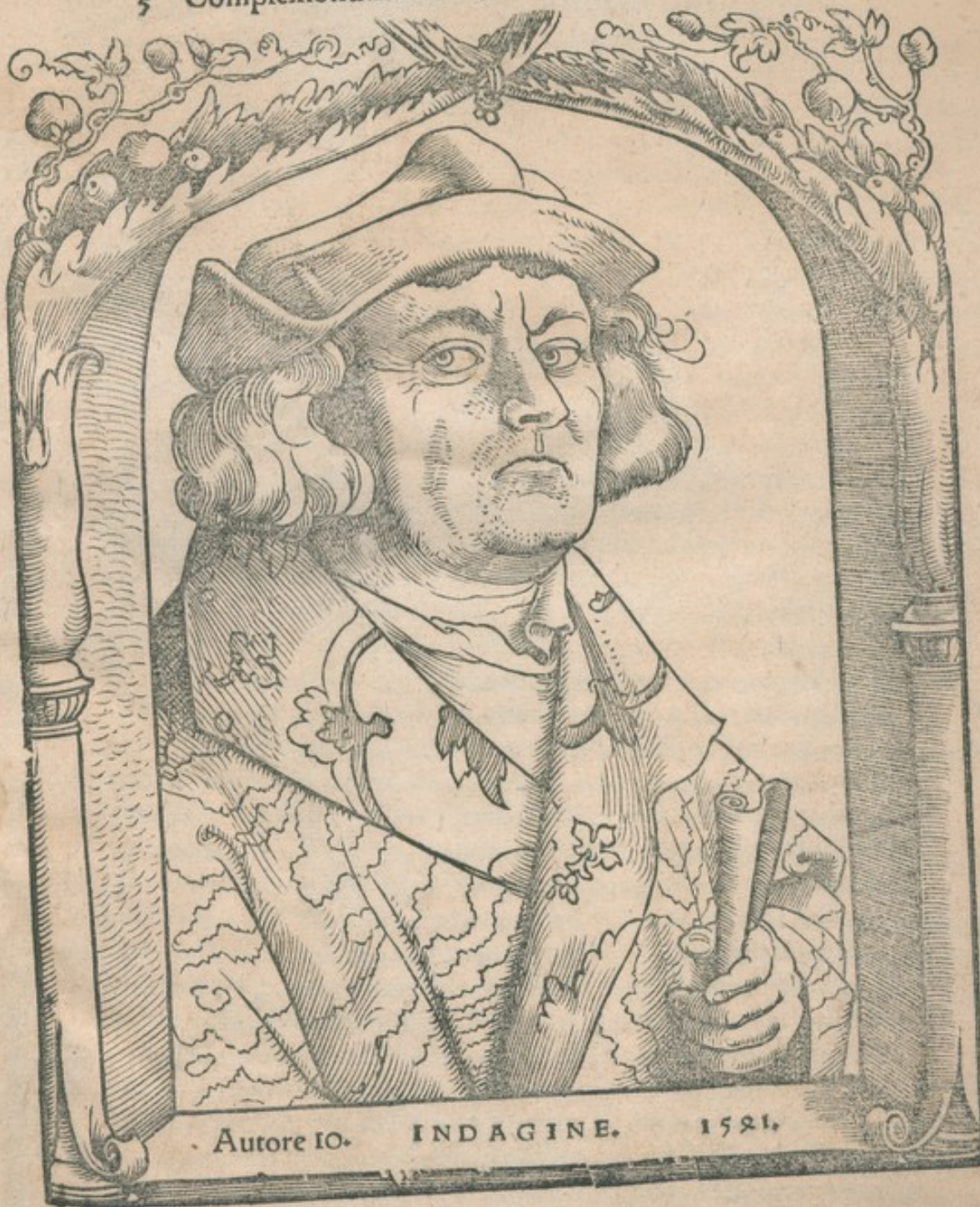






# CHIROMAN TICA.

- 1 Physiognomia, ex aspectu membrorum Hominis.
- 2 Periaxiomata de Faciebus SIGNORVM.
- 3 Canones Astrologici, de iudicijs Aegritudinum.
- 4 ASTROLOGIA NATVRALIS.
- 5 Complexionum noticia, iuxta dominium Planetarum.



Autore IO.

INDAGINE.

1521.

Argentorati = Strassburg  
1541.



CHRISTIANITY  
1850

The following are the names of the  
persons who have been admitted to  
the church since the last meeting.

1	John Smith	2	John Smith
3	John Smith	4	John Smith
5	John Smith	6	John Smith
7	John Smith	8	John Smith
9	John Smith	10	John Smith
11	John Smith	12	John Smith
13	John Smith	14	John Smith
15	John Smith	16	John Smith
17	John Smith	18	John Smith
19	John Smith	20	John Smith
21	John Smith	22	John Smith
23	John Smith	24	John Smith
25	John Smith	26	John Smith
27	John Smith	28	John Smith
29	John Smith	30	John Smith
31	John Smith	32	John Smith
33	John Smith	34	John Smith
35	John Smith	36	John Smith
37	John Smith	38	John Smith
39	John Smith	40	John Smith
41	John Smith	42	John Smith
43	John Smith	44	John Smith
45	John Smith	46	John Smith
47	John Smith	48	John Smith
49	John Smith	50	John Smith
51	John Smith	52	John Smith
53	John Smith	54	John Smith
55	John Smith	56	John Smith
57	John Smith	58	John Smith
59	John Smith	60	John Smith
61	John Smith	62	John Smith
63	John Smith	64	John Smith
65	John Smith	66	John Smith
67	John Smith	68	John Smith
69	John Smith	70	John Smith
71	John Smith	72	John Smith
73	John Smith	74	John Smith
75	John Smith	76	John Smith
77	John Smith	78	John Smith
79	John Smith	80	John Smith
81	John Smith	82	John Smith
83	John Smith	84	John Smith
85	John Smith	86	John Smith
87	John Smith	88	John Smith
89	John Smith	90	John Smith
91	John Smith	92	John Smith
93	John Smith	94	John Smith
95	John Smith	96	John Smith
97	John Smith	98	John Smith
99	John Smith	100	John Smith

Amos 1:1-2:17





**C**R A E C I C H I R O M A N T I A M uocant di Chiromantia  
 uinationem, quæ ex Manus inspectione colligitur.  
 Et iamdiu, atq; adeò apud Veteres quoq; in usu fu-  
 iſſe, antiquiſſimus ipſius uocabuli uſus arguit. Scri-  
 pturus autem eius rei obſervationes, neceſſarium  
 puto, ipſam primùm hominis Manũ deſcribere, eiufq; partes designa-  
 re. quo deindè facilius cognoscantur ea quæ de uaticinio, ut ita dicam,  
 manuario præcipimus. Et Manus quidẽm paſſæ (ſic enim appellabitur Manus paſſa,  
 mus extenſam, ac complanatam) interior illa planicies, Palma eſt. In cu Palma,  
 ius medio relictum concauum, Vola dicitur. Inde manant digiti quin- Vola.  
 què: quorum primus groſſior acrobuſtior, quòd ſc3 cæteris præpolle-  
 at, Pollex. Vnde pollicare, quod ad pollicẽ pertinet. Proximus Index Pollex.  
 uocatur: quòd indicando aliquid extenſo eo utamur. Qui deinde ſe- Index.  
 quitur, ab eo quòd inter quinque medius eſt, medietatis uocabulo cen- Medius.  
 ſetur. Vocaturquè alio nomine Medicus: quoniam eo utantur medici Medicus,  
 locis infamibus. Et Verpus, à uerrendo. qua deinde uoce ludæos infa- Verpus.  
 mandi ſtudio, & qui ſic crebrò utantur, eo digito notamus, Verpos di-  
 cendo. Vt Iuuenalis. Eadem niſi ſacra colenti, Quæſitum ad frontem  
 ſolos deducere uerpos. Etiam contemnentes aliquem, medium plerun-  
 què digitum exerimus. Vnde & prouerbio locus factus, cùm aliquem  
 deſpicientes, medium illi digitum oſtendere dicimur. Poſt hunc à mini-  
 mo proximus Annularis eſt: ſic dictus, quòd aureo annulo circundari Annularis,  
 ſoleat, præſertim is qui in ſiniſtra manu eſt. Cuius rei eruditi homines  
 rationem ſcripſerunt: quòd in ſectis humanis corporibus inuentum ſit,  
 neruum quendam tenuiſſimum, ab eo digito, ad cor hominis protẽdi.  
 Vnde uifum Antiquis, eum digitum annulo quaſi corona circundari.  
 Vel certè ob auri ipſius naturam, quo cor uegetari ac confortari aiunt  
 Medici. Omnium minimus ac ultimus, à quibuſdam Auricularis, uel Auricularis,  
 Auricularius: quòd eo ueluti auriscalpio, emungendis auribus, uti ſo-  
 lemus. Et de digitis hætenus. Porrò clauſam manum ac compreſſam,  
 digitis conuolutis, Pugnum uocamus: cuius ſummum iuxta pollicem Pugnus,  
 eſt, inſimũ è regione. Quam manus partẽ, quia percutiendo corpori ali-  
 cui admouemus, Percuſſionem manus dici à Chiromanticis, iam propè Percuſſio  
 receptum eſt. Tùm manus ubi ea iungitur brachio, Iuncturã manus, uel manus.  
 quia ibi reſtringatur, ac in arctius exit, Reſtrictam manum dicimus. Ha- Iunctura.  
 bent deindè ſingula tubera ſinguli digiti, quæ à radicibus digitorũ inſur- Reſtricta.  
 gunt, ac à nõnullis Montes uocantur, inditis planetarũ nominibus. Qui Montes  
 bus additur prominens illa caro, quæ ad pugni inſimũ, id eſt, ad manus Manus.  
 percuſſionẽ eſt. Quo ſit, ut Planetis in manu hominis locus ſit omnibus. Planetarum  
 Vnde et uaticinia colliguntur. Nam pollicis tuber Veneris eſt, et hac no Loca.  
 ta ſignatus. &. Tametſi ſecus placuit alijs; uerũ nos à Priſcorum tramite



minimè discedemus, quos ante polliciti sumus nos imitatu-  
 suos, *τὴν περὶ* suo loco dicemus. Indicis, Iouis: & signum habet. 4. Medij, Saturni, hac  
 nota, 5. Annularis, Solis, quod hic character indicat. 6. Auricularis, Mer-  
 curij, sub hac nota. 7. Quod uero in manus percussione tuber est, Luna oc-  
 cupat, idque sic scribimus. 8. Iam Mars quem locum habeat, paulò post dice-  
 mus. Sed prius sectiones manus, quas Antiqui incisuras, nostrates lineas  
 appellant, describemus. Sunt autem precipuæ & principales hæ. Restricta,  
 quæ ibi est ubi restricta uocari manu diximus, ac à brachio manu in diuisi-  
 dit, nam in ipsa penè iuncta est Linea Vitæ, uel cordis, quæ sub tubere Indici-  
 cis, aut iuxta, quasi inter pollicem ac indicem orta, manu secat, ad restrictam ten-  
 dens in eadem manus regione, id est, ad indicis tuber, oritur linea quæ per  
 Linea Media transuersam manu ad Lunæ tuber protenditur: uocaturque Linea Media  
 naturalis. Atque hæ duæ sic ortæ, ac in diuersum euntes, trianguli formam inci-  
 piunt. Quam deinde, si fuerit (nam in quibusdā non apparet) linea tabella  
 Epatis, ris, uel epatis, aut linea stomachi, nam his nominibus ea sectio denotatur, per-  
 ficitur: ut sit quasi basis trianguli. Oriturque iuxta Restrictam sub tubere polli-  
 cis, & præter mediā naturalem profluit ad Lunæ montem. His lineis conclu-  
 sum spatium Marti damus: uocamusque triangulum Martis, hoc adscripto si-  
 gno, 9. Est & linea Mensalis: quæ sub auriculari, ea parte qua Lunæ tuber  
 Linea Mensa- exit, orta, Indicem petit, hoc sortita uocabulum, quod inter eam & mediā na-  
 turalem, relictum spatium, mensæ figuram arguat. Nam omnino uocatur  
 Quadrangu- spatium illud Mensa manus: uel quod faciat quadram, Quadrangulus. Ap-  
 pellaturque præterea Fortunæ linea. Atque hæ ferè potiores sunt manus secti-  
 ones, ad quas reliquæ minutiores, tanquam ad principes lineas colliguntur. Sed  
 iam omnes, ut fieri potest, describemus, ac quantum ex ipsa arte est, de earum  
 significatione exponemus. At primò de eis dicendum arbitror lineis, quæ  
 à tribus nobilissimis humani corporis membris, denominationem accipi-  
 unt, Cordis, Cerebri, & Epatis. Vt autem in his corporum partibus, quic-  
 quid precipuum hominis est uertitur, ita ab ipsis tribus incisuris, seu lineis,  
 de hominis salute, ac pernicio, & quicquid præter necessariū illi accidere  
 potest, uaticinari licet. Quod si cui leuiusculum uidetur, meminerit & an-  
 tiquos Pythagoricos, præsertim à lineamentis corporum humanorum mo-  
 res hominum coniecisse, ac plerumque quod cui euenturum fuerit, prædixisse  
 se. Nam de Socrate quid fertur: quem cum quidam ex physiognomia de-  
 scripsisset, ac hominum omnium qui uiuunt impurissimum, ac planè per-  
 ditum libidine dixisset, ob idque à discipulis eius tanquam flagitiosè mentitus  
 reprehenderetur. Respondit Socrates, hæc quidem ita sibi naturaliter in-  
 esse, uerum se naturæ uitia, rationis norma correxisse. innuens, ea quoque  
 quæ à natura nobis insunt, consuetudine emendari, & contra ipsum quo-  
 dammodo Fatum, oblectari hominem posse. Et Peripateticorum prin-  
 ceptis Aristoteles, ait manum hominis à natura factam, tanquam instrumen-  
 torum instrumentum in humano corpore, & organorum organum.

Cum igitur illius officium sit, æquè omnibus humani corporis partibus

Socratis phy-  
 siognomia.

Quadrangu-  
 lus.

Triangulus  
 Martis.  
 Linea Mensa-  
 lis.

Epatis.

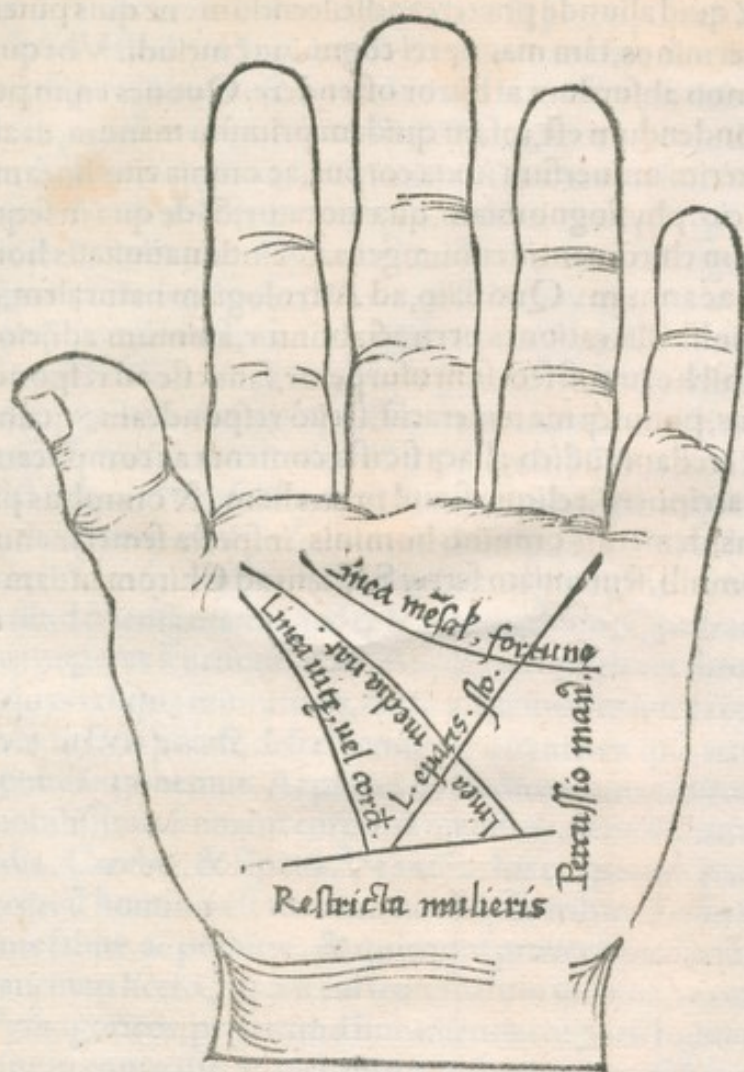
Linea Media  
 naturalis.

Linea Vitæ.



inseruire, & omnium membrorū uirtus in humana generatione concurrat: ualdè consentaneum est, humanę qualitatis, quam uocant Complexionem, signa quędam, ac indicia in hominis manu conspici. Ea est omniū inter se membrorū proportio, sic, ut in singulis omnia conueniant. Quid quòd Plinij ætate fuisse iamdū in usu Chiromantiam, ipse Plinius asserit: Officij tamen mei arbitror, interim admonere, quatenus arti cōcedendum sit, & quid aliundè præterea adsciscendum. ne quis putet iuxta tam angustos terminos, tam magnę rei cognitionē includi. Vbi quid ego consueuerim, non absurdum arbitror ostendere. Quoties enim percunctantibus respondendum est, ipsam quidē primū manum, ut assolet, intueor: sed interim uniuersum iuxta corpus, ac omnia eius lineamenta accuratè perspicio: physiognomiam, quę uocatur, & de qua in sequenti libello agam, cum chiromantia coniungens. Deinde natiuitatis horā, uel mensem, diem, ac annum. Quo scito, ad Astrologiam naturalem, cuius infra scriptis à me libellis rationes pertractabuntur, animum adiicio. Sic planè putans, nihil horum, si seorsum usurpetur, satis esse ad respondendum inquirentibus, potiusq; me temerariū, si citò respondeam, quàm illos stultos si faciliè credant, iudico. Itaq; sic ista contenta ac complicata habeo, ut quotquot arripuero, reliqua simul protraham, & omnibus pariter utar. Existimans, dementis omnino hominis, inspecta semel manu, de uita ac fortunis omnib. sententiam ferre. Sed iam ad Chiromantiam redeamus.



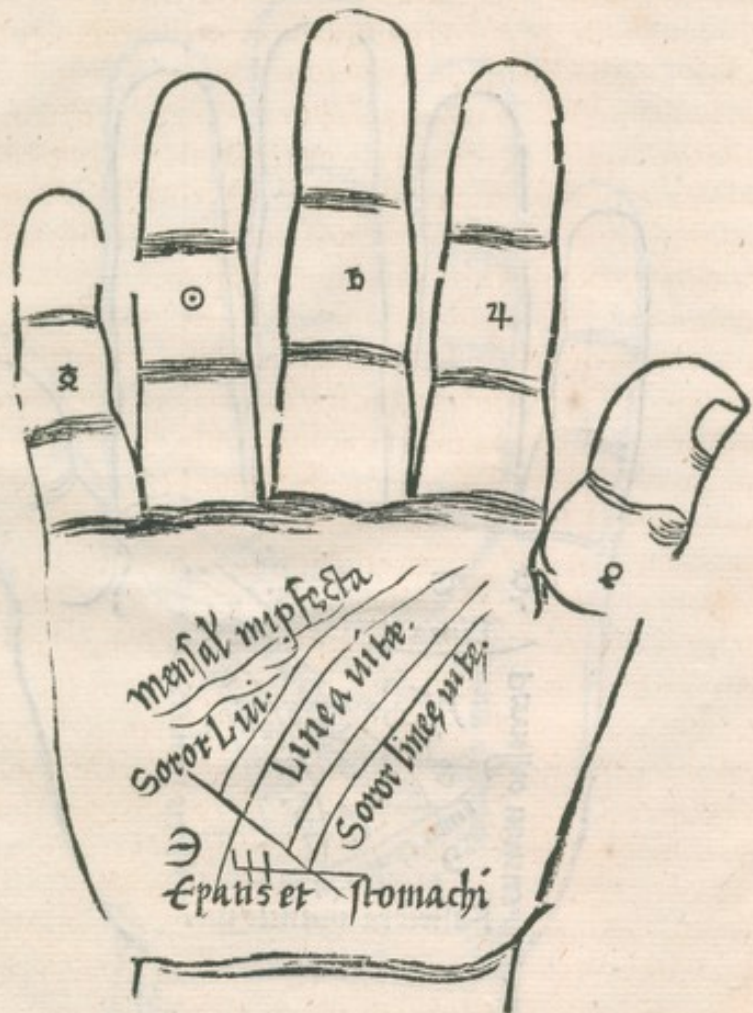








Nomina digitorum secundum  
PLANETAS.





## ¶ Caput Secundum, de Linea Vitæ.

**L**INEA VITAE, quæ & Cordis linea appellatur, incipit, ut dicitur Linea Cordis Certum est, à monte Indicis per palmæ medium, tenditque eò, ubi Restrictam manum appellari uoluimus. Quæ si longa fuerit, recta, ac uiuifico quodam colore perlucida, uitam longam, & paucis ægritudinibus obnoxium, præfagit. Ipso hoc Plinio asserente, qui ait. Contra longæ esse uitæ incuruos humeros, & in manu una duas incisuras longas habentes. quod de linea uitæ, & media naturali licet intelligere. Quod si uirtus naturalis fuerit imbecillis, tunc & discolor, uariiegata, tenuis, & sæpè obuersis rimulis scissa, & breuis apparet linea: uitæ breuitatem, ac aduersam ualitudinem arguit, & uirium parum, ipsumque hominem denotans ratio aliquid ad optatum finem perducere. Quemadmodum illa crassior, ac longa, & indistincta, omnia contraria pollicetur. Cuius rei si quis à nobis rationem exigat, dicemus hoc, sanguinem ipsum, qui cor uegetat, & quem aliqui animi sedem esse putauerunt, præstare. Certum hoc enim est, ut ille purus, uel impurus fuerit, ita lineam hanc colorem sortitam, obscurum, aut clarum: adeò, ut rubicunda ac splendida sit ea, quoties in homine sanguis abundat: & contra pallens ac liuida, ubi ille defecerit. Vnde & imminutus calor naturalis ostenditur: & firmatum corpus, contra robustum ac uigens. Tunc si hæc linea fuerit stricta, subtilis, & bene colorata, ac mediam naturalem uersus processerit: significat hominem boni consilij, subtilis intellectus, magni ac planè regalis animi. Et si fuerit lata, & malè colorata, uel pallida, contrarium denotat. Hoc autem semper notandum est, in omnibus lineis principalibus. Quod si sint rectæ, ac indistinctæ, & bene coloratæ, semper bonitatē complexionis ostendunt. Si uerò contra dispositæ fuerint, contrarium semper arguunt. Item si linea uitæ sit grossa & profunda, & diuersi coloris, id est, per puncta rubra pallens, ac liuida: maliciam, calliditatem, inuidiam, ipsum alioqui hominem garrulum, iactabundum, ac sibi ipsi placentem. Si eadem linea sit grossa, & ualdè rubicunda, fallacem hominem, impurum, & inconstantem denotat. Si uerò liuida, cum quadam rubedine permixta fuerit, iracundum, & quasi ex ira furiosum uirum demonstrat. Si uerò ualdè rubea, cum quadam plumbea liuiditate permixta, inconstantē, inuerecundū, uagum, proditorē, discordias, ac lites ferentē, iracundū, & qui sæpè ad malum incitet. Iam si hæc linea fuerit rubea ea parte qua ad Restrictam protenditur, crudelitatem denotat. Sæpè & bifurcata ea in angulo supremo: instabilem, uagabundum, et in omnibus agendis uirum mirabilem ostendit. Quæ si fuerit flexuosa ac contorta, mediam naturalem uersus, sed rubra: deceptorem, subdolum, petulantem, & peruersi animi innuit. Aliquando & crucis signū, à linea uitæ tendens ad angulū supremū, cū tribus paruis lineis, in muliebri manu si cōparuerit: salacē, pudoris prodigā, ac extremè improbā. Si quādo in linea uitæ inueniatur quedā crux parua, circa angulum dextrum, & hæc crux sit incisa in manu mulieris: nephariā, scelerosam, ac ultimo aliquādo supple-



cio propter scelus afficiendū. Nam talis crux in prædicta linea uitæ, semper malū significat, tam in uiro, q̃ muliere. Si duę lineę fuerint iuxta lineā uitę repertę, in fine tuberis pollicaris, quasi ad latus iacentes: eū hominem breuī moriturum hoc signo cōijcio. Si linea uitæ habens ramos extensos uersus mediā naturalem, in modū hic in margine signatū o, diuitias & honores, ac perfectionis signum esse dicitur. Si uerò iam dictus ramusculus extenditur inferius, uersus restrictā, hoc sc̃z modo o, paupertatē, & à seruis & domesticis deceptionē, ac eorū infidelitatem semper indicat. Si aut tales ramusculi uadunt directē ad mediam naturalem per triangulū: sc̃zcat hominem post multa discrimina, & uarias fortunę iactationes, diuitias & bona habiturū. Si uerò multę parue lineę secant lineā uitę, multas egritudines prædicunt. Si in linea uitę sparsim sunt quedam grana, siue puncta: salacē, siue impudicū, fornicatorē, præterea et contētiolum ostendit: eritq̃ homo ille in discrimine uitæ, propter sanguinis effusionē in seditione, cuius ipse autor fuerit: omnino grauiter aliqñ uulnerabitur. Vbi in principio lineę uitę oriuntur tres paruę lineę tortuosę eam interfecātes hoc modo o, signum uideo futurę lepræ. Nā peruersum epatis calorem ostendit. Vnde ex iam dictis colligitur, q̃ si linea uitæ, uel cordis, fuerit longa, alta, benè colorata, bonā habens cum linea media naturali, ac epatis & stomachi proportionē, & quod eędem lineę etiam fuerint quantitatis et longitudinis debitæ, & coloris boni, sperandum esse dicunt longitudinē uitæ, & bonitatem naturę, ingenij, et complexionis. Nōnnumquā in linea uitę uel capitis unum, o uel o o, inueniuntur: & unius uel duorum oculorum amissionem significant. Quod licet perrarò inueniatur, in me ipso tamen quòd ita sit, expertus sum. Nam in præfatę manus meę loco, huiusmodi signum inest. Quod cū uideo, reminiscor, quemadmodum olim in maximum alterius oculi discrimen deueni. Quippè ad ignē sedens hyeme, pro cidi, ac sinistro oculo in flammā conuolutus sum, cruciabarq̃ uehementer. Quanc̃z non solū hoc mihi signū illud malū prædixisse inuenio, uerū etiā, q̃ in natiuitate Martis ac Lunę oppositio apparet. Reperiōq̃ ortus mei tempore, Martē fuisse in signo humano, in undecima, ac similiter Lunam in quinta domibus. Quę constellatio tale aliquid portendere, ab Astrologis obseruatum est. Quo uerius hoc comperi quod prius dixi, has artes quadam inter se necessitudine coniunctas, parumq̃ sine alia aliam posse. Sanè inferiora hæc, à superioribus illis gubernari, ac à cœlestibus uires influere, rursusq̃ defectus inferri, certum est. Vbi considerare licet, quā sollicita fuerit circa creationem humani corporis rerum opifex Natura, quę de nobilioribus hominis partibus, multis passim iudicijs cognoscere & homini dedit. De reliquis non perindē. Nam cordis, cerebri, ac epatis, certa sunt in hominis manu signa, quòd in his maxima sit & hominis uita. Oculorū, aurium, oris, manū, ac pedum non ita. quanc̃z hæc ad decorē magis, q̃ necessitatē facta uideātur. Ob id q̃ tres has lineas, manus omnis habet, reliquas multę non. Rusticis exceptis, è quibus exter-

Experientia  
Auctoris.



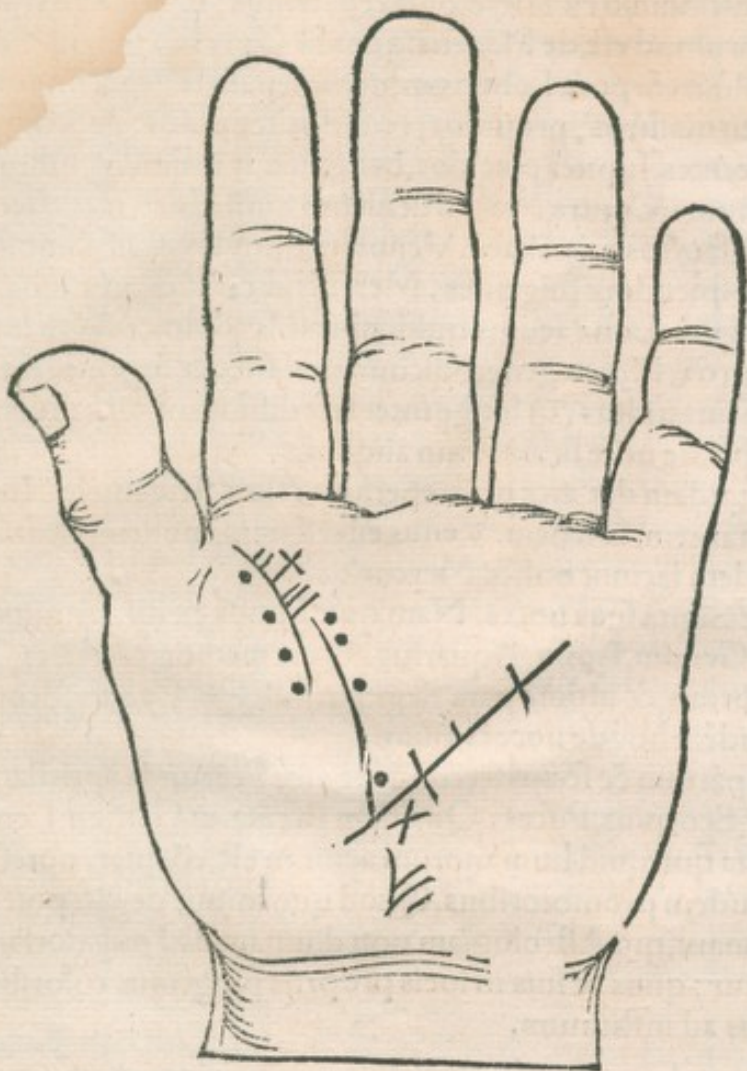
minantur. Proinde sæpius à me repetendum est: ita has artes coniungi inter se, ut semper ferè mutuo indigeant adminiculo. Quod ut faciamus palam, uelut postliminio ex Astrologia repetamus, & hoc de natura Signorum erraticorum, id est, de Planetis: quos sic Græci appellant. Sunt enim illi, qui nō solū corpora hominum, uerumetiam ingenia fingunt. Nam Saturnus facit maturos, prouidos, remissos, cupidos, pauciloquos, sibi <sup>Ingeniorum</sup> metipsis placentes. Iupiter placidos, benignos, tranquillos, sobrios, & lo- <sup>discrimina.</sup> quendo comptos. Contra Mars truculentos, immanes, mendaces. Sol pios, ingenuos, faustos, atq; elatos. Venus incontinentes, libidinosos, decoros, & gratiæ splendore fulgentes. Mercurius callidos, uersutos, doctos, scientificos, agiles. Luna acutos quidē, et splendidos, uerū instabiles, & interea pigros, Idq; in genere dictum de uarietate ingeniorum. Nunc quo perspicacius uideas, q̃ longè inter sese dissideant, atq; diuersos producant effectus, de uoce subinferam aliquid.

Saturnus tardam dat, atq; obstreperam. Mars stridentem. Iupiter sonorā, resonantem, & lenem. Venus enervatam, mollem, fœminiui- <sup>Vocis indicia</sup> ram & suauem. Idem faciunt Sol, & Mercurius.

Habent & Signa suas uoces. Nam quæ bonos ex illis tinnitus edunt, sunt, Virgo, Gemini, Libra, Aquarius. Quæ mediocres, Aries, Taurus, Leo, Capricornus, & ultima pars Sagittarij, *ἀφροα*, Cancer, Scorpius, & Pisces. Et quidē hoc de uoce tantū.

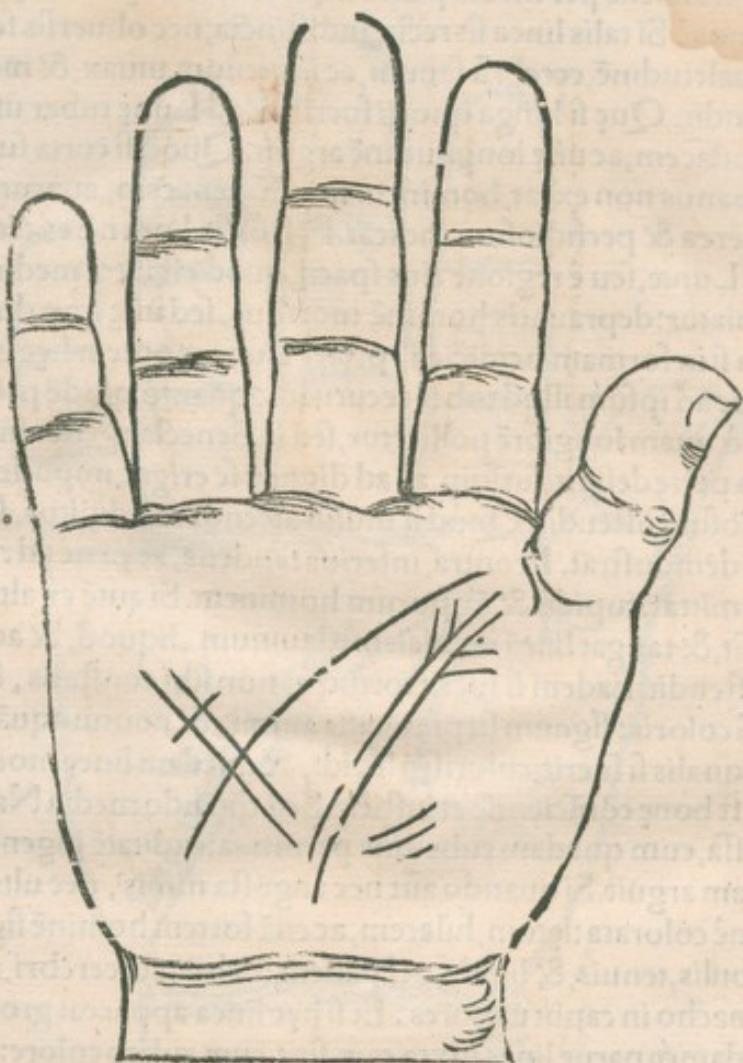
Sunt quę partum & fœtus fœcundant, atq; Fœcunda appellantur. Ea <sup>Signa fœcunda, & sterilia.</sup> sunt, Cancer, Scorpius, Pisces. Quædam sterilia. ut Gemini, Leo, & Capricornus. Ita quicquid humanorum actuum est, cōaptari potest signis, nempe eorundem promotoribus. Quod quo minus negari potest, eo alius blasphemant, qui Astrologiam non diuinam, sed nugatoriam artem esse cauillantur: quos & suis in locis proprijs pingemus coloribus, interrim redeamus ad institutum.





¶ Si hoc modo crux circa angulum supremū inuenta fuerit, procedens ex linea uitę, & à parte inferiori tres lineę parue, à superiori due, ut hic in muliere libidinofam, ac impudicam arguit. Si uerò in fine lineę uitę receptam uersus, hę tres lineę inuentę fuerint, mulierem ob scelus supplicio puniendam extremo.





Quando parue quedam superius lineę scindunt, aut certè tangunt lineam uite, in præscriptum modum: corporis infirmitatem, ac ægritudinē prædicunt. Si uerò ab alia parte linea media naturalis habuerit huiusce modi sectiones ab inferiori parte lineę directę quasi iacentes, ac sursum effectas, malum coniicio, ut dolorem capitis, qui exhalantibus à stomacho rumis proueniat, aut talem genuinum morbum aliquem. Tres item in fine lineę repertæ, malum denotant, ut infra patebit.

b



## De Linea media Naturali. CAP. III.

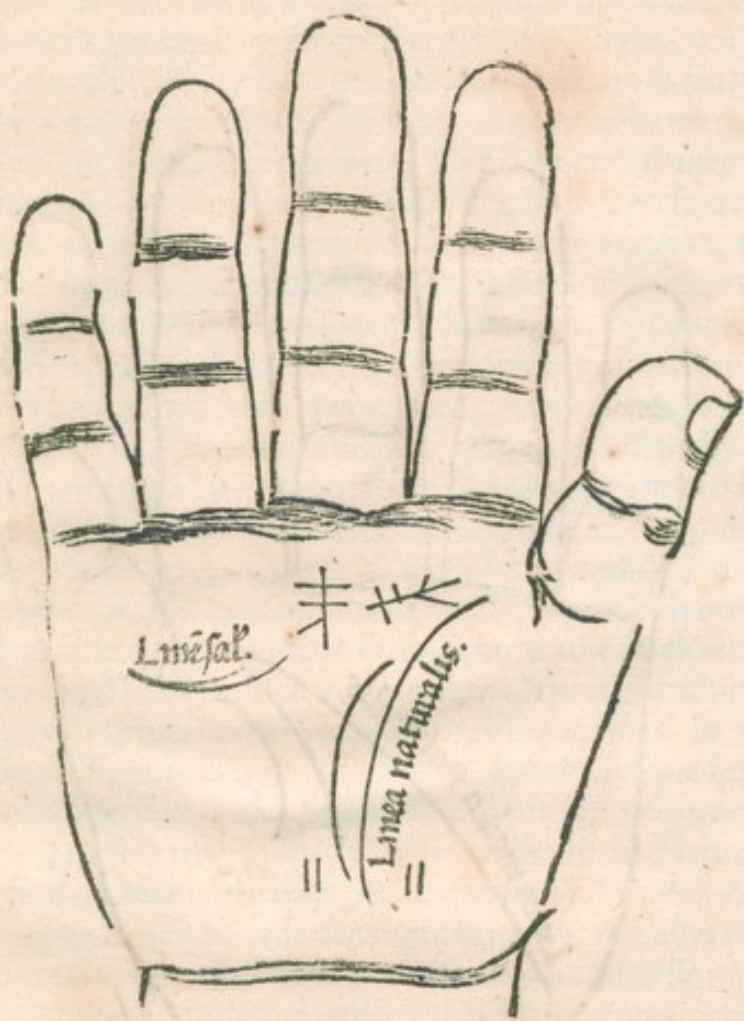
**L**INEA media Naturalis uocatur illa, quę incipit à radice lineę uitę, transiens per mediã palmam, montē Lunę uersus, uel Percussio-  
nem manus. Si talis linea sit recta, indistincta, nec obuersis scissa lineolis:  
optimã ualetudinē, cerebrū sanum, ac ingenium uiuax, & memoriã tena-  
cem ostendit. Quę si longa quoq; fuerit, & ad Lunę tuber usq; porrecta,  
animū audacem, ac uitę longitudinē arguit. Quod si curta fuerit, ita ut cō-  
cauum manus non exeat, hominem timidū, tenacem, auarum, impruden-  
tem, pręterea & perfidiosum indicat. Et si dicta linea nō extēdatur usq; ad  
montem Lunę, seu ē regione eius spacij, quod est inter mediū & annu-  
larem, finiatur: deprauatis hominē moribus, sed uitę non diuturnę osten-  
dit. Tūm si in formam hemicicli, pręter Lunę montem hęc linea diuaga-  
ta fuerit, ac ad ipsum illud tuber recuruata: quantō quidē productius ex-  
ierit, tantō uitam longiorē pollicetur, sed in Senectā egestatem. Iam si eadē  
linea qua parte desinit, sursum, ac ad digitos se erigat, impudentem uirum  
& maliciosum ostendit. Quod si multū ascendat ad digitos, stultū & insi-  
pientem demonstrat. Econtra, inferius tendens, ac penē ad receptam ma-  
nus se demittat: cupidū & impurum hominem. Si autē ex altera parte re-  
curuata sit, & tangat lineã mensalem: damnum aliquod, & aduersam for-  
tunam ostendit. Eadem si fuerit tortuosa, non sibi constans, & inęqualis,  
ac diuersi coloris: signum fit prauitatis animi, & nonnunquā furti. Recta  
autē, & ęqualis si fuerit, colorisq; lucidi, & quędam lineę moueatur ab ea:  
signum est bonę conscientię et iusticię. Sed quando media Naturalis est la-  
ta & grossa, cum quadam rubedine permixta: ruditatē ingenij, & pruden-  
tię inopiam arguit. Si quando autē nec angusta nimis, nec ultra modū lar-  
ga, & benē colorata: letum, hilarem, ac etiā fortem hominē signat. Quin-  
etiam subtilis, tenuis, & liuida, uel pallens: debilitatē cerebri, ac ascenden-  
tes ē stomacho in caput uapores. Et si hęc linea appareat grossa & alta ni-  
mis, quędamq; parue lineę iuxta eam sint, cum rubeo colore: iratum, furis-  
bundumq; hominē ostendit. Rursum si habeat intra se quędā spacia no-  
dosa, continua: quot ibi fuerint nodi, tot homicidia, uel iam admissa, uel  
post admittenda. Qui nodi ubi nō omnino reuoluti ac clausi uidebūtur:  
grassatoris quidē indicia sunt, non tñ homicide: & qui cędat ac uulneret,  
non planē tñ occidat. In eadē linea puncta quędā crassa & pinguis, incon-  
ditos mores, ac hominē insulsum & insuauē ostendūt. Quę puncta si fue-  
rint rubea ualdē, crudelē ac preferocem hominē demōstrant. Si hæc linea  
fuerit tortuosa, & per gyrū faciens semicirculū cum quadā obscuritate: à  
quadrupedib. periculū, uel à feris interemptū iri indicat. Et si iuxta prædi-  
ctam lineã fuerint duę parue lineę coniūctę, ut infra in figura manus, uul-  
nera, non ferro. Item si in eadem linea crux parua ē regione medię reperia-  
tur, hominē infra annum moriturum designat. Si quis hanc lineam restri-  
ctam uersus bifurcatā habuerit, cū quibusdā sectionib. minusculis, is oēs  
cogitatus suos ad pessima retorquet, neq; Deum, neq; hominem timens.





Hæc antepicta manus figura, cum linea media naturali, ut est, incipiēs scilicet à radice lineæ uitæ, ac directè per mediam manum transiēs absquē incisionibus, significat bonum corporis statum, ac cerebri incolumitatē. Et cum fecerit angulum acutum cum linea uitæ: tenacitatem memorię, & æqualitatem, ac animi rectitudinem. Si autem fuerit ut in Canone scribitur, inequalis, non exiens manus concavum: uirum timidum, auarum, tenacem, & labilem omninò memoriā præfagit.

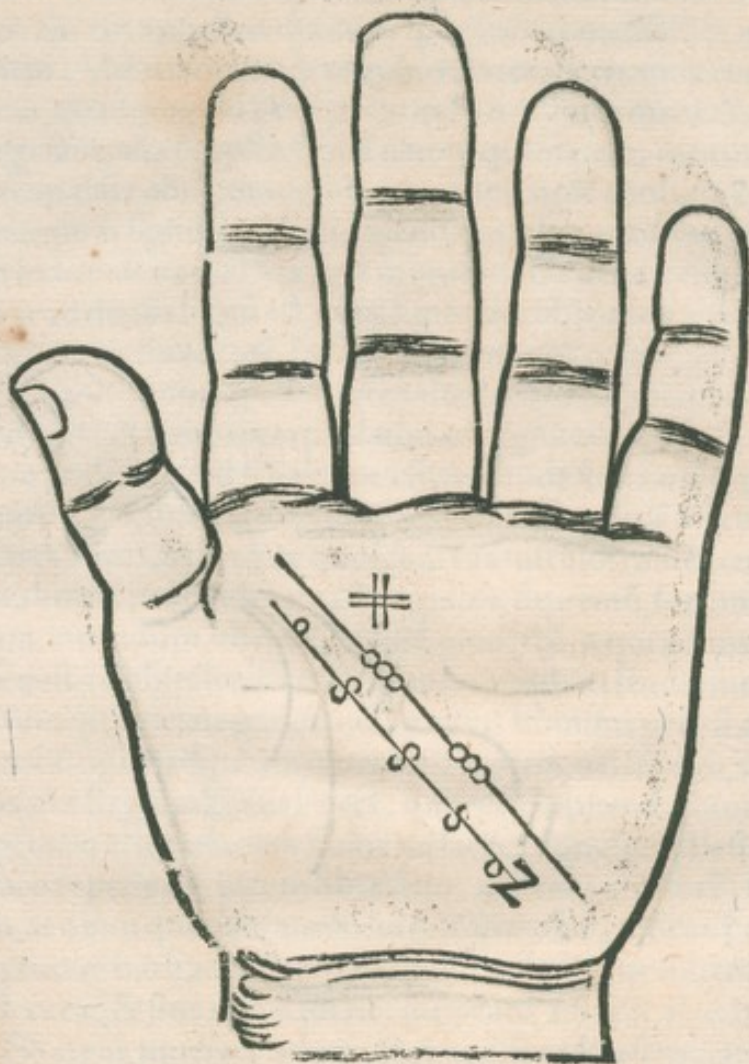




Si supra depicta linea media naturalis, per gryum facit quasi semicirculum, cum obscuritate quadam: à quadrupedibus malum, & interdū mortem minatur. Si uerò in fine huius sint duę lineę parue, ab utraq; parte apparentes, uulnera tantum, ac ea ferro inferenda.

Si crux parua, paruis secta lineis appareat è regione digiti Saturni, breuitatem uitę, & corporis imbecillitatem demonstrat. Et eo magis, si quadrangulus in manu defuerit.





Si iam picta manus figura, in linea media naturali hos habuerit nodus  
 los: quot quidem nodi fuerint, tot homicidia admissa signant: ita tamen  
 quod nodi illi palleant. Qui si rubicundi sint, homicidam, & latronem fu-  
 turum pronunciant. Si autem tortuose incisiones inuentæ fuerint in præ-  
 fata linea naturali: infelicem, & infortunatum hominem auguror. Si crux  
 illa ibi reperiatur: contentiosum, litigatorem, ac discordiæ studiosum eū  
 existimo.





Quando hæc linea media naturalis tendit ad lineam mensalem, & in fine sit tortuosa, modo præscripto: maledicū, prauum, sanguinis effusorem, & qui circa hæc sæpius periclitetur, & aliquando fortè succumbat. Si autem hæc dicta linea habeat clam incisiones: superbum, loquacē, iracundumq; uirum denotat. Si crux inueniatur in angulo supremo, ita ut recta sit à tubere pollicis: denunciat probum, & in omne bonum proclive ingenium arguit; & e contra.



## ¶ De linea Mensali. CAP. IIII.

**L**INEA Mensalis dicitur, eo quòd mensa manus ab ea constituitur. Sic em̃ appellari diximus spaciũ inter mensalẽ & mediã naturalem relictũ. Vel etiam quadrangularis linea, ex eo. quia cum linea media naturali, quadrangulũ benè perficit. Si hæc linea mensalis fuerit equalis, ac longa satis, alta & recta: bonã naturę qualitatem, membrorũ in homine principalĩ robur, modestiã, tẽperantiam, & constantẽ in bonis operibus animum significat. Et si extendatur ultra medietatẽ eius tuberis quod sub indice est ita quòd tangat montẽ louis: uehementis iracundiã, aut etiam crudelitatis signũ est. Hæc superius rubicunda, delatorẽ arguit, ac alieng felicitatis inuidentẽ. Et si habuerit ramos rectos, tendentes ad locum digiti louis: honoris promittit exaltationem, ac magnarum diuitiarum accessionẽ: & pauperem paulatim ad dignitatis apicem, ac potentiã accessurum præfagit. Sed si hæc linea fuerit nuda sine ramis, protendens ad radicem indicis, infortunatũ, ac inopem fore hominẽ ostendit. Si autẽ habuerit tres lineas, uel in fine quosdam ramusculos, uidelicet circa montem louis, directẽ protendentes ad angulum supremũ, fortunatum hominem, letum, iocundum, liberalẽ, nobile, modestũ, æqui ac honesti cultorem, qui se uestitu oblectet decenti, omnis mundici studiosum, ac saporum, odorum q̃ uarietate gaudentẽ. In cuius hominis genesi qui considerauerit horoscopũ nempe ubi inueniet Taurum, uel libram, quibus præest Venus, aut Sagittariũ, aut Pisces, quorum Iupiter dominus, aut quisquis ibi planeta erit, rationem huius rei faciliẽ cognoscat. Et si crux parua in eodẽ loco reperiatur, uirum liberalem, ueritatis amatorẽ, benignum, affabilem, ac omni quodammodo uirtute ornatũ significat. Et si fuerit iuuenis, præcocem barbam. Quod si hæc linea è regione tuberis, quod sub medio est, exeat, & sine ramis fuerit: mendacẽ, sibi ipsi placentem, inconstantem, fallacem, inuerecundum, lites ac discordias seminantem, uirum demonstrat. Quando autem hæc linea coniungitur cum media naturali, ita quòd ambæ faciunt angulũ acutum: talis ad multa animi & corporis pericula perueniet, ita q̃ aliquando uitæ tedeat suę. Et si desit media naturalis, hæc uerò coiungitur cum linea uitæ, itaq̃ Mensalis & Vitæ faciant angulũ: eũ hominem aliquãdo capite truncatũ iri puto, uel certẽ mortalliter uulnerandũ: quicquid erit, ad optatum finẽ nunq̃ deueniet. Sed ubi hæc linea diuiditur, & una pars respicit lineã mediã naturalem, alia autẽ montem Saturni: indicatiũ est, hominem eũ de uita sæpe periclitaturũ, quãtũ & seruaturũ iri ex tot discriminib. perspiciam. Eadẽ linea recta & subtilis circa montẽ louis, id est, loco exitus sui: significat familiæ suę gubernatorem, & super equales, fratres, ac propinquos aliquando eleuari, ut ijs dominetur. Si autẽ habuerit incisiones è regione medij: adulatorẽ, bilinguem & quem pauci amabunt. Si quẽdam linea interfecans mensalem, ueniens



à quadrangulo, directè ascendat ad montem Saturni, atq; ibi aliquā par-  
uam crucē faciat: mortē coactā minatur. Tām magnę felicitatis indicium est  
hęc linea, si præter mediū tuber, ultra indicis montē progrediatur, quem  
admodum & si non attigerit medium, sed iuxta eius tuber exeat: extremę  
penē egestatis, ac pluribus passim periculis, & calamitatibus obnoxium  
hominem prodit. Tū si hęc linea habuerit aliquas interruptiones, uel  
sparsim incisa fuerit: ineptum & inconstantem, ac libidine fractum homi-  
nem, & cuius studium erit, uariē cum mulierib. conflictari, ita ut eas nunc  
amanter accipiat, nunc iracundē expellat, sæpē etiam uerbis durioribus  
obiurget, ac uerberibus affligat. Et quoniā hęc linea aliquando reperitur  
alta, subulis, & pallida, ad eundē quem dixi finem, pudicum & castum ui-  
rum, sed inbecillem, & morbis ac agnitudinibus obnoxium. Interim pessimi  
signi argumentum est, linea ad mediā naturalē orta, quæ ita petat me-  
diū tuber, ut prius mensam manus, ac mensalē ipsam rumpat, in fine q; bi-  
furcata sit. Præsertim in mulieribus ea displicet. Quæ uerò à uitę linea ue-  
nerit sectio, ac eodem quo dixi tetenderit: cui mulieri ea inest, aliquando  
partum necasse proprium autumo. Quę tamen sectio ex obliquo ad mō-  
tem Iouis deuoluta: ei mulieri plurimas hereditates prænunciat. Et si ma-  
gis quā alia rubicunda ea fuerit, dolorem intestinorū, & torsiones cir-  
ca umbilicum ostendit. Rursum si ueniat à linea uitę sectio, & fuerit du-  
plicata, scindens mensalem: hominē significat misera morte uitam finitu-  
rum. Nam siue in uiro, siue in muliere fuerit hęc, mali exitus indicium est.  
Quando q; etiā eadem mensalis uersus montē Saturni, uel Iouis bifurca-  
ta cernitur: & hominē denotat multos in uita labores obiturū, & qui gra-  
uibus aliquādo fatigationibus implicabitur. Hęc si rubicūda sit: quo ma-  
gis rubor elucescit, eo magis iracundū portendit. Quando in eadē mensa-  
li uidentur lineæ quędam parę, seu rimę potius, gradatim altera post al-  
teram ascendente: quo hę plures fuerint, eo magis honoratū ac potentem  
arguunt, ac illi quidē magnarū rerum dominia polliceor. Porro, in cuius  
manu nulla omnino mensalis est: utriusq; sexus homo maleuolus, cō-  
tentiosus, iracundus, suspectę fidei, ac parū constantis animi, & qui in o-  
mnē faciliē malū procliuis sit, inuenitur. Item si inter mensalē & locū Mer-  
curij, id est, Auricularem, linea aliqua apparuerit, quæ à mensali ueniens  
digitum uersus auricularem tendat: obseruatum est, nec bonum eum ui-  
rum, nec fortunatum esse, sed uideo auariciā, iracundiā, ac odiosam planē  
tristitiam notari. Deinde sordidum quoq; & malignum, qui q; alieni ali-  
quando sceleris socius fuerit prospicio. Et si aliquę lineæ inter mensalem  
& Auricularem apparuerint: si fuerint rubicundę, numero sibi pares, nu-  
ptias portendas. Si obliquę & pallidę: tot iam præteritas demonstrant.  
Si uerò sub radice mensalis obliquę cruces reperiantur: quotquot earum  
fuerint repertę, tot inimicos capitales denunciant. Vbi uerò quędā linea  
intersecat



interfecat ipsam mensalem, ueniens à quadrangulo, uel mensa manus, ad montem Saturni, quæ constituat in fine eiusdem paruam crucem, signum esse dicitur uiolentæ mortis. Et dicunt aliqui huius artis prudentes, quòd si quædam lineæ paruæ iuxta finem Mensalis repertæ fuerint, ægritudines in prima ætate: si iuxta medium, in mediâ ætate: si iuxta finem, in ultima ætate denunciari. Et si tales lineæ descendant de super, erit ægritudo ex cholera: si à parte inferiore ascendant, ex phlegmate: si autem è medio tendant supra, ex sanguine. Et si è medio quidam ueniant, magis tamen imum uersus, ex melancholia, iuxta eorum conspicuum, aut obscurum colorem magis ac minus.

Hic considerandum ueniet: quòd Cancer, & Scorpio, ac Pisces dominantur phlegmati falso, Saturnus morbis phlegmaticis, uiscosis: unde lepra, morphæa, cancer, uel podagra oritur. Taurus, Virgo, & Capricornus eiusdem naturæ sunt, frigida & sicca, melancholiæque præsumunt. Et ideo Venus in morbos frigidos & humidos, in gutture & genitalib. Similiter & Luna in guttam, epilepsiam apoplexiâ. Aries, Leo, Sagittarius in cholera, febres ex sanguine, & pustulas. Similiter et Mars in febres calidas, phrenesim, serpiginem, & uermem in capite dominia exercent. Ioui adustum sanguinem damus: quemadmodum in Mercurio mentis ægritudines, amaras cogitationes, ac conscientie morsus. Sol calidos ac siccos inducit morbos. Quæ omnia perpulchrè infra patebunt, ubi agetur de naturis Planetarum & Signorum.

Notandum etiam erit, quòd rubedo linearum ex calore Martis procedit. Ideo semper in iudicijs Chiromanticæ artis, ac uaticinijs, ad naturas Planetarum recurrendum moneo, & ad naturas Signorum, in quib. Sol natiuitatis tempore fuerit inuētus. Similiter in iudicijs Physiognomia hominis diligenter contemplanda erit, & in his prudens iudex experientiâ deportabit, non modicam et laudem.





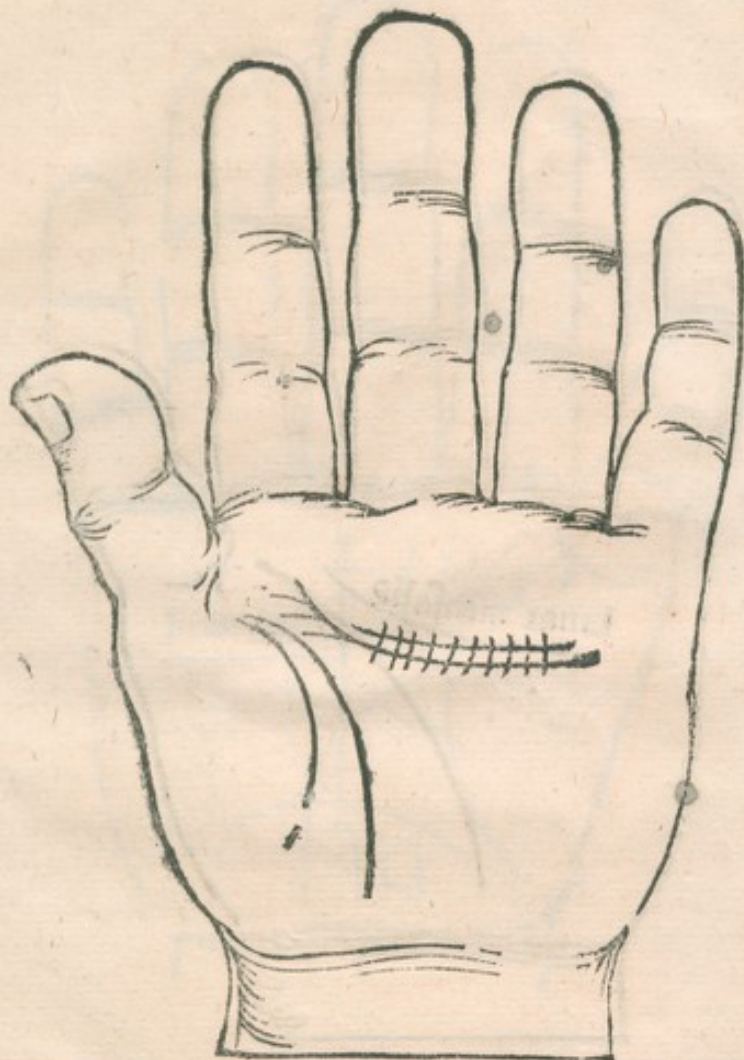
Si inuenti fuerint tres ramusculi in linea fortunæ (quæ etiam prosperitatis dicitur) & coniungitur cum linea uitæ, & cum hoc restrictam inscindit: bonum ac acutum ingenium ostendit. Si uerò cum eisdem lineis coniungatur, ut hic pingitur, Mensalis, cum quadam tamen tortuositate: malum, peruersum, iniquum, maliciosum, calumniatorem, & qui semper auidus sit humanū effundere sanguinem indicat. Et semper cum has easdē lineas denotaueris, ad Martis naturam recurrendum est.





Linea Mensalis sic disposita, ut debito loco & modo incipiat & terminetur: bonam corporis qualitatem, & in membris, quæ uocantur generatiua, uigorem. Si autem e contra, ut sit nuda sine ramusculis, brevis & grossa, ultraquæ indicis montem progrediatur, malignum denotat, & qui non facile discat.





Hi tres ramusculi in fine circa montem Indicis, respicientes directè angulum supremum, bonum tam in uiro, q̃ in muliere signum esse ferunt. Si uerò crux parua in eodē loco reperta fuerit, bonum & ipsum portendit. Qua de re Canonem superius consule. Linea uerò Mensalis si habuerit incisiones: à Principibus & potentibus inimicitias, & infestationes habiturum demonstrat. Si uerò discretę fuerint in iam dicta Mensali plures parę incisiones, uariam ac diuersam fortunam iudicabis.



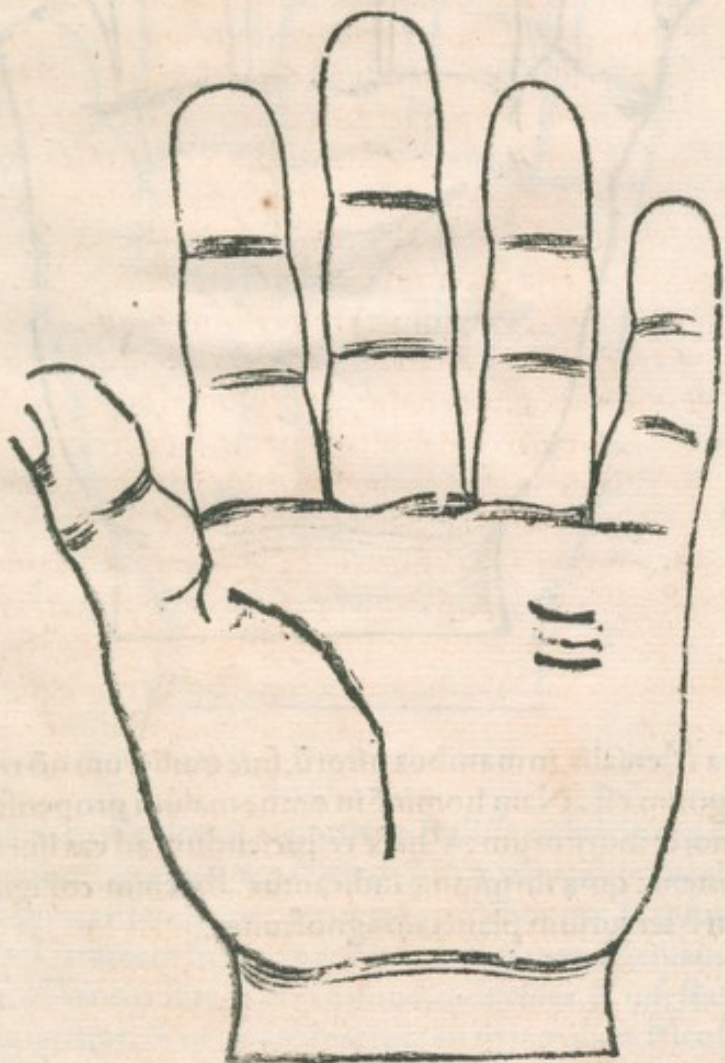


Silinea Mensalis, in manibus uirorū, siue mulierum nō reperitur, pessimum signum est. Nam hominē in omne malū propensum suspicor, malacq; morte moriturum. Vbi & respiciendum ad eas lineas circa Mercurij montem: quia ibi nuptiæ iudicantur. Ibi enim colligitur iudicium de his, qui Mercurium planetam agnoscunt.



Si mensalis linea contentæ, tangat lineam naturalē, ita ut cum eadē faciāt angulū acutum, ut à tergo uides, malū portendit. Tanta enim huic pericula imminēre putantur, ut possit eum nō iniuriā pœnitere, quod unquā natus sit. Si uerò omnino desit linea naturalis, & mensalis tangat lineam cordis, nisi me omnia fallant, capite trūcabitur homo ille, aut utcūquē malè peribit. Vbi quēdā linea, ut ibi uides, interfecat Mensalem, faciē in superiori parte paruam crucem: mortē uiolentam indicat. Quæ linea si directē ascendat, interfecans mensalem: mulieribus malū portendit. De qua re uide Canonē, Si quēdam crux pura sit circa lineam Mensalem, dignitates spirituales: & fortius, si duę cruces appareant, prout sæpius experti sumus, scilicet beneficia ecclesiastica habiturum denotat.

## AD RESTRICTAM.



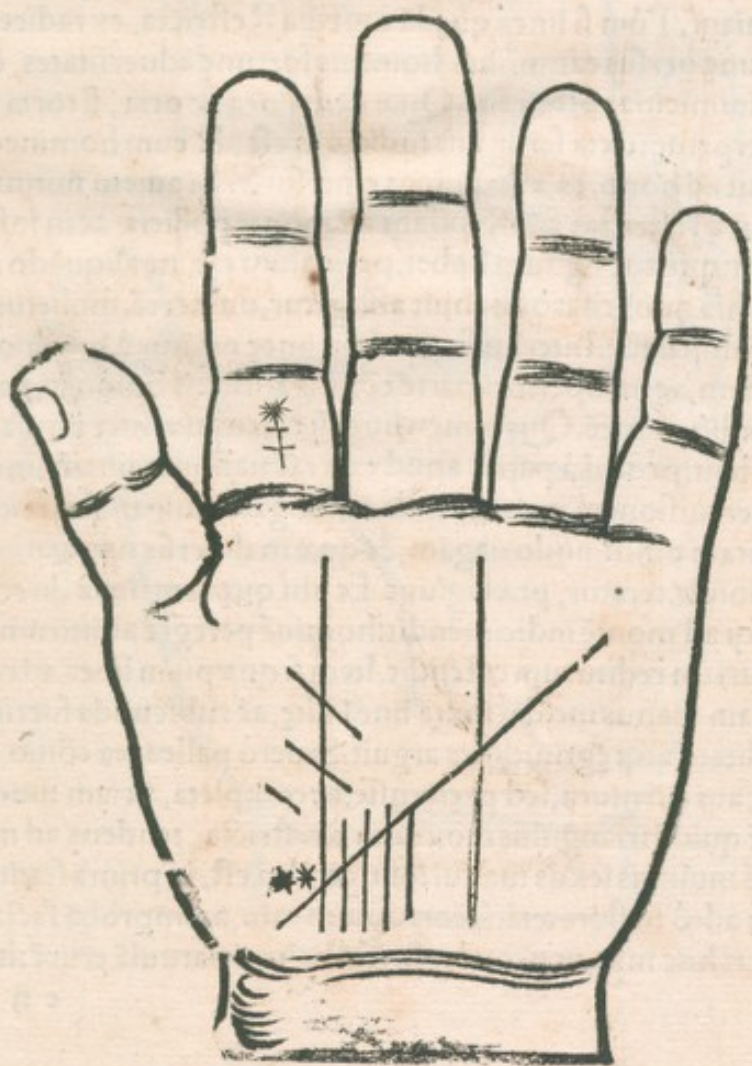


## De Restricta. CAP. V.

**V**T DIXIMVS, spacium omnino illud Restrictę est, quod in manus iunctura apparet, qua brachio iungitur. Si illud spacium sit purum, uiui ac boni coloris, bonam corporis uidetur qualitatem significare. Si e contra, malam. Et notandū, ut plurimū duas apparere in huius modi iunctura lineas, quę ueluti dirimunt à brachio manum. Et si duę fuerint: tūc ea quę manui propior est, si fuerit equalis, recta, boni coloris, ac supra tendat: diuitias huic promitto: atque etiam si ualde inops sit, rerum augmentū, & fortuitā felicitatem. Sed tunc magis, cū fuerint rami recti & non incisi. Quod si linea quędam oriatur à radice brachij, & extendatur usq; ad radicem medij digiti: optimam fortunam, & prosperos successus promittit. In hac iunctura si quatuor lineę fuerint, transuersim scindētes brachium, sintq; lineę equales, & benè coniunctę. ecce tibi honoris dignitatem, & propinquorum hæreditates, successionemq; promittunt. Et si in radice brachij, propè montē pollicis, iuxta lineam uitę (si ea tantum se demiserit) reperiatur tres lineę, aut stelle, uel etiā plures: cui hæc insunt, eum aliquādo delatum iri à mulieribus uideo, ac fortè aliquā subiturum ob id infamiam. Tūc si linea quędā à media Restricta, ex radice brachij, montem Lunę uersus eat: multas hominis fortunę aduersitates, & occultas interim inimicitias ostendit. Quę item linea sic orta, si torta sit, ac inæqualis, perpetuę iuxta seruitutis indicium est, & eum hominem ostendit nunq; aut ad honores, aut diuitias emerfurū. Si autem nonnullę lineę dispergantur à restricta, & ascendant ad montē pollicis, ac in infima eius parte iaceant: qui hoc signum habet, periculum est, ne aliquādo à propinquis suis, & his quos charos habuit affligatur, uulneret, spoliatur, aut etiā it. uinacula conijciatur. Interim si quędam lineę oriatur à brachio, & scindant restrictam, ac in superiori parte cōiungantur: is homo in patria proculdubio exilio moriet. Quę tamen lineę si nō continenter iungant, sed si paratim distent: procul à patria apud exterarum nationum uitam finiet. Eadē lineę si ad percussione manus tendant, longas nauigationes, et itinera maritima, ac uitam omnimodo uagam, & quę in diuersis nauigationibus & peregrinationib. teratur, præfagiunt. Et ubi quędam linea directē per restrictam usq; ad montē indicis tendit: hominē peregrē abiturum, ac difficulter in patriam rediturum ostendit. Item si quępiam linea ad restrictam orta, in uolam manus incidat iuxta lineā uitę, ac rubicunda fuerit: corporis imbecillitatē, atq; egritudines arguit. Si uerò palleat ea cōitio, non iam instare ista, aut euentura, sed præterisse, ac completa, ut iam timenda non sint. Si autē quidā triangulus moueatur à restricta, tendens ad montē Lunę: si quidē mulieris sexus manui insit, certū est, in prima statim adolescentia, atq; adeo in flore ætatis corruptum eam, ac improbā factam. Tūc si cui mulieri hoc insit, ut propè restrictā habeat paruulā crucē: honestam

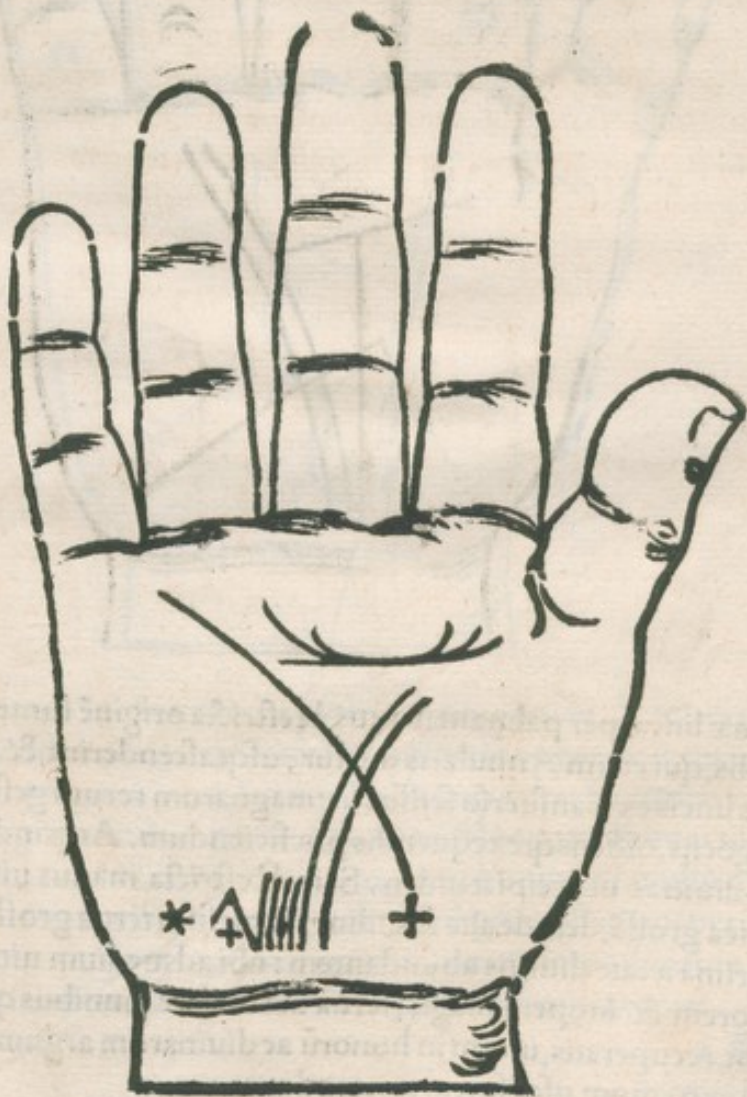


hanc, probā, prudentē, ac omnis pudicitiae sibi consciā iudico. Ecce opti-  
 mae qualitatis in corpore hominis indicia. Spacium illud in restricta, ma-  
 num uersus, atq; alterum iuxta brachij iuncturam, boni utrunq; ac uiui  
 coloris, tū quatuor hae incisiones, quid non boni portendunt? Rursum  
 tres stellulae quā odibiles, periculū ex accusationibus, ac infamiam quoq;  
 minantes. Vide autē lineam à restricta in manus percussione progressam  
 malae fortunae, ac alicuius infelicitatis argumētum. Tū illa per restrictā  
 ad louis usq; tuber dilapsa, peregrē agendam uitam. Et altera rectē ascen-  
 dens, diuitias, ac propitiam fortunam significat. Quae uerò in louis tube-  
 re signa uides, honores, opes, ac dignitatis accessus & ipsa ostendunt. In  
 hunc modū quatuor lineae repertae in infra depicta manu, ipsum penē cin-  
 gentes brachium, longē aetati documentum fiunt. Tū lineae quaedam à  
 brachij radice euntes, quae acutum faciunt angulum, iuxta quem paruus  
 la item crux conspicitur: summam uitae tranquillitatē pollicentur: itē lē-  
 ta eius uitae tēpora, & paulatim ad honores ascēsum. Crux tamē illa si abo-  
 fuerit, tū in multorū hereditates successione dico promitti. Quod si crux





aut stellula quæpiam adsit: nihil huic homini ad uitæ necessaria deerit. Si duas lineas in restricta inuenerimus esse latiores, & unam inferiorem: subtilem, diuitias usq; ad ætatis medium prospicio, & honores: per reliquam deinde ætatem de die in diem successu omnia minora. Si uerò duæ lineæ parue ab eisdem oriantur quasi mutuò se sustentantes, & quædam aliæ lineæ directè per palmam, usq; ad lineam naturalem ascendant: indicium erit summæ integritatis, eumq; hominem ostendunt optimæ conscientia, & qui his morib. ad diuitias quoq; & prosperrimæ fortunæ successus peruenturus sit, deinde eidem optatum quoq; finem pollicentur. Diminutus tamen hæc euenient, si ascendens illa linea tortuosa fuerit.

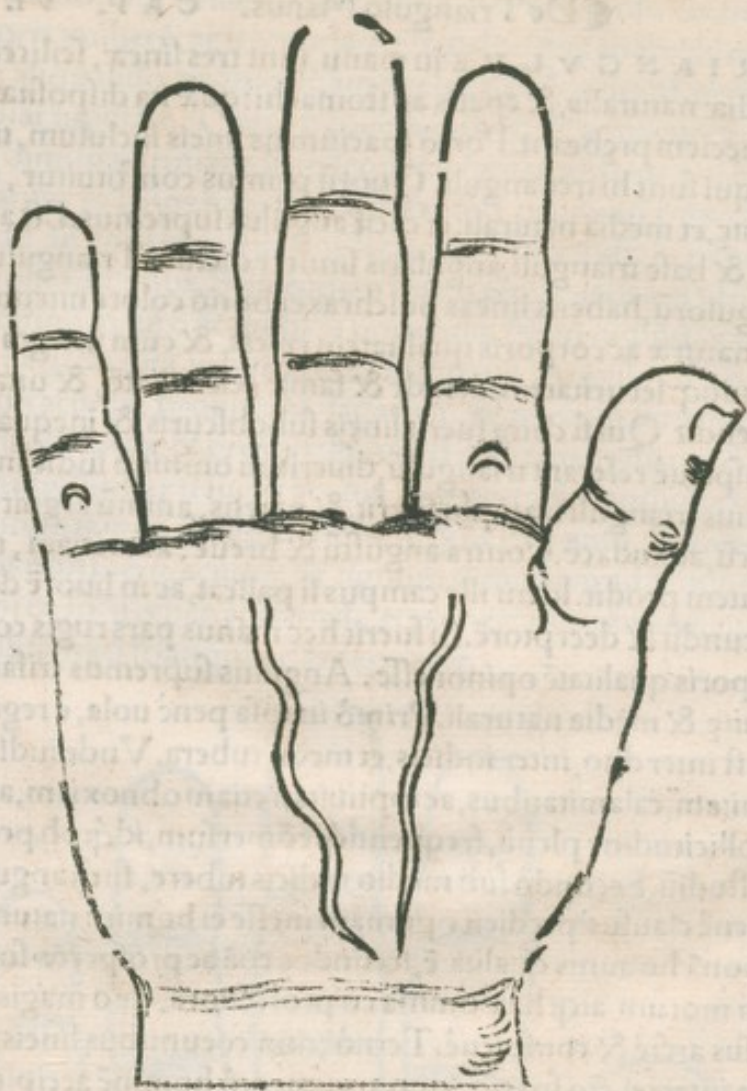






Si duæ lineæ per palmam manus à restricta originē sumentes, ad montem Solis, qui etiam Annularis dicitur, usq; ascenderint, & si idem mons duabus lineis ex transuerso scissus sit: magnarum rerum gestatorem, & regijs negocijs, officijsq; exequendis præficiendum. Atq; indè honores pariter ac diuitias ut accipiat uideo. Si in Restricta manus uisa fuerit quædam linea grossa, deinde alia subtilior, et rursus tertia grossior et profundior: prima ætate diuitijs abundantem: ubi ad medium uitæ peruenerit, infeliciorem & inopem magis: tertia uerò ætate omnibus quæ paulò ante amiserat, recuperatis, uitam in honorū ac diuitiarum argumento tranquillam, ad extremum usq; finem portendunt.





Si duę lineę tortuosę ad louis montem ascenderint, & supra primam iuncturam eiusdem, duę alię lineę ex transuerso apparuerint: uagam peregrę uitam, ac magna itinera, sed undę honores, ac rei familiaris incrementa eueniant, significandum puto. Si autę ad Mercurij digitum usq; transierint hę lineę, atq; is scissam habeat manum: homo erit multis aptus rebus, at permodicas colliget opes. Si uerò ad digitum Saturni perueniant: nihil peius inueniri poterit. Nam auaricia, rerum inmodicarum cupiditas, inuidia alienę felicitatis, animum ad pessima semper rapiet.

c. iiii



## De Triangulo Manus. CAP. VI.

**T**RIANGVLVS in manu, sunt tres lineæ, scilicet Vitæ, Mediæ naturalis, & epatis ac stomachi: quæ ita dispositæ sunt, ut tres anguli speciem præbeant. Porro spacium ipsius lineis inclusum, tres in partes diuiditur, qui sunt hi tres anguli. Quorum primus constituitur, ut diximus, à linea uitæ, et mediæ naturali, et dicitur angulus supremus. Est autem qui fit à linea uitæ, & basè trianguli, angularis sinister dictus. Triangulus autem æquilateralium angulorum, habens lineas pulchras et bono colore nitentes, ac rectas, bonam naturæ ac corporis qualitatem refert, & cum integra ualitudine, mentis quoque securitatem: deinde & famæ celebritatē, & uitæ longitudinem ostendit. Qui si contra fuerit lineis subobscuris, & inæqualibus, & qui non conspicuè referant triangulū, diuersum omnino iudicandū est. Spacium huius trianguli si amplū fuerit, & patens, animū arguit liberalem et magnificū, ac audacē. Contra angustū & breue, auariciam, tenacitatē, & pauiditatem prodit. Idem ille campus si palleat, ac in liuorē declinet, significat iracundū & deceptorē. Si fuerit hæc manus pars rugis conscissa, malam corporis qualitatem opinor esse. Angulus supremus trifariā diuiditur à linea uitæ, & mediæ naturali. Primò in ipsa penè uola, è regione eius ualilis quæ est inter duo, inter indicis, et mediæ tubera. Vnde iudicamus erum nosam uitam, calamitatibus, ac captiuitati etiam obnoxiam, animū anxietate & sollicitudine plenū, frequentique cōmersum, idque ob pecuniæ ut plurimum studiū. Secundò sub medio indicis tubere, sitque angulus ipse acutus & benè clausus: prædicit optimam inesse ei homini naturam, ingenium acutū, bonā hominis qualitatem, secundos etiā ac prosperos successus, integritatem morum, atque hæc omnia eo perfectiora, quo magis fuerit angulus clausus arcuè & conspicuè. Tertiò, non coeuntibus lineis duabus, sed quodam interrelieto spacio: quo argumento hominē accipimus ambitiosum, sibi placentē, impurū morositate difficilem, oblocutorē, truculentū, præterea mendacē, ac sine laude omnino uiuentē. Qui si in seruitutem aut captiuitatē deuenierit aliquando, nunquam inde reuocabitur in libertatē: sed & liber si sit, miserè peribit. Iam spacium illud triangulo inclusum, si calliosius fuerit & durum, iracundiam hominis arguit, ac interim astutiam, & dolos. Si rugis exasperū, inuidiam & insidias, ac oblocutiones. Quando autem quædam linea apparuerit inter duas istas, ita propinquè quod tangat utranque, & descenderit ad triangulū: significat hominem ueneno, aut percussione aliqua moriturū. Quandoque quatuor lineæ se ipsas interfecantes ad formam crucis, et in eodem spacio superiori apparentes, inuidiam, detractionē, & insidias, ac alios opprimendi studium ostendunt. Quippe duæ lineæ hæc benè coniunctæ, & acutæ, totius hominis bonitatem demonstrant. Si in concauo aut manus præcisè è regione digiti Saturni se cōiunxerint ibi angulū facientes: multam ac uarijs modis sanguinis effusionē, uulnera capitis, uentris fluxū, diarriam: aut sit in mulieribus hoc fuerit, incessanter menstruorum fluxus, et etiā in partu perclitationē denotat. Si quæ

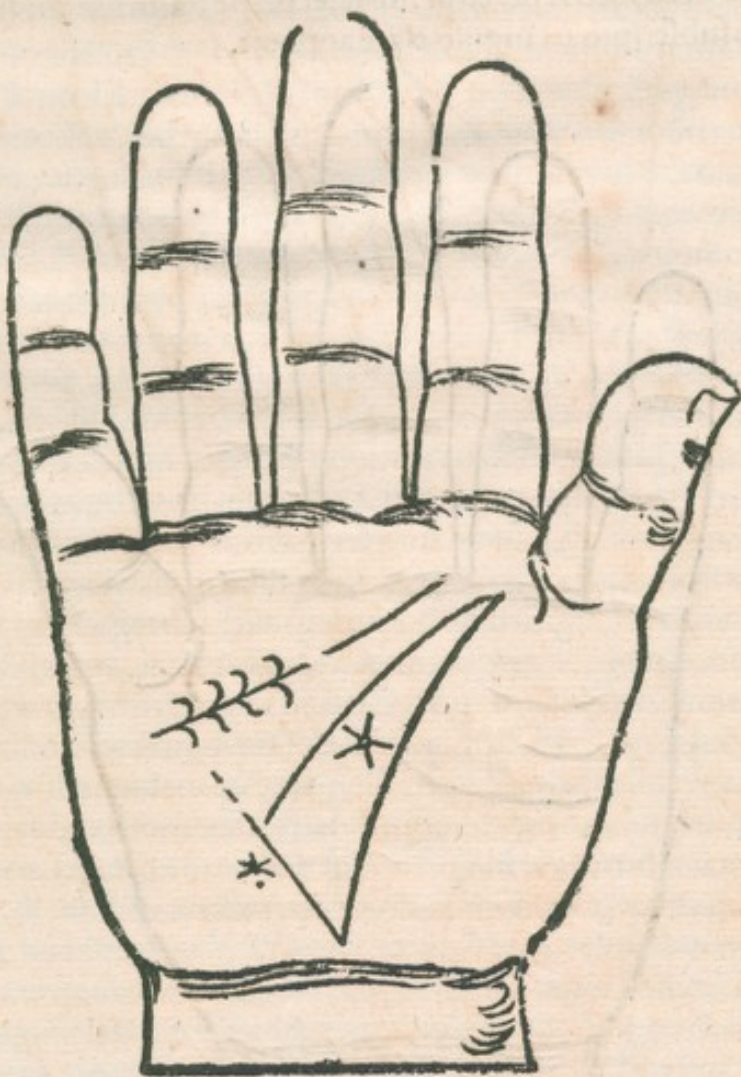


dam figura ad modum stellæ in triangulo apparuerit: adulteram, & proculcati pudoris mulierē, ac iracundam ostendit: quę etiam ad tantā mentis insaniam aliquando, propter suam irrefrenabilem iram, pertueniet, ut seipsam cupiat iugulare: Quod si eodem loco stella apparuerit, quandā à se longam dimittens rimam, ut in sequenti figura uidetur: cui hoc inerit mulieri, quatuor maritos habebit. Vbi tamē à prudenti coniectore animaduertendū, an ea sit ætas quę hoc ferat, huiusmodi em̃ in negotio multa ex nobis ipsis sumimus. Si in eodem spatio apparuerit crux sine aliqua incisione: bonum in uiro & muliere portendit. Nam quibus hoc adest signum, optimē gesta uita, in fama bona morietur. Angulus uerò dexter si fuerit multum acutus, prouidum, sagacem, & parcum uirum prælagit. Idem si fuerit obscurus, & grossus: signū est ruditis, ignauis, & somnolentia. Angulus sinister si fuerit acutus, loquacem & cauillosum hominē ostendit, acutum tamen, & industrium. Idēq; sic esse puto. Si autem angulus supremus non fuerit acutus, & signum quoddam ad modum characteris Saturni eo loco reperiatur: male, et plane Saturning indicium est naturæ, ut in subscripto triangulo clarē appareat.

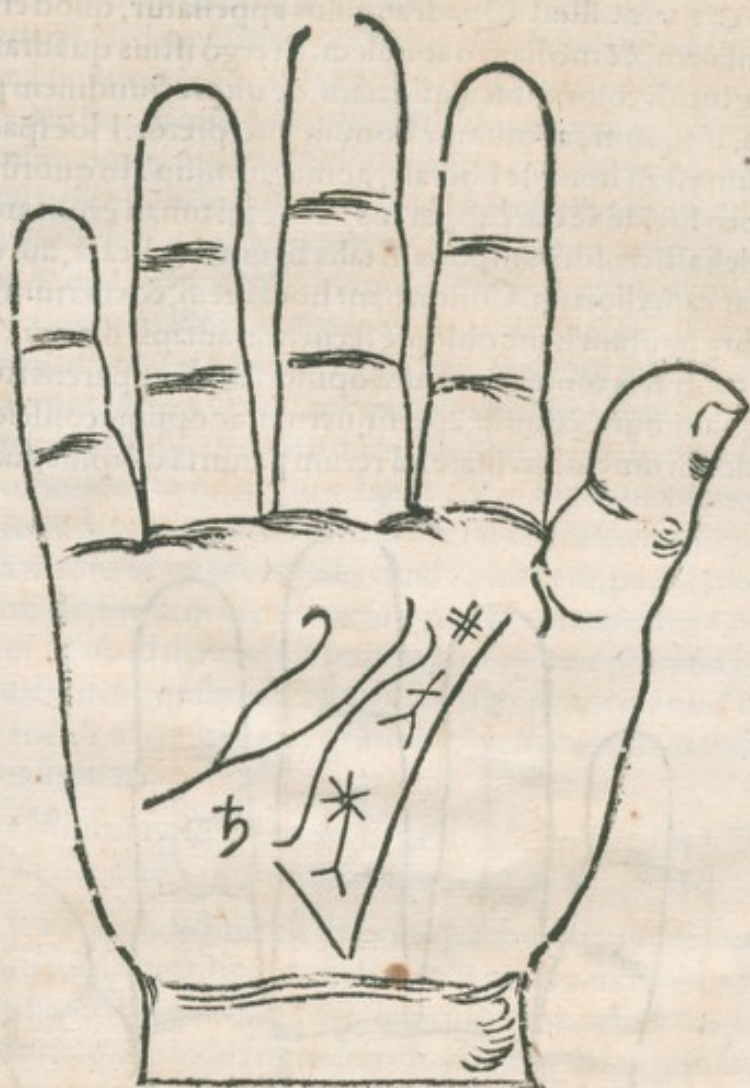




Cuius digiti sic fuerint compositi, ut singulis artubus singula sint inter media, ac quali tubera quēdā, & uerrucę ipsę omnino tortuosę, ac inęquales appareant: pauperem eum futurū, ac erumnosē uicturū dico. Quod si in superiori parte, id est, in tertio articulo utriusq; manus: præcipua quædam, ac euidentis tortuositas insit: inuidentię, fraudis, malicię, ac mali omnino animi signum uideo: quem tamē hominē misere ac in erumnis uitam acturū puto. Triangulus uerò in manu inuētus, tam in uiris quàm mulieribus boni nōnihil pollicetur. Quò in triangulo si ad formā stellę fuerit inuentum signū: si mulier habeat, impudicam, adulteram, & libidinofam ostendit. Quin etiam in uiro malū portendit. Si uerò circa angulum dextrum, euidenter expressa stella in manu uiri fuerit: perfidum, turbulentum, deceptorem, obloquētem alijs, maledicum, furem, raptorem, & qui per fas & nefas omnia agat, & ad deterius semper inclinet, quiq; in malis eruditus sit: atq; hic male aliquando peribit. Ramusculi in principio lineę uitę, uel mensalis, rei familiaris incrementum et abundantiam præfagiūt.







Si stella quam dixi, quandam à serimam, ceu uirgulā demittens in tri-  
 angulo, muliebris manus sit, prædicit mulierem plures uiros habituram.  
 Quoties supremi anguli duæ lineæ interposito spacio distant, mali homi-  
 nis indicium, ut prius scripsi, concipio. Quatuor lineæ seipsas intersecan-  
 tes in modum crucis, in spacio superioris anguli: inuidum, detractorem,  
 & pessimæ famæ uirum demonstrant. Tūc figura quasi characteris Sa-  
 turni, malū finem homini pronunciat. Sed mensalis linea sic formata,  
 ut uides: infortunatum, & alioqui gulæ studiosum uirum arguit. Si figu-  
 ra ad formam furcæ indictō triangulo, sursum, uel deorsum apparuerit,  
 inconstantem, & libidinosum uirum ostendit.



## De QVADRANGVLO. CAP. VII.

**S**PACIVM illud Quadrangulus appellatur, quod est inter lineā Mensalem, & mediam naturalem. Si ergò istius quadranguli incisuræ uiui ac lucidi coloris sint: equitatem, ac uirgē rectitudinem pollicentur. Si contra, iniquum, ac minimè bonum interpretor. Hoc spacium latum & amplum est in homine liberali, ac magnanimo. In quorū manu crux est hoc loco lucidè ac clarè apparens: benè fortunati erunt augendis censibus ecclesiasticis. Idēq; amplius, si talis figura duplicata, aut etiā triplicata sit instar cancellorum. Conturbant hoc autem, & euertunt, si quæ lineæ aut incisuræ figuram hanc obliquè secuerint, aut ipsa illa crux tortuosa sit: tunc em̄ contraria omnia euentura opinor. Ibidē apparens stella, uirū arguit magnanimum, equum, apertū, uerum, ac optimè conscientię, & qui aliquando fortunę aduersitate ad rerum penuriā dilapsus, suapte rursum





uirtute emerget. Mulierosum tamē uideo, & aliquādo mulierū causa non nihil sinistri de se rumoris laturū. Tota aliquando illa quæ appellatur manu mensa deest. Sed mensalis linea si cum naturali concurrens triangulū incipit: tunc à multis insidias, ac sanguinē quoq; profusum iri, aiunt portendi. Si uerò in fine mensę, circa percussione[m] manus reperiatur manifesta crux: multas peregrinationes, & uariam locorum mutationem concipio, sed prosperam inibi fortunam. Quoties multum inter se distant, amplissimè interrelieto spacio, duę hæ lineę quę mensam constituunt: calorē superfluum, & malè temperatos humores inesse ei corpori putare debemus. Contra, quoties ille in manu campus arcu clausus fuerit: indicium erit hominis auari, & qui nimis circa pecunię studium sollicitus sit, crudelis interim ac truculentus. Hæc ferè de principalibus manus incisuris, & in partib. quę intra ipsam sunt manum, dixisse satis sit. In sequentibus de digitorum tuberibus, ac ipsis etiam digitis, & planetarum stationibus, & si quid præterea supererit, dicendum uenit. Hi characteres lineę, siue cruces in mensa manus & quadrangulo, quid significant, paulò ante in canone expositum est. Stella in medio mensę posita, uirum omnis æqui & boni studiosum, & ob id uenerabilē indicat, ac dignitate plurima præditum. In cōmuni dictum sit: quibus & natura contremiscunt manus (nam multis casu hoc euenit, aliquibus ex ægritudine) ut iracundos, rixosos, impuros, ac ebrios indicari.

¶ De Montibus Digitorum. Et primū de Pollicari, qui Veneris apud uetustiores dicitur. CAP. VIII.

**E**T QVI A satis dictum est de principalibus manuum lineis: nunc de particularibus Digitorum lineis, & eorum montibus scribendū est, eorumq; significationes subiiciendę oculis sunt, adiunctis septē Planetarum naturis: quomodo cognoscere liceat inter illos, quid conueniat,



d uel



uel contra in discrimine quid noceat. Mons pollicis, tuber illud est quod uitæ linea ab ortu suo statim ad manū restrictam descendens præterit. Vocaturq; mons Veneris. Quilenus & planus, nihil rugarum aut sectionū, aut admodum parum habeat, coloreq; sit uiuo & rubente: bonam primū corporis qualitatem, deinde mulierum quoq; amatorem ostendit, hominemq; circa uestitus cuiusdam lauticiam occupatū, & qui mundicijs studeat. Quod si in eo breuiuscula alia linea secundum uitę illam rectē deuoluta (cuius ob id soror uocatur) procurrat: signum est hominis uenereis sese oblectantem. Quin etiam perpetuas diuitias promittit eadem illa soror, si longior fuerit, nec abrupta statim, comiteturq; uitę lineā continuō. Iam si non in summo statim tubere incipiat hæc, sed in medio fortē, aut nō longe ab imo: tenuitatem quidem rerum in prima ætate, in sequentibus copiam significat. Nonnunquā plano tubere, quatuor equo interuallo à montis summo ad restrictam manum lineæ procurrunt: pollicenturq; diuitias, & honores in prima statim ætate. Quę item si non summo monte oriantur, sed ab ipsa pollicis iunctura: eosdem quidem successus, uerū tē serius fortassē euenturos denotāt, at omnino tardē, & in suprema senectute iuxta. Si extremū pollicis articulum paulō infra unguem scindant, aut propē ipsam contiguē iuncturam sint, ferunt, quod si longissime sint hæc lineę, ac clarę, & lucidę, diuitias & honores statim id prælagire. Alioquin tanto id minutius, quanto obscuriores fuerint. Proindē & imperium ijs successibus portendi aiunt, si alię diuersim obambulantes, illas interrupserint quatuor lineas. Plerunq; subtilis quædam incisio à supremo pollicis monte, lineam uitę uersus it, significatq; ferro interiturum hominē. Aliās quædam lucidæ iuxta indicem ortæ secant lineam uitæ, multarum peregrinationum, & longarum per diuersas mundi regiones uiarum indices sunt. In quibusdam eodem ortę loco incisiones ad uitæ aut cordis lineam, superius ubi illa oritur, procedunt: in manibus hominum iactatorum & ambitiosorum, quiq; luxu & libidine adfluunt. In alijs signis quædam lineæ & rubicunda eodem in loco, montem pollicis peragrans, cognatorū incestum & concubitus ostendit. Quanquā non ita fidem habendam arti huic iudico, ut sola inspecta manu, hæc compertū iri credam. Sed ubi dico cum propinquis coiturum eum, sic accipiendum moneo, adeo arde re hominem libidine, adeoq; perditum esse, ut ne à cognatis quidem abstinerere eum sperari debeat. Neq; enim fieri potest, ut huiusmodi planē intelligantur, sed coniectura adsequi licet. Ad quod multum facit, ipsam hominis faciem intueri, totumq; eum contemplari: ut uideatur quomodo inter se omnia conueniant, & quod eius adminiculo occultā hominis naturam, & futuræ uitę sortem prodat. Id quod semel hoc dictum loco, in futurum ubiq; obseruari debet. Qui suauis sunt moribus, & uitæ iocundę, uiuuntq; læte, & hylariter conuersantur, ac faceti sunt, & iocos miscēt, mu-  
siciis.



ficis gaudentes, stellulas habent hoc in monte. Est enim Veneris planè regio hæc, cuius hoc est studium: & frequenter sic morati, montem eum habent cōplurimis discissum paruulis, sed claris sectionibus. Quales si quidē intuita fuerit celsitudo tua, pater ac Princeps clemētissimè, ac omniū colentissimè, inspiciat faciem eius hominis, uidebitq; ut plurimum colore candidum, alioqui compagine corporis decentissima, oculis nigris & præfulgidis, ac omnino uenustis, læto intuitu, ore honesto, & per omnia uenereum, ob idq; lasciuiemtem inpenſe, & luxui deditum, ac libidine ac censum, aleæ studentem, & in iocis assiduum, ducentē choreas, oblectantem se floribus, rosis, & odoribus, ac iucunda omnia appetentem, ornatusq; omnes circa uestitum præsertim amantē, quem auri, argenti, & gemmarum desyderium tentat, qui frequenter rideat, qui conuitia sectetur: cōmpotiones & ludos studiosè frequenter: salacem, ebrium, uenustum, & procacem, qui mulieribus conuersari soleat, & circa uenerica affici cupidissimè: qui addiscendis eis artibus quæ huic naturæ conueniunt, docilis admodum: si ad reliqua perdiscenda, ingenio tardo, & hebeti intellectu. Qui facilè credat, facilè decipiatur, liberalem, æquum, & lenem, ac misericordem, naturæq; minimè malæ. pium enim & iustum, quicq; in amicitia integra sit, & fidus. Quem Musicæ studium teneat, ardua & seria non perindè sollicitum habeant. Qui delectatur pictis tabulis, & pingat ipse, & statuarum pulchritudine & artificio capiat, & sciat ipse quoq; fingere. Quicq; in ijs quæ huiusmodi sunt fortuna utitur secunda, in contrarijs nō feliciter admodum experiatur. Cuius uita sit splendida, res mediocris, lucri nullus ualdè ardor, necq; auaricię studium. Amabilem, & cuius desyderio teneatur multi. Qui alios exhylaret, delitijs affluat, uoluptatem colat, luxui, delitijs, ac lætitiæ deditus sit. Quē nulla facilè res permo-ueat, nullum ad eò arduum negocium perturbatum aut sollicitū reddat: minimè cogitabundum, sed præsentibus cōtentum, & anxietatem omnē postergantem. In summa, qui sic uiuat, sic moriatur. Necq; in ijs magis, q̃ in omnibus alijs consyderanda hominis natura, non ex manus inspectione tantum, sed à totius habitudinis contēplatione uenit. Quare id ipsum quod de uno hic exposuimus, de omnibus alibi esse exēpli uice poterit. Præterea in pollicis monte qui fissuras habent nimium multas, nullo ordine, nec ita pari interuallo, sed sparsim inter se diuersas, eos haud dubiè libidinosos & impuros, sed interim amarulentos, etiam iurgiosos, & qui cum mulieribus lites facilè conserant, ac morosi & difficiles habeantur. Cūq; libidine intantum æstuent, ut faciri etiam facilè non possint, exquirantq; ibi genera insueti usus, & monstro similima, conuersationis tñ sunt minimè iucundæ, & uitæ insuauis. Tenet eos ferè nullum sapientiæ studiū, nec in doctrinis proficiūt, sed ad alia capaciores sunt, sciteq; exercent ea quæ matutino opere fiunt. Et quæ ad luxum sunt omnia ingenio-



sē excogitant. Cuius rei ad signo rationem: quod qui tales sunt, & sic ap-  
tam manum habent, eorum ferē genitura Venerem in sexta, aut octaua  
domo ostendit. Vides igitur, ut complexæ inuicem sibi sunt, atque genu-  
ne scientiæ Astrologia & Chiromantia, & neutra sine altera addisci rite  
potest: sed quæ suo loco dicemus uberius.



Si quando annuli in morem, iuxta primam eius iuncturam secet polli-  
cem rimula quædam, ita ut totam circundet ac includat, uideo multos ob-  
stinatē arbitrari, omnino eum hominem, & necessario suspensio interitu-  
rum. Atque ipse in uno quodam id euenisse expertus sum. Sed cum mul-  
tos qui ad suspensio ducebantur, inspectis eorū manibus, carere hac no-  
ta uiderim, pro incerto relinquam. Qui tribus quibusdam, aut quatuor  
in latum sectionibus concisum sub prima iunctura pollicem habent, eos  
dico iuuenes statim diuitijs & honoribus amplificatos iri. Si uerò supra  
eam, in prouectiori ætate accessura hæc: tandemq; in senectâ, si propè se-  
cundam iuncturam sint hæ sectiones. Si qua mulier autem sic insignitum  
superius pollicem (ut est qui secundo hic loco pingitur) habeat: eam ut  
fraudentam, & minimè bonam fugiendam moneo. Ecce autem libidi-  
nosam tibi, & perditè moratam, adulteram, & prostituentem se ultrò, ac  
emirè intemperantem, nec in coitu satiabilem, quæ hoc signo quod hic ad-  
scriptum uides, medium Veneris montem impressum habuerit ☉ ferūt.  
Cuius nuptæ, primam in pollice iuncturam tres sectiones parum impari  
interuallo secant, ei à proprio marito uulnerationis, aut necis etiam immi-  
nere periculum. Eamq; cui subtus secundam ibidem iuncturam paruulæ  
quædam & multæ cruces sint: insigniter piā, & religionibus deditā de-  
notari. Rursumquæ duas tantum huiusmodi notas quæ habeat: ut litigio-  
sam & infidam, loquacemquæ inuenire est, & petulantem esse, & procas-  
sem, quæ eodem in loco ramusculos habeat complures.



De Monte Indicis, & digito eo, ac lo-  
uialibus. CAP. IX.

**P**LANETARVM omnium beneficentissimus est Iupiter: isque locum habet in manu ipsum quod sub indice digito tuber est. Quare si ad planum id & leuigatum conspexerit: honestatem uitae, ac bonitatem naturae significari tibi arbitrare. Idque magis etiam, si à digito ipso paruule quaedam & subobscurae eadem rimulae incedant: maximeque, si haec non ita magno inter se spacio destiterint. tunc enim honores & dignitates à Principibus portendunt. Ausi quoque sunt quidam certius definire hoc: dicentes tot illum gradibus honorum, aut ecclesiasticarum dignitatum percursurum, quot huiusmodi hoc in loco sectiones habuerit, Quorum in manu est recta quaedam & clara sectio, in ipsa manu ad indicis radicem orta, & à media propè naturali, ad tuberis eius angulum transuersum se mouens: hos animi magnitudine, & rerum maximarum cura suspiciendos habet, famamque petentes, & gloria insigniri conantes, & audacia dimicandos. Verum hoc postremum itidem denotat, à mensali ad indicis montem proficiscens paruula quaedam linea. Atque has iam dictas sectiones, si transuerse quaedam rimulae intersecundant, capitis uulnera portendi ferunt. Sepè indicem à medio dirimit sectio quaedam crassius elucescens ac rubicunda: & intestinorum uitia arguit, eorumque imbecillitatem in uiris. nam mulieres hanc habentes, in partu periclitaturas praesagit, tuncque magis, quando ea ualde rubescit. Aiunt uiolenta morte interiturum, cuius in manu à mensalis fine orta sectio, ipsum Iouis tuber recta petat. Cruces item in Iouis monte appaerentes, honorum accessiones, & dignitatum incrementa praesagunt tot gradibus, quot ea fuerint signa: compertumque saepe est, sacerdotia affectus huiusmodi, & ecclesiasticas dignitates abunde. Sic insigniti, Iouiales



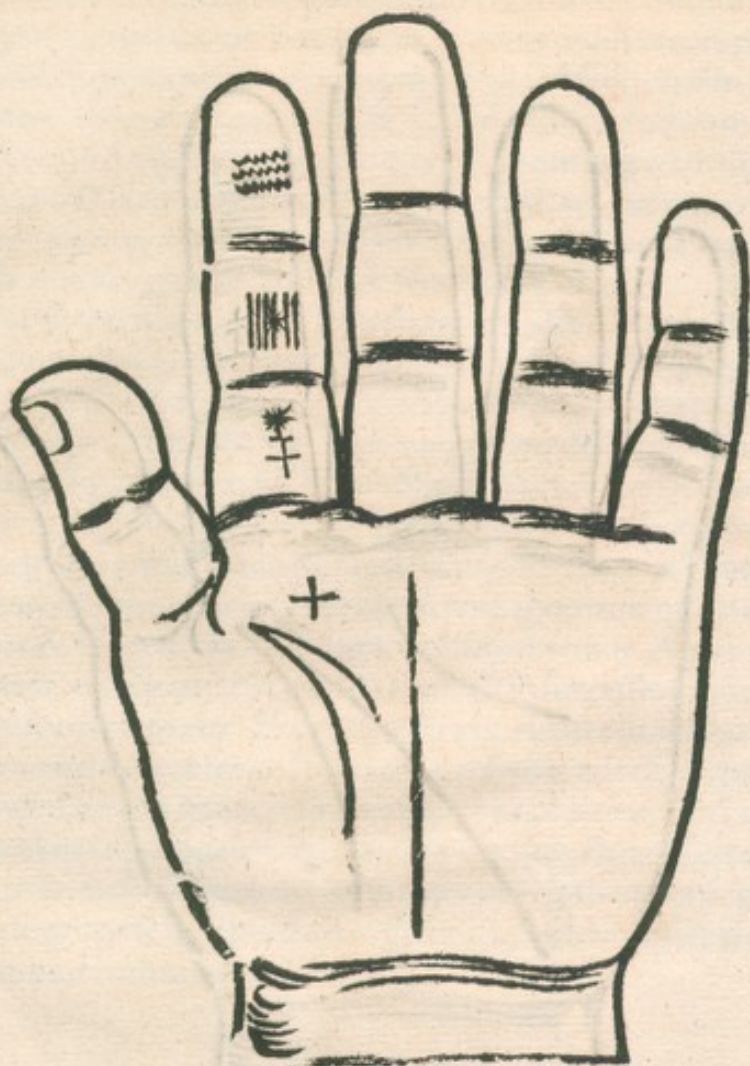


in primis uocatur, & in talibus fortunæ successibus felicissimè ut plurimū agunt. Quos alioqui uidere licet corpus habere modice compactum, sed forma admodū grata, nec inuenustum, coloris cādidi, capillo spisso, oculi sc̄p̄ decenter compositis, mundos, & lētiā deditos. Ipsorum uerò natura hæc est: animi magnitudo, & elatio, magnorum appetens: liberalior alii quando supra q̄ facultates sinant: cupiunt regnare, aut imperare alijs: in summis occupantur, infimorū impatientes, ac mediocritatis contemptores: honesti, nobiles, gloriæ cupidi, & famæ captatores: læti interim, & iucunditati ac delectationi dediti. Sæpè numero inflati & turgidi, magnis apti negocijs, ac ad regium planè fastigium anhelantes: fidei opinione clari, amicitiarum studiosi, simplices, & à fraudibus abhorrentes, paci studētes, per omnia probi, ut plurimū sapientiæ etiam dediti, semper uerò ciuili prudentia insigniter præditi, & consilio pollentes, nec eloquentiæ expertes. Eorum incessus neq̄ citus est nimium, neq̄ tardus. Constantiam animi ibi quoq̄ promittūt. Nulli hominū feliciores sunt, nulli uotorum facilius compotes. Contingitq̄ ijs præcipuè, ut magnorum uirorum patrocinio tuti sint, & Principum testimonio commendentur. Amant uxores, amant prolem, ac suos piè diligunt. Videre est in successionibus quoq̄, & posteritate fortunatos eos. Præterea cibi appetentes suos facit iupiter: & ob id plæruncq̄ laborantes ex stomachi cruditate, aut circa epas affectos. Nam & ualitudinem ijs crapula turbat. Alioqui diuturniori uitæ aptiores sunt. Rarò uideas louialem quempiam qui non claram uocem habeat. & dentes priores duos superius eminentes, cito pubertatem egredientes. Hæc in summa de his, quorum in genitura iupiter, absq̄ alterius mali commixtione dominus est.









Tres uariè se curuantes lineæ, penè equo interuallo, in latum, extrema parte, infra ultimā iuncturam, indicem per latum secantes, mulieris impuritatem arguūt. Contra, si cuius mediū articulum scindant in longum sectiones, quarum in medio stella aliquando sit: castitatis & pudoris argumento censenda uenit. Promittimus amplā hæreditatem, & diuitias abū de successu iras, planeq; locupletandas fore, siue ex hæreditatū successionē contingat hoc, siue ex sacerdotiorum & censuum ecclesiasticorū prouentu sit, eum qui in tubere louiali crucem, aut stellulā habeat, claram & uiui coloris, quamq; nullę interfecent, aut confundant alię sectiones, aut rugę. Vidi imbecilles quosdam, meticulosos, pusillanimes, sed inuidos interim & auaros, lineam quandam à medi j tubere ad restrictam euntem habere. Alij ferunt, qui hanc lineam cōscissam ea parte manus habeat: si aliquando capi, & in custodia, uel carcere poni contingat, aut moriturum ibi, aut supplicio affici, uel difficulter fore ut liberetur.



De monte mediꝝ qui Saturni est, & digito eo, ac de Saturni  
nrijs hominibus. CAP. X.



**D**IXIMVS in præcedentibus, medium manus digitũ Saturni dari hac in arte, eiusq; ob id nomine censer: quare & tuber quod sub eo est, mons Saturni uocatur. Quod si planũ penitus, lene, & sine rugis, sine sectionibus fuerit: simplicitatem ostendit hominis, ipsum laboriosum, sedulum, fraudis expertem. Si uerò à linea mensali ueniens rima. Saturni hunc montem secet, hominem denotat mirificè anxium, & qui quotidianis cõmordeatur curis, quem sollicitudines inquietũ agant, qui adfiduè meditetur aliquid, sequè conficiat intra: & quanquã hæc agat, nunquã tamen, aut perrarò locupletetur. Inibi complures huiusmodi sectiones, uitam significant cum inopia anxiam, & in magna rerum penuria laboriosam, atq; carceres, & in ijs tormenta dicunt portẽdere hæc. Vbi à radice annularis ad Saturnium tuber quẽdam se recuruat sectionio: hominis iudiciũ concipio pigri, torpentis, ignaui, ac desidis: præterea stolidi, insipientis, temerarij, & stupidi, qui nihil unquã sentiat aliquid, nonnunquã imprudenter audeat, rudi intellectu, mente stolidi. Aiunt, quæ mulier plures habeat inter Solis & Saturni digitos sectiones in longum descendentes, item inter Solis, & Mercurij, cùm ibi quoq; habet quasdam: generationi aptam esse, & masculos concipere facillimũ. Quo de promittere nihil ausim, Imò uerò neminem latere uolo, cæ



lo, ex Chiromantia nunquā potuisse de prole inuestigantē certum aliquid comperire me. Adeo semper fefellit ibi ars ea, unde ad alia recursus mihi est. Hoc scitē exploratum habeo, si quæ à principibus manus lineis parue sectiones ad Saturni montem se deriuent, malē hominem eum qualitatis, nec uitæ admodum esse probē. Ferunt & in prima digiti huius iunctura, muliebri manu, si crux aut stellula conspiciatur, sterilitatis hanc argumentū esse. Qui montem hunc plurimis uariè rimis incisum habet, aliorum haud perindē digitorū rimosis tuberibus, eum Saturninum planē iudicato. Quo loco referre arbitror eius planetæ habitudines ut explānem, quibus eos quorum geniturę præest, instruit. Pallent hī plurimū, & inuenusta facie sunt, ac defixis in terram oculis tardiusculē incedunt, macilenti, & interdū recuruo etiam tergo. Moribus uerō sunt magna ex parte improbis, nam maliciosos facit Saturnus, subdolos, & fraudulētos. Gaudent esse soli, ac sibi uiuunt; nec ferē alijs operam dant, aut amicis uas





cant. Circa cibū non admodū sibi indulgent. Potatores uerò sunt strenui, quanq̃ sapē edunt, & nonnunq̃ uoraces sint etiam. Agitātur miseris continuo curarū inquietudinibus, neq̃ unq̃ à sollicitudine liberi sunt, & anxie affliguntur amarissimis intra cogitationibus, semper tristia, semper meticulosa agitanes animo. Vita est eis apud paludes, & Sordidē uiuūt per omnia: loquunturq̃ tardē, atq̃ pauca. Nonnunq̃ propter asiduam contemplationem auscultare alios possunt. Frigent natura, imbecilli sunt corpore, ualetudinarij, hyrcum olentes, & alopitiij. Vox est obscura, & raucum quiddam submurmurant, ac impedita sunt lingua. Inuidēt alijs facile. Suntquē ut nulli prēterea affectionum omnium tenacissimi. Itaq̃ & quos odio persequi decreuerunt, odere insensissimē, & irremissibiliter: neq̃ infirmius quos uolunt amant. Cogitationes sunt, uelle edificare, uelle arbores plantare, agros colere, & quiddam diuturnē mansurum incipere. Non admodum amant mulieres, itaq̃ & proli rarō dant operam, plerūq̃ steriles moriendo. Sensib. obtusis, & intellectu hebeti. Qui cū tales sint, libertatis sunt tamen mirabiliter tenaces, eamq̃ contumacissimē tuentur: nec ferunt dominos, & seruire in extremis iudicant malis, regnorum ut nulli hominum impatientissimi. Gaudēt nigro, itaq̃ sic uestiunt, & omnia colore eo infecta circum se uolunt. Suspiciantur facile, facileq̃ metuunt. At hij somniorum etiam curam habent, ut humilia aliās omnia cogitant. Sed de Saturnij haftenus. Præterea signum in prima mediij iunctura impressum si quidē mulieris fuerit, bonum: sin uiri, contrarium portendit. Mulier quoq̃ in cuius ea iunctura fuerint quinq̃ uel sex lineę seorsum in digiti longum demissæ, significant filium parituram, qui aliquando sacerdos futurus sit. Interfecturum dicunt, qui stellam habet in eadem Saturnij iunctura.

¶ De



De Monte & digito annulari, & signi-  
ficatione Solarium. CAP. XI.

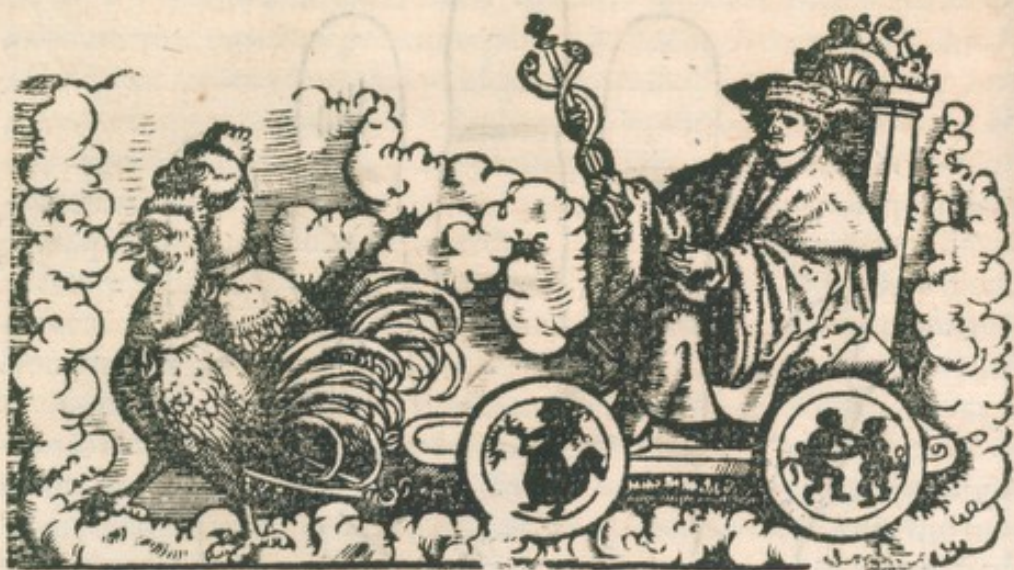
**E**ST autem annularis mons, qui inter digitū & mensalem lineam quadam intercapedine prominet, ab uulgo doctis, solaris appellatus. Ab illius igitur radice ad mensalem usq; si protendantur lineę minuscule, idem perindē faciunt quod apud Astrologos Mercurius: hominem acri, felicisq; ingenio, uarijs deditum disciplinis: præterea arrogantem, & cum quodam supercilio eloquentem: ad hoc capacem dignitatum tam prophandarum, quam spiritualium. Fit interdum, quod geminatum in modum parallelorum distent æque: id uide ne quid imponat tibi. Nihil ferē distat à priorib. nisi quod magniloquentiam adimit, præbet uerò sobrietatem, & honestatem. Secus si aliundē in illas ducātur alię, uel altrinsecus secuerint se: ubi prorsus ab opposito diuinatur. Nisi fortassē uel nō pertigerint, uel non inciderint has: id apprimē faustum, ominosumq; habetur, quod inimicos omnes uincet, prosternetq; sub se. Iam si neq; contingerint digitū, neq; æqualiter locentur à mensali, uerūm propenderint ad eum qui iuxta alterationem linearum, etiam status & uitę mutationem notat. Item si plusculę rubicundę tenues per eundem montem ducantur, iucundum, hylarem, prudentem. Quę tamen si tortuosę fuerint, ac perindē rubicundę, dolores indicant quib. iam actū affligitur quis. Pallidę identidem cruciatus, uerūm præteritos iam. Intersecantes se in modum crucis, quod uocāt Andreg, protractę uerò à mensali per montem Solis ad primam iuncturam, prouidum, res suas prudēter moderantem. Pulchrē uerò digitos huiusce modi solares uenamur, estq; id certissimum iudicium, si uariegatus lineis fuerit ornatus. Est & aliud signum, uidelicet lineę duę tortuosę parallelę protensę à restricta: quod ubi in manu perspexeris, felicissimum prænunciat, præcipuē in dignitatib. acquirendis, & quicquid ad optimas uirtutes spectat, scientiam, prudentiam, liberalitatem. Eius typum quendam subieciimus in hunc modum.





Item si inuicem concurrerint minutæ lineæ supra iuncturam primam, sitq; foemina quæ has habeat, idem prorsus indicat: hoc adiecto, quòd ea maritis locupletabitur, habebiturq; in honore. Præter hæc etiam deuotâ: nisi quod monasticam uitam non feret. Ita si in secunda iunctura fuerint: semper in honore futuram, uerùm inter eos qui de eodem sunt stemmate. Vbiq; enim, tam in maribus, q; in foeminis, diuitias notant: pessimum uerò, si ad solarem usq; processerint.



De Monte & digito Mercuriali, & de natura  
Mercurij. CAP. XII.

**M**ONS Auricularis, uel rectius Mercurij, inter digitum minimū est & lineam mensalem. Hunc permagni refert, planus sit, & neruis minimē perplexus: an obductus lineis, uel coloratione. Repurgatus enim à uerrucis, à squaloribus, à neruis, decenter coloratus, constanti animo uirum indicat, in uirgine uerò integritatem. Vbi linea à mensa exorians, gracilis, picturataq; descenderit, ad radicem montis diametro procedens, liberalitatem. Eadem per plures similiter inter mensam & auricularem sumentes exordia, tot nuptias præ se ferunt, quot illuc trahuntur lineæ. Tàm & si longitudinem & contractionem, exilitatem, & colorem animaduerti hic uelint Chiromantici. Pallide prædictas nuptias significat, uerum peractas iam. Oblongæ atq; optimo tinctæ colore, contrahendas in futurū. Euenit uerò haud rarò, ut ex eisdem crassiores sint aliquæ, ad hoc etiam rubicundæ: iudicabis inde mendaciloquum, subuersorem, furem, raptorem, deniq; omnium flagitiorum genere contaminatū. Atq; hucusq; de parallelis & rectis lineis. Iam si recurua uel circularis aliqua demissa sit ex eodem digito, decliuis ad medium, præclarā indolem denotat, de qua multa sit spes, ut ad omnem tandem fortunā futurus sit idoneus. De mulieribus hoc habet. Si cui paruulas atq; easdem retortas habere cōtingerit è superiori parte auricularis, ut plurimū conditionem indicat, quæ ferme totæ foeminarum cohorti familiaris est, nempe insolentiam, garrulitatem, inconstantiam. Physiognomia omnium Mercurialium hæc ferme est. Color medius inter albū & nigrū, frons eleuata, rotunda facies, oculi perpulsæ chri, in felium morē, nō omnino nigri: barbitū nigrū, sed rarū, corpusca



lum gracile, statura decens, labia tenuia, nasus præacutus, uox gracilis, & eadem prompta, motus uelox. Et si ex monte etiã id prædicere uelis, monticulus plurimis lineis rectis est uariegatus: secundum conuersationẽ etiã docilis ingenij, audax, scortator, fidelis, procliuis ad mēdacia, sui ingenij, sectarum amator, osor superstitionis, templis & oraculis non multum tribuens, ad nullam artem ferè non idoneus, precipuè uerò ad Mathesim, & Geometriam. In summa, omnium horarum homo, doct̃or, poeta, mathematicus, præditus scientia linguarum, scrutator archanorum, philosophus, cordatus, modestus, alioqui uerbosus etiam, sed neminem lædens: ex mechanicis artibus eis studens quæ politiores sunt & mundiores, ut puta picturis, & huiusmodi. In ægritudinibus paulò plus tamen infortunatus, & infestauone phantasmatum, quàm ceteri homines. De perspectione uerò iuncturarũ, id etiã summoperè auscultandum est. Sunt certã





quædam cauteria, cuius primi quidè figura, si est in prima iunctura, hominem iudica studiosum, in primis Rhetoricæ, arrogantē, & superciliosum, ingenij procacis. Alterum in secunda iunctura, quod tam & si figura abludat à primo, ipsa tñ re ut primū, concionatorem præsignem ostendit. Rursum si obuersum sit, uarijs obnoxium passionibus, horribilib. somnijs, & quicquid malorū phantasmātū est. Sic in tertia iunctura si crucē uideris signū certū paupertatis, inedie, tenuitatis. Idēq; admodū satis de Mercurio. Hęc in figura latius. Quę si etiā tam locuples nō sit, ut omnia signa cōplectatur, certē tñ potiora curauimus adscribere. Quis em̄ tā multiphas lineas, tam uanorū ingeniorū indicia, in tam exili spaciolo cōprehenderit? In canonib. tñ nihil omisimus quod ad rem nobis facere uidebatur.

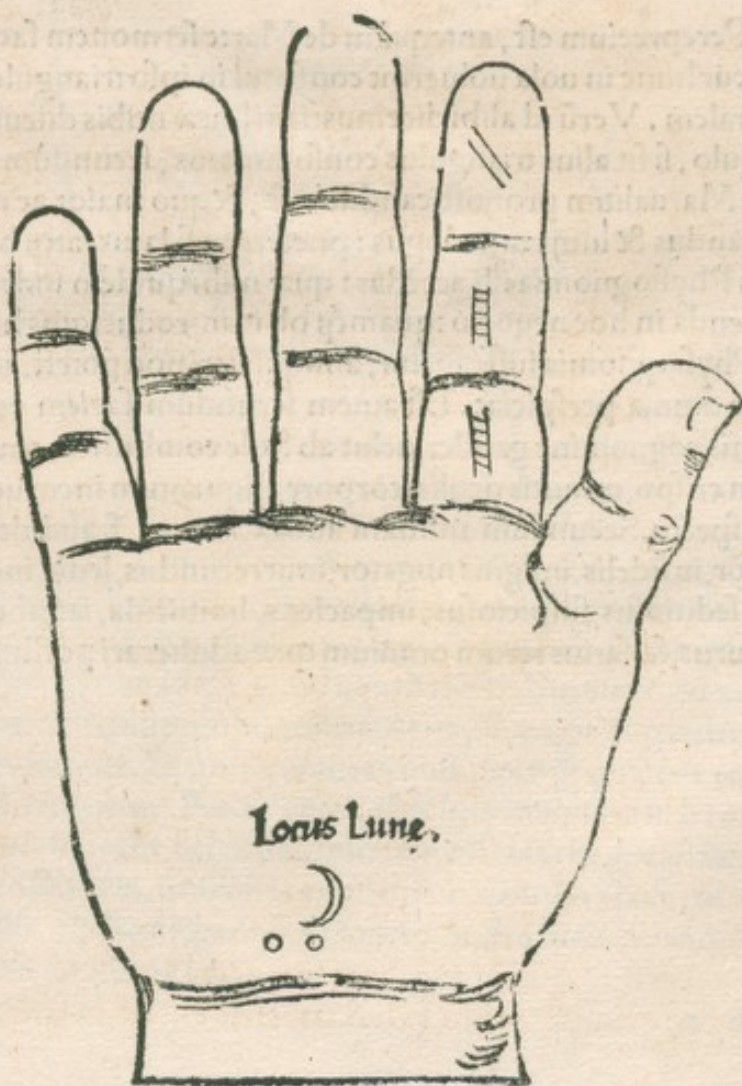
¶ De Base trianguli, & ijs, quibus prædorminatur Luna. CAP. XIII.



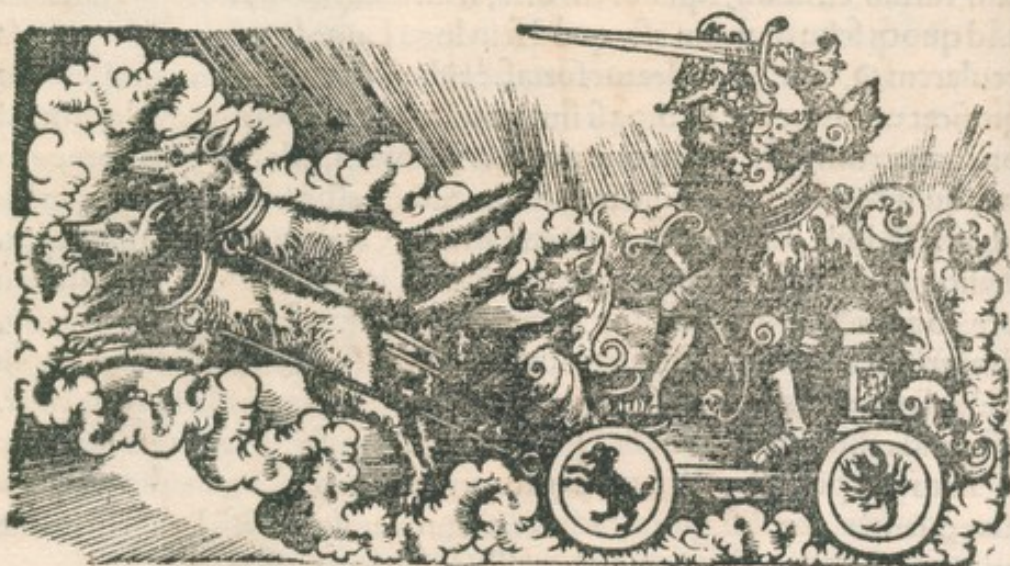
**I**N primis explicandum est, quàm uocent triangularem basim Chirōmāntici. Ea est, quę protrito uocabulo dicitur linea epatis et stomachi, portenditur à cauda lineæ uite, contingens uerò lineam mediam naturalem, quę simul iunctę, efficiunt triangulum: modò nihil obstiterit natiuitati aduersum. Quanquàm sciam hanc à quibusdam minimè comminisci, quòd sui non semper similis est: sed nō uideo cur ideò omitti debeat, cum palam compertum sit, nihil minus posse hanc, quàm omnes alias, maximè si ex equo angulū perfecerit cum media naturali & linea uitæ. Nam indicat sanitatem, incolumitatem, florentem nō solum corpore, sed etiam animo. Quòd si contigerint se, uel obscurata sit, aut circum se habeat puncturam, nihilo secius de stomacho & epate pronosticat, nempe indigestionem, morpheam, torturā, spasmus, phlegma, constrictionem alui, dolorem stomachi & costarum: præcipuè si pallida extiterit. Porro, benè obducta cute, & rubea, rubor tamen ille sit ad lineam uitę propensior, quàm



or, quàm ad lineam naturalem, dolorem capitis. Et è diuerso, pneuripimonia, tussim, ethicam, squalorem oris, si ad naturalem rubor ille diuerterit. Id quoq; scitu dignum est, quòd si in loco Lunę figuram illam uideris circularem ☉, tam & si uideatur fortassè ridiculum tibi, tamē amissionem significat unius oculi: & binę si sint notulæ ☉☉ amborum oculorum. Id non tam certum esse, quàm omnium certissimùm, à doctis uiris comperimus: quin & nostropre didicimus malo. Simile est & illud, si eodem in loco Lunę stellula compareat: quę nepharium & sceleratissimum significat. Physiognomiam si scire uoles, facie quidē albus est, modico perfusus rubore, coniuncta supercilia sunt, facies & maxillę inflatę, oculi inęuales, subnigri, fortassè etiā signati notula aliqua in facie. Nullius frugi, ut plurimùm languidus, instabilis, piger, insipiens, inops, atq; id in prima etate. In secunda ditior paulò euadet. In tertiā rursus miser, delirus, infortunatus, natus ad peragrandam perpetuò terras. Quo ad ægritudines, additus epilentiæ, paralisi, guttæ caducæ, torturæ uultus. Nisi Luna in radice natiuitatis Solem, uel louem habeat sibi bene propitium.

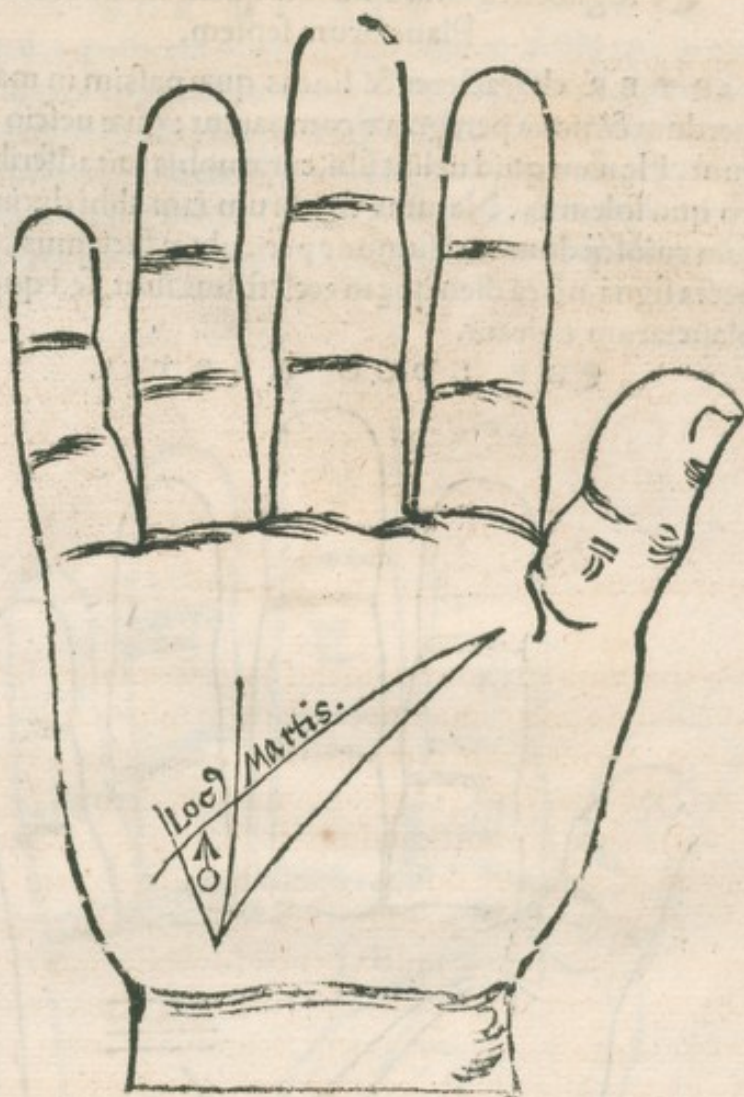






**O** Pereprecium est, antequàm de Marte sermonem faciemus, scire, cur hunc in uola uoluerint constitui in ipso triangulo iuxta lineam naturalem. Verùm id alibi dicemus: iam lineæ nobis discutiendæ sunt. In triangulo, si sit alius triangulus consummatus, secundùm omnes proprietates Martialium pronosticandum est, & quo maior ac maior est, eo amplificandus & uitijs cathalogus: præsertim si latus, atq; bene collocatus lineis Physiognomia illi accedat: quæ mihi quidèm uidetur non esse posthabenda in hoc negotio: quamq; ob id introducimus hic, ut Chiro-mantiæ Physiognomia suffragetur, alioqui fieri non potest, ut tam exactè quispiam omnia perspiciat. Est autem secundùm faciem rubei coloris, qui Martis cognomine gaudet, uelut ab Sole combustus, pauci capillicij, & eodem crispo, minutis oculis, corpore aliquantum incuruo, & acri, seu ueroq; aspectu. Secundùm animam audax, auarus, fraudulentus, peculator, raptor, infidelis, insignis nugator, inuerecundus, leuis, inconstans, iracundus, seditiosus, suspiciosus, impaciens, homicida, iactabundus, derisor, periurus, falsarius rerum omnium quæ adulterari possunt.





CONCLUSIO OPERIS  
CHIROMANTICI.

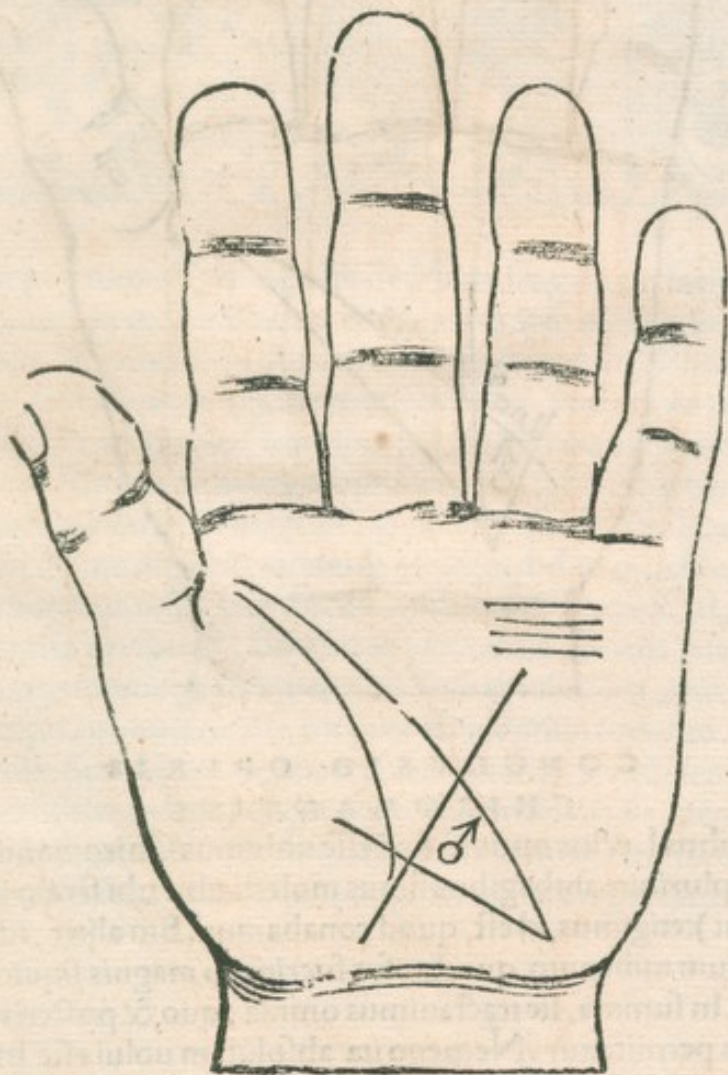
¶ His breuibus Lector optimè, finē esse uolumus Chiromantiæ nostræ, ne quando pluribus ambagibus simus molesti tibi: ubi si rem ipsam acutè (quod aiunt) tetigimus, id est, quod conabamur. Sin aliter, id uel maxime donandum mihi puto, quod ausus fuerim. In magnis siquidem uel uoluisse fate est. In summa, sic tractauimus omnia, quo & posteris etiam colligere spicas permittatur. Neque ego ita absolutam uolui esse hanc artem, ut nihil superaddi possit, uel debet. Imò rem mihi faciet gratissimam, qui sic nostra emendauerit, ut adferat probatiora: tantum abest, ut feramus ægrè. Vale felix qui hæc legeris. Ex Ecclesia nostra Steinheim, calen. No uembris, Anno salutis. 1522.



☞ Prognostica Chiromantiæ quantum ad locos  
Planetarum septem.

**P**RÆTER characteres & lineas quæ passim in manibus sunt, interdum & notæ peregrinæ comparent : quæ nescio quid magni præ se ferunt. Hæ nam quid uelint sibi, curæ nobis fuit adscribere laconismo nostro quo solemus. Naturas signorum iam alibi diximus, & quis Planetarum cuiusque dominus sit: nunc periculum faciamus, quid in Planetis suspecta signa, non ea dico quæ in cœlestibus sunt, sed quæ digitis sunt notulæ planetarum, ualeant.

☞ DE LOCO MARTIS.

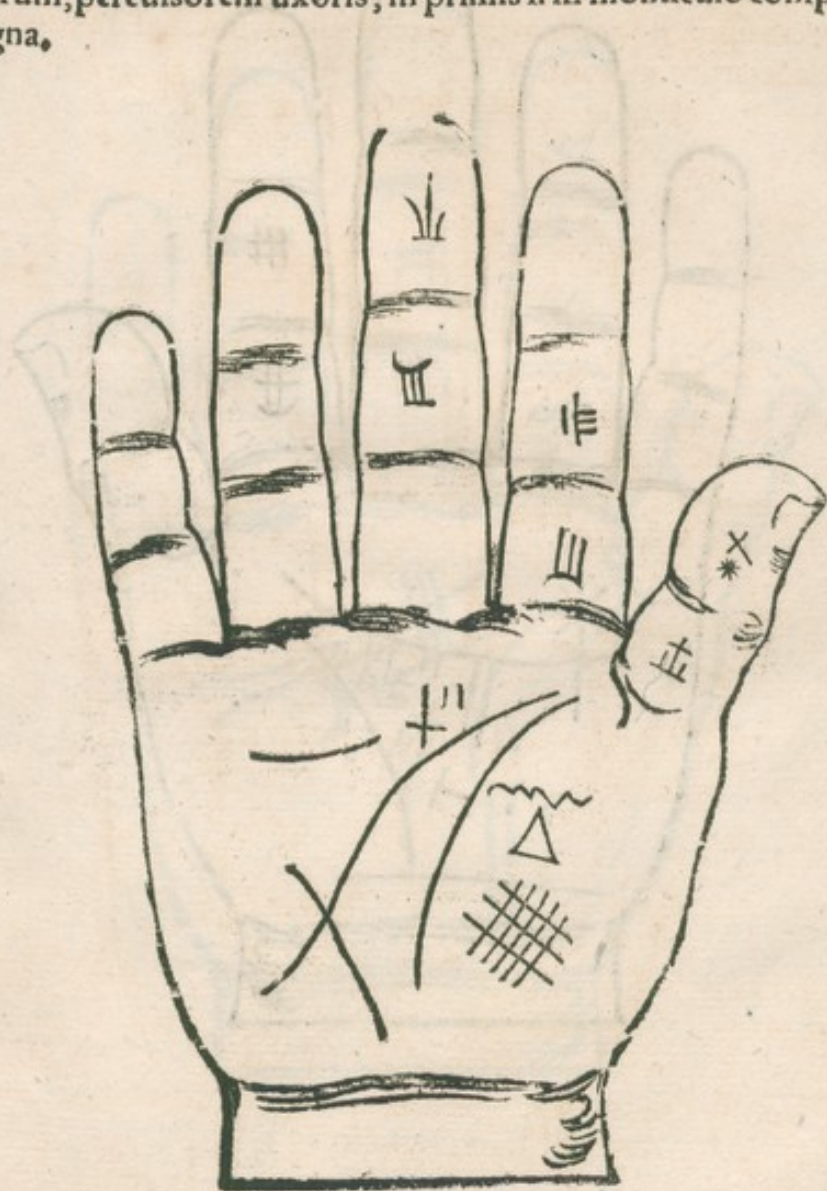


**L**OCUS Martis in triangulo est. Si igitur illic respexeris signa huiusmodi ducta in hunc modum, hic Martialis est, & præfocabitur laqueo. Reliqua tria iuxta mensam manus, audaciam, pertinaciā, seueritatem. Præterea & patrimonij dissipationem, oppressorem affiniū & cognatorum suorum significant.



## DE DIGITO VENERIS.

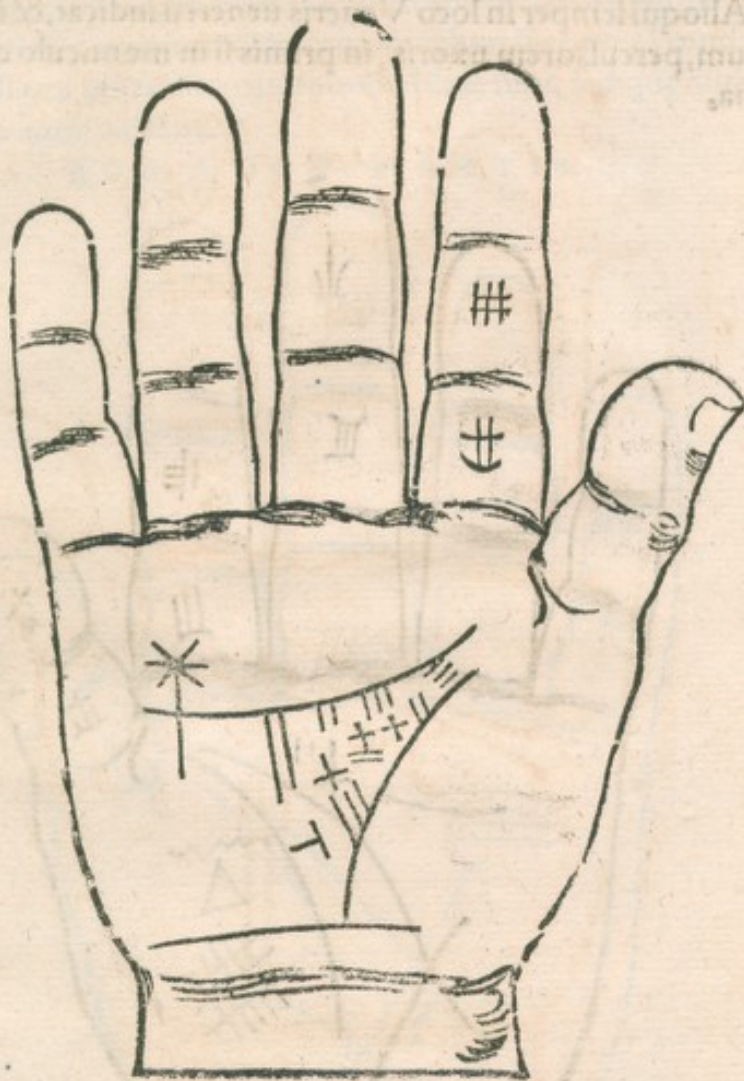
**V**ENVS pollicem occupat una cum musculo, qui propter contiguitatem appellantur mons Veneris. Si itaq; in prima iunctura extare uideris signum tale, hic pleraq; in rebus omnibus prosperabitur. In secunda iunctura, pauperem. Iuxta unguem, leprosam habiturum solem. Alioqui semper in loco Veneris uenereū indicat, & incestuosum, adulterum, percussorem uxoris, in primis si in monticulo conspiciantur hæc signa.





## DE DIGITO IOVIS.

**H**ABET & suas notulas Iupiter, qui Indicem possidet. eas subscripsimus. In prima iunctura adulterium significant. In superioribus opes, præcipuè in senectâ. Cetera ut multū nihil præfagiunt mali.





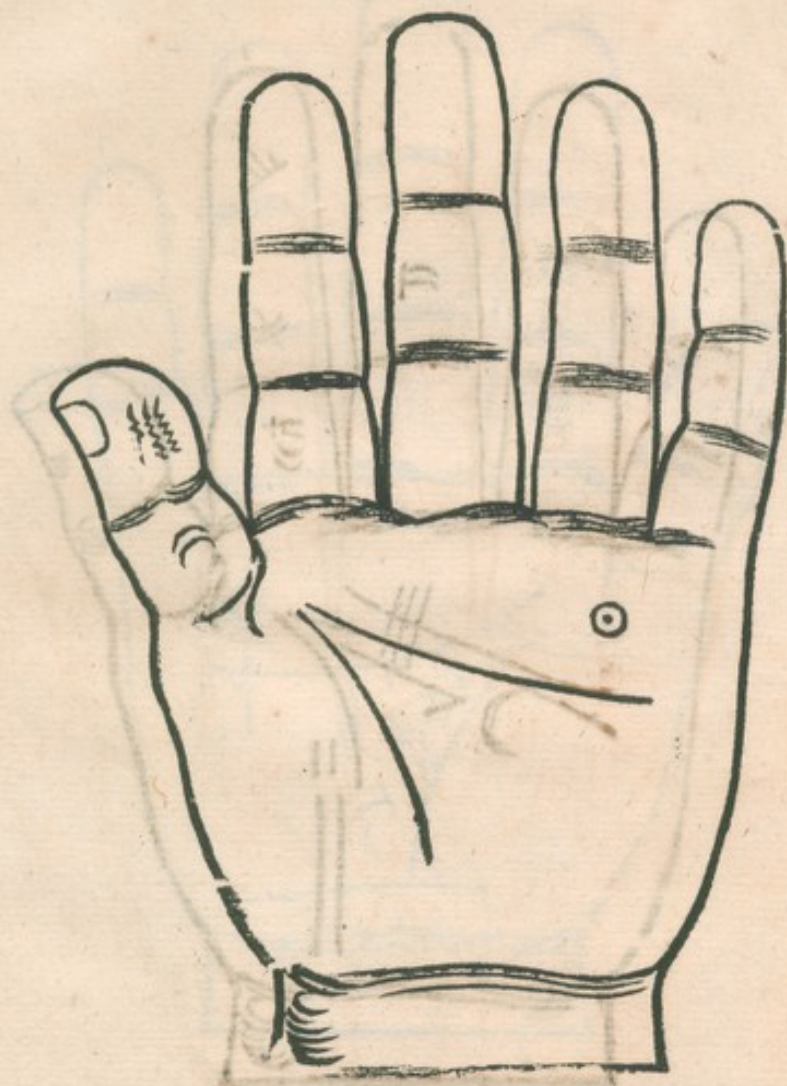
## DE DIGITO SATVRNI.

**S**ATVRNVS in cæteris extremus, hic medium digitum obtinet, priuatas suas notulas habet: eas sic annotauimus. Ostenduntq; Saturnicum hominem, cuius naturam partim ex præcedentibus nosti, partim dicemus in sequentibus.





**I**N Annulari, qui propriè Solis dicitur, in eum modum picta linea, longæuam uitam & prosperitatem significat. Quicquid aliud appareret, à malo est.





## DE DIGITO MERCVRII.

**M**INIMVM Mercurio deputarunt, & cum hoc Mercurialis  
 bus certas lineas, quibus cognosci Mercurialis potest, has breui-  
 ter accipe. Notant enim quædam beneficia, uel officia, Alia tristitiam, me-  
 lancholiam, & angustias.





**L**VNAE locus à percussione manus est, uel altero musculo. Exin-  
dè si à restricta ascendant supra scriptæ lineæ quas uides, ignauiam  
indicant. Alioqui in loco Iouis bardum & stultum, maximè si fœmina sit  
quæ natura ipsa non multum sapiunt.



## CONCLUSIO.

**H**ABES breuiter lector optimè, signa Planetarum, quibus extra  
Astrologiam etiam cui quisq; Planetæ subiectus sit, discere potes,  
Opellam hanc nostram boni consule, atq; pertenta, rem ipsam opere ag-  
gredi. ne omnino frustra hic sudasse uideamur. Iudicio tantum opus. La-  
bor tam nullus est, ut uel unà saltem, & altera lectione rem omnem adse-  
quare.



De iudicio ferendo ex aspectu  
Frontis. CAP. I.



NON sum nescius, quàm nihil fidendum in fronte sit, quæ ad quàmlibet statim passionem mutatur. Illud tamen obseruatum uideo, pleroscq; non melius dignosci quàm ex fronte: adeo q; sic obtinuisse apud uulgum, ut quosdam perfrictæ frontis, dicamus in eos, qui pudorem omnem abiecerunt. quod nullibi magis quàm in fronte, & in oculis pudor ipse conspiciatur. Quòd si damus: neq; frustra potest esse, quod prouerbijs celebratur, & prophetijs palàm fit: non esse præposterum, uel inconueniens, si præ cæteris membris ab ipsa frõte exordiemur. Est autem alia ratio latæ, alia rotundæ. Quòd quo fiat perspicacius, breuibus rem omnem aperiemus.



Quæ in gyrum eleuata est, à quibusdam probatur: maximè si capiti benè respondeat. Sin autem temporum prominentias occupet rotunditas illa, sitq; subindè depilis, indicat præstantiam ingenij, cupiditatem honoris, arrogantiam, & quæ magnanimos omnes consequuntur. Glabra & complanata cuticula, nisi intra supernam superficiem nasi, prophanum, fallacem, iracundumq; significat. Caperata, & rugis contracta, in medio tamen decliuior, unà cum duabus optimis uirtutibus, uidelicet, magnanimitate, et ingenio, pessimum uitium habet crudelitatem. Pregrandis, rotunda, depilis, audacem, & mendacem. Oblonga, cum oblonga facie, mento tenui, crudelitatem, & tyrannidem. Confusa & timida nimia uultus pinguedine, instabilem, phlegmaticum, crassum, hebetem. Hæc summatim, & sub compendio, quantum ad Astrologiam, satis est. f ij



## ¶ De iudicio Superciliorum. CAP. II.

**E**T supercilia ipsa in prouerbiū abierunt, ut qui cristas erigit, uolueritq̃ super alios efferre se, superciliosus dicatur, quod nō multum abludit à uero. Indicat enim reuera, si complicata & dura, uel rubea fuerint supercilia, hominem inuerecundum, impudentem, inuidum. Alba uerò, foeminiuum, cito credulū, stolidum. Quanquā pessima omniū sint concreta, & quæ contingunt se: notantq̃ maleficum, plagiarium, maleficis artibus deditum. Id quod palām ipse uidi in uetulis sagis, quæ iam ad incendium ductæ, huiuscemodi præferebant supercilia. Quibusdā titillant, uidenturq̃ modicum subagitare se: quod similiter audacitatis, & animositatis indicium est. Hirsutiora, simplicem: molliuscula plana, atq̃ inuicem respondentia ex æquo sibi nigrantibus pilis, cōtemperatam complexionem, & probum.

## ¶ De iudicio Oculorum. CAP. III.



**S**IMILI modo & probitatem oculi, & improbitatem arguunt, uel Seruatoris nostri testimonio sic in Euangelio loquentis. An quia oculus tuus nequam est, quia ego bonus sum? Et rursum. Si oculus tuus fuerit simplex, totum corpus lucidum erit. Est autē coniectura talis. Sic ubi uideris quempiam benedecētibus oculis præditum, atq̃ ijs uigilantibus, apertis, lucidis, clavis, mediocribus, neq̃ rotundis admodum: ex ipsa proportionē animus metiendus integer & sanus. Quibus uerò in morem uertellorum propendent extra foramina (ut in paucis hoc conspiciere licet) ita insigniter delyrantem portendunt, crassum, & hebetem: ad hoc etiam luxuriosum, pigrum, mendacem, simplicem. Similiter si uel nimis amplū sint, aut prodigiosæ aperturæ. Ediuerso profundi, inuidum, maliciosum, structorem



fructorem malorum, iracundum, suspiciosum. Sic quibus cōpressi sunt, & uelut ad scopum intendentibus, crudeles, tyrannos. Vbi uerò deflarescunt, uoluunturq̃ ultrò, citroq̃ (qui mos est eorum qui iam frontem & pudorem omnem abiecerunt) impudicos, arrogantes, instabiles, mendaces: pessimè autem omnium si citrinati fuerint atq̃ fucati. Quibusdā distillant atq̃ rubescunt, quod non naturam indicat, sed humiditatem cerebri, & phlegmatis abundantiam. De hijs satis.

¶ De iudicio Nasi. CAP. IIII.



**D**E Naso Rhinocerotis, prouerbum in eos qui alios rident. Habent enim hoc qui naso sunt adunco, ut & ipsi facile alios rideāt. Quanquā alioqui apud Persas decori hoc sit magno, atq̃ eodem adunco preditum esse. Sicut illud suum Xerxen habuisse memorant historiæ Xenophontis & Plutarchi, & usq̃ in hanc diem neminem subrogant ad id fastigij, nisi adprimè fuerit nasutus. Ferunt & hunc fuisse audacem, derisorem, & magnanimū. Vnde augurantur, derisores & audaces esse qui huiusmodi habent, impostores, proditores, rapaces, auaros. Hoc de hijs qui recuruos habent nasos, ut accipitres, & aquilæ. Qui uerò cum curuitate superne prominentiam habent, remissa nonnihil curuitudine, de hijs aliud iudiciū est. Hi ut plurimū liberales & magnanimi sunt, eloquētes & superbi. Nisi ubi illius apex fuerit exacuatus, uel acuminatus. qui quo magis acuitur, hoc amplius reddit iracundum, seuerum, tergiuersatorem. Est autem hic maxima uarietas, ut fermè non sit alia distinctio facierum, quā per nasum, potissimū tamen discrimen in longitudine, densitate, & curuitate. De incuruis iam diximus. Oblongi, si admodum in lateribus prominentes fuerint, synceritatem præferunt animi, sed corpore atq̃



castitate parum potentem continere, ad probè mentulatum, appetentem coitus. Crassities & amplitudo narium, hebetudinem adiicit, stoliditatē, amentiam, derisionem, dolū, atq; immoderatū appetitum ad coitum. In medio latus, atq; nonnihil compressus, in summitate uerò eleuatus: mendacem, proteruum, crudelē, loquacem, petulantē. Longus & undecunq; rotundus, rapacem, & cœlitus fato quodam procliuem ad malū. Et est in colore discrimen. Vbi si liuidus sit, uel rubeus, aut sanè rubeis fibris intertextus, uel punctulis, egregium indè potorē elice, ebrium, siticulosum, calido epate, deditum luxuriæ, ex egritudinibus uerò morpheg. Illud obiter adnotamus, de corruptis iuuenibus, & iuueniculis, si quis scire cupiat. Nam illud præcipuè ex naso cognoscitur. Cartilago quæ in apice nasi est, si secare se permiserit, atq; perindè attactu findi digitulo potest, indicatiū est corruptum, uel corruptam esse. Sunt & alia pleraq; quæ quoniam ad præsens negocium minimè promouent, lubens prætereo.

¶ De Oris Physiognomia, & quid ex illius aspectu diuinandum sit. CAP. V.



**O**RIS Physiognomiam, & labiorū uno sermone explicabimus. Os aut magnum est & patulum: aut angustum. Patens, quo præcipuè uidemus insignitos Francos labrones, audacem, obstreperum, impudicū, mendacē, impostorem, luxuriosum significat: neq; me unquam hic fefellit iudicium. Econtra angustum, retentorum archanorum, modestum, sobrium, pudicum, timidum, & largum. Fetulentiam anhelitus, uel dentium, Medicorum scholę dimittimus, quæ ab illis & copiosius, & eruditius explicantur. Illud experientia compertū est, tenuibus labijs loquaces esse, & eloquentes, garrulos, sagaces, prudentes, & ingeniosos. Prægrandibus



grandibus autem labris, & quibus dependet labium inferius, adeò ut emineant dentes, bardos, stupidos, indociles, impuros, luxuriosos, inconstantes, & malos.

¶ De Physiognomia Lingue & Dentium. CAP. VI.



**L**INGVA pusillum quidè membrum, sed magna iactans, incurabile malum, plena ueneno mortifero, & eo pestilentior, quod neq; ex physiognomia, neq; aliundè peruestigari satis potest. Vtunque animaduertatur in eam, raro sui similis est, nisi quantum ad balbutiem attinget & eloquentiam. Balbutiem efficiunt grossæ, immoderatæ, prælongæ. E regione tenues, acuminatæ, limatæ uiperarum more, eloquentiam, astutiam, & calliditatem præ se ferunt. Tàm & si hic aliud fingant Astrologi, non linguæ uitio tribuentes balbutiem, sed Mercurio euerso, & eo retrogrado. Sed hec aliàs. Dentium eadem ratio est. Hi si spissi sint & carini: ex ipso robore uitam longam præfagiunt. neq; uideo quid hic multis sit opus. cernere enim est decrepitos iam, qui nihil unquam molestiæ perpeffi in dentibus sunt. Econuerso maridi, uacillantes, rancidi, minuti, breuitatem uitæ, caloris abundantiam, noxium humorem: huiusmodi sunt fermè cholicorum. Alioqui quo ad animum nihil uidentur mutare, quod quidè obseruatum sit. Vbi dislocati fuerint, aut extra seriem stantes, uidentur nebulonem indicare, loquutuleium, insolentem, pomposum, & instabilem.





**D**E MENTO uideo conuenire Philosophos: ut sicut nasus recur-  
uus, siue aduncus, uel præacutus, semper iram, audaciam, & ty-  
rannidem notat: ita & mentum significare aiunt acutum. Illud uerò non  
possum nō exponere in lucem: qui mēbris aliquibus mutilati sunt, quod  
ab illorum commercio temperemus: ab hīs inquā qui membris aliquot  
orbati sunt per naturam, non arte uel maleficio. Et quanquā fortassē cu-  
riosum, uel superstitiosum id esse uideatur, proditum tamen est ab sapien-  
tissimis uiris, ē quibus hæc decerpimus, à Galeno, Hippocrate, & ab hīs  
etiam, quibus malè propitia fortuna est: uerbi gratia, quibus mutilati  
sunt oculi, nares, os, pedes, manus, & altero claudicant pede: uel de quī-  
bus constat, quod Saturnici sunt. Superstitiosum inquā, uidebitur,  
quod dico, sed tamen quod uerum est dico, & audacter dico. Dissentiunt  
sibi inuicem Saturnici & Iouiales, Martiales & Venerei. uideas id in ho-  
minum conuentibus, & conciliabulis. Videtur autem nescio quid aliud  
interuenire: cū reuera nihil sit aliud, quā Planetarū repugnantia, & aspe-  
ctuum infelicitas. Frigidus est Saturnus & siccus, Iupiter calidus & humi-  
dus. Atqui iam potest fieri, caliditas & frigiditas ut sibi non repugnent.  
Rursum Saturnus pigros efficit, & tenaces, & tardos, solitarios, malos, in-  
tractabiles: Iupiter humanos, flexibiles, dociles, benignos. Quod igitur  
in Planetarum qualitatibus est, id pro rerum & ingeniorum inclinazione  
atq; influenza efficit in illis Planetarum qualitas. Quis horum igitur in-  
genia componet: aut quis hic extricabit se: At qui id iam ex Astrologia  
didicit



didicit, nouit quid cuiq; donandum sit, ut quisq; tractandus est, poteritq; ex suis affectibus remittere interdū aliquid. ut Venus, quę ipsa natura cū Marte non stat, sua tamen mollicie alterius temperat sæuitiam. De signatis illud nullibi non celebratissimum est, quod Aristoteli tribuunt, cauendum esse ab his quos natura signauit. Saturnicorum meminit & eleganter doctissimus Marsilius Ficinus libro tertio, de uita cœlitus comparanda. Eius uerba sic habent. Saturnini euadunt immundi quidē, ignari inuidi, tristes, dēmonibus immundis expositi: quorū commercium procul effugito. Nam Saturni quidē uenenum alibi sopitum latet, ceu sulphur à flamma remotum: in uiuentibus uerò corporibus sæpē flagrat, atq; ut sulphur accensum, non comburit solum, sed etiam uapore noxio omnia circum implet, atq; inficiat appropinquantēs. &c. Ita etiam louiales pręsente tali aliquo signato infelices euadunt. Hactenus Marsilius. Apollonium Thianęum fama est, in Epheso deprehendisse Saturium senem, qui sola pręsentia sua totam urbem infecerit pestilentia. Hęc cū copiosē ab eodem uiro sapientissimo tractata sint, cętera sollicito lectori relinquimus, nobis sat esse indicasse autorem.

¶ De Capillis, & alijs accidentibus.

CAP. VIII.



**C**APILLORVM physiognomiam ita rectē describemus, & primum illorum naturam adsignauerimus. Non sunt aliud capilli quā uapor calidus & siccus ab aëre circumstante indensatus & siccatus. Qua finitione id in primis palām fit, senes & Saturnicos debiles esse, ideo ob perpetuum in uiribus gelu. Cholericos item hirsutos, comatos, propter



propter calorem, & adustos humores. Nisi in quibus nimium calor ille abundat. Quòd autem criski sunt quidam, & retorti, id poris adscribunt medici, qui præfracti comam quoque sic disponunt. Subindè feramus nunc iudicium. Cæsaries plana, mollicula, tenuis, mollem, timidum, remissum, pacificum indicat. Tenax & grossa, audacem, robustum, fallacem, fortunatum. Sunt quibus frons capillitior est, & tempora hirsuta, ijs tribuimus luxuriam, uanitatem, arrogantiam. Crispitudini tamè si accedat durities, semper ignauiam ingenij præ se fert. Quæ uerò in angulis temporum in morem cornu effertur criska, & galeata, uel cristata, præ cæteris hominibus graui alicui uitio implexum & deditum: rubeam habentem similiter, sed quod nemini non compertum habetur. Illa optima est, quæ candenti quodam nigrore nigrescit. De hijs pronuciandum, quod prudentes sunt, & cogitabundi, fideles, probi: pariter & alba, flaua, glauca, uel subalbida. Illud ex medicorum decretis obiter etiam adiiciendum censemus: quibus prematuri subscrescunt cani in iuuenta, esse incontinentes, impudicos, & instabiles. Præterea & illud traditum ab Alexandro Aphrodisæo, quod humor ille qui masculis in comam resoluitur, mulieribus conuertitur in menstruū, uel in lac, si concæperint. Et quibus barbitium succrescit, has quoque uiragines dicimus, certi quod cõitus sunt appetentissimi.

¶ De Physiognomia Faciei.

CAP.

IX.



**E**x tot hominum faciebus an nō mirum uidetur tibi, quod uix duo sibi conueniunt? Quo fit etiam, ut ne hic tradi certa coniectura possit. Quis enim poterit omnium animos scrutari? Si quis tamen curiosior fuerit, habet ad id colorem, & proportionem. Colorum enim extrema uel



ma uel temperamenta ut in picturis præstant, ita in faciebus uel bonitatē arguunt, uel maliciam. Rubeus nullibi nō suspectus est, etiam ex prouerbio, complexionem indicans calidam. Illaudatus & liuidus, uel plumbeus, præter Saturnicam inclinationem & atram bilem, etiam pessimas animi affectiones significans, utputa inuidiam, iram, rancorem, machinationes, insidias. Albus, scemineus, mollis, frigidus, frigidū quoq; & mollem efficit. Præterquàm ubi albedini quædam rubedo sanguinea interposita est, eam cernere est in sanguineis: hic inter omnes non solū laudatissimus est, sed honestis etiam rebus occupatum efficit, & ad omnia idoneū. De ipsa uerò proportionē hoc tene. Aut oblonga facies est, prominenti



bus hincindē maxillarum ossibus: & hominem diuinabis audacem, superbum, iniuriosum, rixosum, fallacem. Aut mediocris, nō macilenta admodum, neq; præpinguis, aptum significat ad omnia. Carnōsa, pigrum, phlegmaticum, tardum, lentum, timidum, uenereū, instabilem, præsumptuosum: & quo maior accesserit crassities, hoc hebetiorem reddit, & intractabilem. Macilenta uerò mediocris, ingeniosum, studiosum, prudentem. Inflationes uerò maxillarum, non accedente carne, aliud præfagiunt. Nempē epilentiam, & regium morbum. Pallida nusquā probatur. Croceæ, quæ tamen ex natura croceæ non est, aut icteritiam, aut opilationem splenis, aut inundationem fellis & cholerae. Mediocrum sententia, nunq; ad sexagesimum annum prouehuntur huiusmodi. Cætera quia triuialia sunt, libenter dissimulamus.





**A**URES tamen si ad prospectum non ueniant quibusdam, tamen patulæ, oblongæ, & asininæ sunt, & ex naturis potius animalis metiuntur quàm aliundè. Auriti in morem asinorum, ignauos significat, & asininis moribus. Succincti & minusculis auribus, ut simiæ, instabiles, & fallaces.

De Physiognomia Capitis. CAP. XI.

**I**AM omnia illa si sumas inuicem, os, mentum, labia, capillos, frontem, oculos, tempora, caput constituunt: aut prodigiosæ magnitudinis, aut exile. Supernè acuminatū, instabilem, bardum, indocilem, hebetem, inuidum significat. Rotundum mediocri mole, ingeniosum, sagacem, astutum, bonæ memoriæ. Rursum exile, & gurgulione non admodum oblonga, sensatum, prudentem, doctum. Vel exiguum caput, & prælongum collum, infortunatum, debilem, insipientem.

De Colore totius capitis & corporis. CAP. XII.

**E**T quod de membris diximus, idem de toto corpore sentiendū putamus. Corpusculum ipsum si tactu expenderis, licebit in promptu dignoscere qualitatem, uel complexionem. Delicata & gracilia, bene curata cuticula, & carne molli, maximè si ruboris non nihil accedat in genis, sanguinis dominiū significat. Alba, carnosa, mollia, phlegma. Fusca, sub rubicunda, cholera. Nigra, subnigra, pallida, uel subpallida, melancholiam, uel adustam cholera. Sic si rugosa, neruosa & callosa cutis sit, idem tamen cholera. Gracilia, tenuia, alba, phlegma, imbecillitatē, & huiusmodi.



## De Brachijs. CAP. XIII.

**D**E Brachijs nullum negotium est: neminem tam esse crassæ mi-  
neruę puto, qui non protinus robustos ac fortes iudicet, quibus  
neruosa uel carnosæ sunt brachia. cum his potissimum constent robur &  
uires corporis. Præterquàm ubi carnosæ cutē, nerui nō adeò uarij & mul-  
tiplices sunt. Huiusmodi sunt phlegmatici, & sanguinei, procliues ad igna-  
uiam. Portentosè proluxa, audaciam, fortitudinem, ignobilitatem, & cum  
hoc uitā breuem significant. Curua respectu staturæ, uel molis corporeæ,  
ingratos, impudētes, auaros, obrectatores, inuidos, superbos, haud mul-  
tum discrepātes ab ijs, quibus pilosa brachia sunt: quos similiter petulantē  
tes, uenereos, uafros, astutos, instabiles, et uerbosos, pnunciare oportebit.

## De Pectore &amp; Costis. CAP. XIII.



**L**EONIS non robur modò, sed & audaciam ex pectore maxime  
dijudicant, qui naturas animalium descripserunt. Ex eadem coniectura  
& fortem hominē & audacem dicimus, cui pectus sit & promi-  
nens, luxuriosum, procacē, lasciuientē in uerbis, superbū, iracundum, te-  
nacem. Cui uerò hirsutum, & quadam pilorum silua obductum est, cho-  
lericum indicat hominem, cum suis proprietatibus. Recaluum, frigus &  
phlegma significat. Vnde quibus in gibbum eleuatum inæquale erit pec-  
tus altera parte, hos deprehendimus fallaces, insidiatores, & ad pessima  
procliues, martiales, uanos, hypocritas. Ita quibus supernè usq; guttur ru-  
bet pectus, cōperimus iracundos, contentiosos, pręsumptuosos, arrogan-  
tes, inconstantes, timidos tamen. Illud tñ optimum esse decernunt, quod  
planum, quodq; carnosum mediocriter, & depile est. nam est indicium hoc

g discreti,



discreti, prudentis, & bonorum naturalium. Et ne quid etiā, quod ad medicinam spectat, relinquamus intactū, aliud quoq; non indignū scitu est, quibus minuta sunt corda, cæteris esse cordatiores. quod spiritus illi impellentes uitales, in minuto membro presentiores sibi sunt, quā in prægrandibus, ubi facile disperguntur.

DE PHYSIOGNOMIA MANVS. CAP. XV.

Manuum Physiognomiam, quoniam abundè descripsimus in libro nostro de Chiromantia, istuc remittimus lectorem.

DE VENTRE, DORSO, ET ILIIS. CAP. XVI.

**N**ON multum negocium est, etiā è uentre iudicare qualis quisq; sit, atq; item è tergo, & ilijs. Sunt enim hæc non minima corporis membra. Sed quæ hæc sint audiamus. Venter pilosus, & umbilico tenuis hirsutus, cū primis luxuriosum significat, deinde audacem, atq; magnanimū, prudentem, intelligētem, studiosum, solertem, alioqui tardè fortunatū. Macer & tenuis, calidā atq; cholicam complexionem, nonnunquā etiā melancholicā indicant complexionem. Vt plurimū qui adiposos habent & crassos uentres, ingenio quoq; non multū ualent: illud iam crebra experientia compertum est. Tergum illud laudatius est, quod amplum & robustum est, indicium etiā fortis & robusti hominis. A gibbosis & recuruis quidam cauendum suadent. quod præ cæteris insigni aliquo scelere præstant, maximè detractiōe & inuidia. Coxę idem indicant fermē, si crassę sint & carnosę, quod carnosę surę & pedes: nempe audacem, & fortem. Eadem ratio quorum crura nervosa sunt, macra, tenuia, exilia, nemo non uidet imbecillitatis esse indicia. Impotentię illud uel maximum argumentum existimant, si depiles sint pedes: ediuerso incontinentiæ, audaciæ, si quāmaxime hirsuti sint. Ita quibus duri sunt, hebetes & obtusos: quibus uerò molles, leues, leuia atq; mollia quoque ingenia. De mulieribus hoc obseruatum habent: ut quibus prælongi sunt pedes, hæc ad procreationem liberorum sint aptiores. Aiunt enim, generandi appetitum potissimū decerni in pedibus: & in muliere uulua signum esse pedem: id quod asserere uidetur Albertus in libro quem inscripsit, de Archanis mulierum, uidelicet, mensuram medij pedis. neq; omnino etiam malè. Lego enim apud alios scriptum, qui è medicorum sunt cohorte, nisi calefactis pedibus, uix quempiam posse concumbere.

DE TOTA HOMINIS STATURA. CAP. XVII.

**L**icebit & ex statura iudicare. Sic enim proditū ex historijs legimus de Maximino, qui ob insignem ac benè portentosam longitudinē pro bardo habitus est. Vnde etiam illud dimanauit prouerbiū. Climacis Aegiptia, & caliga Maximini. Quanquā quid de hoc attinet citare aliquid: cū passim uideamus omnes eos qui tam prodigiosę longitudinis sunt, parum, uel nihil omnino sapere, atq; id potissimū, si macro fuerint



rint & oblongo corpore, extento & ciconiano collo. Huiusmodi animad uertimus quosdam in aula Friderici tertij, & Caroli Imperatorum, ad miraculum macilentos & proceros, suspiciendę amentię & stoliditatis. Neque multū ab hijs etiam distantur, qui curuiter incedunt. Vnde illud irroborauit fortasse ueteris prouerbij. Rarō uidi procerum spaciētem, & paruum humilem. Quæ uerō mediocris est, decenter obesa, simul atq; qualitatibus alijs probē instructa, ingeniosum, prudentem, & in rebus omnibus expeditum denotat.

¶ Epilogus & recapitulatio totius Physiognomicę artis.

**H A E C** quasi præfati, ut ad summā reducamus omnia, tamen & ipsa quæ diximus sufficientia uideri possint. Ad summam igitur, si metiantur à uertice usq; ad talos omnia membra, si pronunciandum est de singulis, de oculis in primis. Hi quibus contigerint humidi, lucidi, hylares, uibrantes, huiusmodi etiā mores indicāt, nēpē hylares. Sed hæc perspicacius uideri possunt, si uelut in tabula è regiōe subiiciamus, quid quodlibet membrum significet, id em̄ intendebamus. Porro sitū ipsum locauimus talem.

Oculi h̄n̄m̄idi, lucidi, hylares, probos mores, uitam conspicuam. Obstipi, defixi, subrussi, prægrandes, uoracitatem, & libidinem. Parui defixi, auariciam. Glauci, insidiatorē. Defixi, dolosum. Mobiles, seditiosum, suspiciosum, inuidum, ostentatorem. Ampli, segnes. Tremētes, ignauos. Micantes, uinolentos. Parui, imprudentes. Subtremuli, iniquos. Varij & parui, dolosos, adulatores. Ad nasum uergentes, uenereos. Ampli, stillantes, mobili aspectu, furentes. Aridiores, uersutos. Tremuli, impudentes. Nigri & clari, iustum, solertem, libidinosum, scitum. Ambitus eorum uiridis, dolosum, iniquum, furem. Humidi, mentis magnitudinē, integrum eloquium, rectum consilium. Magni uibrantes, dementes, leues, gulosos. Sinuosi, caui, & aridi, peruidos, proditores. Excelsi, ampli, lucidi, puri, humidi, solertes, studiosos, amatores. Fluidi, lachrymosi non ex egritudine, stultos. Caligantes & aridi, peruidos. Vibrantes, ampli, humidi, lucidi, intelligentes, sublimes, uiolentos, magnanimos, iactabundos. Nigri & resplendentes, timidos, pessimos. Circumturgētes, crudos, gulosos, inamabiles. Pusilli & caui, cupidos, insidiatores. Hylares, iustos, Procliues ad risum, humanos, pios. Humidi, boni consilij. Tristes & humiles, uel humidi, studiosos. Cum cilijs recedentibus, amabiles. Conniuentes, insidiatores, fures. Lippi, libidinosos. Protenfis supercilijs, effœminatos. Lusitantes cilijs, adulteros.

Frons angusta, stolidum. Longa, docilem. Sublata, turgida, rotunda, uersutum, tergiuersum. Rugosa, curis oneratum. Rotunda, inuidum, & dolosum. Ampla, largum, liberalem.

Supercilia pilosa, balbuciem. Protensa ad tempora, immundiciem.

Facies plana, litigiosum. Carens tumore, iniuriosum, immundum. Ma-

gij cilentior.



cilentior, sapientem, Carnosa, docilem. Tristis, stultum, prudentiam.

Aures patulæ, insensatum. Vastæ, imprudentem. Paruæ, stultū. Quadrangulæ, eruditum.

Nasus acutus, iracundum. Crassus & humilis, malis moribus. Vergēs ad os, honestum, fortem, docilem. Magnus, bonum. Paruus, deceptorē. Simus, libidinosum.

Nares solidæ, fortitudinem. Rotundæ, timorem. Diductæ, alacrem. Angustæ & rotundæ, stultum.

Os latum, bellicosum, audacem. Vastum prominente labio superiore, voracem, impium, loquacem, temerarium, ineptum, crudum.

Labra exilia, tenuia, subtilia, eloquentē. Subtilia in ore minuto, effœmi natum. Carnosa, stultū. Quibus canini dentes labra extollunt, contumeliosus.

Gurgulio asper, nugacem, inanem. (liosus, parum fidos.

Ceruix longa, exilis, timidū, malis moribus. Crassa, longa, furiosum, timidum, pertinacem. Mediocris, docilem, robustum, uirtuosum. Crassa, rudes, barbaros, difficiles. Aspera, contumeliosum. Curta, temerarium. incurua, incuriosum, avarum. Flexa in dextrum, temperatum. In sinistrū flexa, ganeonem, stultum.

Pectus ingens, laudatum. Amplum, maganimitatem, audaciam, probitatem. Paruum, timidum. Corpulentum, inhumanum, crudelem.

Mammæ pendentes à pectore, uiolentum.

Venter magnus, indiscretum, stolidum, superbum, luxuriosum. Strictus amplo pectore, intelligentem, consiliarium.

Tergum latum, generosum. Mediocritas tergi & pectoris, laudabilem. Incuruum, parum, avarum.

Brachia prælonga, audaciam, probitatem, robur. Succincta, seminariū discordiæ, libidinem.

Manus curtæ, admodū crassum, rudem. Pingues cum digitis, furaces.

Pedes carnosi, fatuitatem. Parui, leues, duriciem. (Paruæ, uersutos.

Tibiæ subtiles, ignorantiam. Grosse, audaciam, fortitudinem. Latæ, fortitudinem. Neruosæ, robur. Curtæ & pingues, immanitatem. Gibbosæ & cauæ inferne, malos homines ostendunt. Molles, turgidæ, moratos.

Suræ crassæ & curtæ, asperum calcaneum. pinguia crura, futuram insaniam ostendunt.

¶ Hæ sunt in Physiognomicam artem introductiones breuiusculæ, quib. adiutus quilibet, ingenia hominū dijudicare potest. Neq; me fugit eandē fermē fabulam egisse Aristotelem, Medicos, Vallam, atq; alios quāmplures. Non minuit hoc nostrum conatum, uel honorē. Id præstitimus quod potuimus, uel illorum etiam adiuti opera. Quod si dentibus suis roserit nos caninis quispiam: sciat non commentarios scripsisse nos, sed compendium: atq; ita finis esto.



PERIAXIOMATA de Faciebus Signorum, quid  
in unaquaq; domo efficiat in natis Sol.

LIB. ordine Tertius.

PRÆFATIO.

**C**VM in disciplinas Astrologicas inducere atq; imbuerere decreuerimus studiosos, sintq; multa quæ circa hæc obseruari oporteat: post domorum situm, & iudicia horoscoporum, id iam reliquum est, de faciebus cognoscere signorum, quid singulis in gradibus efficiant. Nam aliam ac aliam Sol, atq; ceteri Planetæ in gradibus & faciebus habent operationem, diuisa enim, aliud in prima, aliud in secunda, aliud in tertia agunt facie. Quod ut intelligas, quodlibet signum in triginta gradus partiuntur. Triginta hi gradus si in tres partes secentur, Prima series usq; ad decem, primam faciem tenet. Deinde ab decem usq; ad uiginti, quicquid interuenit, secunda dicitur. Residuum usq; ad triginta, tertia: atq; in hunc modum supputandum est cum reliquis signis. Hi gradus, quo magis ac magis augetur, tanto in uigore, præcipue in ultimis faciebus decrescunt, fiuntq; remissiones in fine, quam uel in initio, uel medio extiterunt. Hæc atq; alia breuiter adnotauimus ex Abrahâ, Halî, Alcabitio, Firmico. &c. Quod si iterum Zoilus quispiam obganniat nobis, cur hæc ad nostra trahamus, Huic respondemus, uiros illos doctissimos, non omnia edoceter scripsisse, quæ consummatum possint efficere Astrologum: uerum magis sui admonendi quam aliorum docendi gratia. Atq; his ita prælibatis, ad Arietem progredimur.

Sol in Ariete. V

**S**OL igitur in Ariete, quod primum signum est inter reliqua signa duodecim, in primis decem gradibus editos in lucem, facit communiter subruffos, simios, uentre exili & angusto, macilentos, atq; signatos in sinistro pede, uel cubito: amicos habentes plurimos, odientes malum, prosequentes quod optimum est.

In secunda facie, id est, à decimo gradu Arietis, usq; ad uigesimum, facit nigrum, qui nigrior tamen non in uitium reputatur, sed in uenustate, & maximam ciuitatem. Temperata quoque qualitas, & iracundum, suspiciosum, fraudulentum, cordatum, septum inimicis pluribus, qui hunc uenantur ad mortem.

In tertia facie, interdum rufum, croceo permixtum colore, solitarium, meditantem insidias, & fraudes frequenter.

Sol in Tauro. X

**N**ATVM in prima facie, nauum facit, & pregrandibus aliquando oculis. labro nem, signatum in ceruice, uerum, festiuum admodum, in delitijs semper occupatum.

In secunda facie lasciuum, libidinosum, sed non usq; adeo ut in prima signi facie, uagabundum tamen atq; mutabilem.

g iij In tertia



In tertia facie frigidiorē in complexione: propter Saturnū, qui hanc ultimam faciem possidet. Gignit & aurium, uentris, ac crurium dolores.

Sol in Geminis, II

**S I** cui in prima facie Geminorum ceciderit natiuitas, faciunt moderatæ staturæ, corpore pulchro, membris omnibus benè compositis: signatum in capite, uel genubus: mansuetum etiam, laboriosum, & ab mulieribus diffortunatum, ac communiter sterilem.

In secunda facie minuunt staturā, addunt nigredinē, signant in cupito, in genitalibus, & quod in alijs diminutū uidetur, in eloquētia reparatur.

In tertia, deficientibus gradibus, decrescere faciunt, & in natis probitatem, & debitam membrorum proportionem: faciunt insensatum, & nugarum disseminatorem.

Sol in Cancro. ☉

**N A T V M** in decem gradibus primis, corpore & pilis decentem facit, strictis supercilijs, eruditi ingenij, signatū in brachio dextro, & cruribus: præterea animam influit bonam, & amicorum copiam.

In secunda autem facie ruffo capillitio, breui statura, inerbem, signatum in oculis.

In tertia facie crassum, hebetem, pilosum supercilijs, pruriginosum, facie quasi insufflatum.

Sol in Leone. ♌

**S I C** in prima facie uitæ donatum, corpusculo uenusto facit, rubicundo colore, modico permixto albore, uariiegatis oculis, corpore recto, pedibus autem morbidis, præcipuè in senio, fama atq; egregijs factis agnitum pluribus, simplicem, dilectum ab Regibus & Principibus terræ.

In secunda facie pectore lato, testiculis & membris gracilibus, cordatum, & honorabilem.

In tertia facie statura breuem, colore roseo permixto etiam albore, obnoxium etiam multis ægritudinibus, scortatorem, & mulierū amatorem.

Sol in Virgine. ♍

**F A C I T** natum decenti statura Sol, possidente Virgine primam faciē, corpore procero, facie pulchra, sciolum, acutum, prudentem, crispo capillitio, cynædum, comatulum, arguta & sonora uoce, multarum artiū peritum, sed infœcundum in procreandis liberis.

Sub secunda facie, similiter facie uenusta, paruis oculis, pulchro naso, religiosum, doctum, probum, integrum, & laudis cupidissimum.

Sub tertia tamen facie simplicem, pulchrum, docilem, sensatum, prudentem, bonum.

Sol in Libra. ♎

**N A T V M** facit (cū sit signum humanæ formæ) pulchra facie, simplicem, laboriosum, modestum, sauciandum aliquando in capite.

In secunda



In secunda facie similiter facie pulchra, sed oculis lippis interdum, uel petis. nam uitium aliquod illis inerit.

In tertia facie honorabilem, obseruandum, pulchrum: in extremo uero nullius, uel certè utriusque sexus: caueat ne toxicum quippiam accipiat.

Sol in Scorpione. m

**S O L** in Scorpione facit difformem, in capite uel scapulis signatum, uel in sinistro pede, uel brachio, amplo pectore, in proferendis salibus lepidum, sobrium, uel discretum.

In secunda facie, capite magno, multiloquum, signatum in genibus, uel tergo.

In tertia, statura pusillum, contortis oculis, comedonem, & scortatorē.

Sol in Sagittario. †

**F A C I T** decorum aspectu, proceræ staturæ, aulicum, studiosum bonarum rerum.

In secunda facie statura decenti, aspectu pulchro, croceoque, supercilijs conspersis, signatum in pectore.

In tertia facie, procerum, pulchrum, lato & patenti pectore, signatum in pectore & pede.

Sol in Capricorno. ♑

**F A C I T** pectore aliquando amplo, tenerem, statura cōpetenti, sed aliquid quantulum nigra, signatum notula in cubito, uel pectore, astutum.

In secunda facie pulchrum, signatū brachio sinistro, si natiuitas fuerit nocturna, maliciosum, naribus praelongis, ingenio acuto.

In tertia facie corpore uenusto, facie citrina, signatum in brachio, uel genu. Iracundum, amabilem, amatorem mulierum.

Sol in Aquario. ♒

**S O L** in prima facie Aquarij facit corpore & facie formosum, signatum uel in pectore, uel in sinistro pede, benignum, affabilem, tractabilem apud homines.

Sub secunda facie facit oblongum, rubea facie, signatum in tergo, uel in cubito, tribulationibus uarijs obnoxium.

Sub tertia facie statura breui, uultu roseo, signatū sub cubito, amator em mulierum. Qui autem in postremo gradu natus fuerit, hunc non solum in proportionem corporis, sed in omnibus etiam actibus cæteris faciet disconuenientem.

Sol in Piscibus inuentus. ♓

**F A C I T** corpore mollem, album, pectore amplo, barbitio decenti, pulchra fronte, clara cute, oculis patentibus & puchris, carnosum, atque honestum.

In secunda facie statura breui, æquali, nigranti barba, parum hirsutū, agilem, lætum.

g iij In tertia



In tertia facie in membris omnibus decorum, uenustum: dat & uocis clangorem.

Hoc dignum item notatu indicauimus: quod certa signa sunt, siue formæ, quæ ad magnitudinē etiam in artificiali Astrologia tendunt. ut Leo, Virgo, & Sagittarius. Quædam ad diminutionem. ut Pisces, Cancer, & Capricornus. Et quod est à principio signorum Arietis, Leonis, & Tauri, faciunt tendere corpora ad grossiciem & fortitudinem: & fines eorum ad macredinem tendunt, & debilitatem. Similiter Gemini, Scorpio, & Sagittarij principia ad macredinem & debilitatem, & fines dictorum signorum ad grossiciem & fortitudinem.

Sed Virgo, Libra, & Sagittarius ad æqualitatem ac bonam proportionem. Taurus uerò, Scorpius & Pisces, ut Hali inquit, tendere faciunt ad diuersam proportionem corporis. Nati etiam in die, limpidiores sunt illis qui in nocte nascuntur. nox namq; adiuuat Planetas nigredinē & obscuritatem significantes: imò Epilentici erunt, in quorum natiuitatibus Luna cum Mercurio est, nec unū ex illis complectitur ascendens in hora natiuitatis: & si cum hoc Saturnus fuerit in angulo in diurna, uel Mars in nocturna natiuitate. Amentes autem eodem modo sunt, propter Saturnū in angulis in nocturna, & in diurna. Et maximè cum Cancer, Virgo, uel Pisces in angulis reperti fuerint. Et cum Saturnus in domo luminariū, id est, Cancro, uel Leone fuerit, passionem oculorum semper innuit.

Signa significantia pustulas, lepram, maculas rubeas, prurigines, impetigines, surditatem, balbuciem, caluiciem, paucam barbam, sunt Aries, Cancer, Scorpius, Capricornus, & Pisces.

Signa multorum filiorum sunt Cancer, Scorpius, & Pisces.

Signa significantia honestatem mulierum, & religionum, & eorū probitatem, sunt Taurus, Leo, & Aquarius.

Signa rationabilia sunt, Gemini, Virgo, Libra, prima pars Sagittarij, & omnes partes Aquarij.

Iracundiæ signa sunt & acuitatis, Aries, Leo, Scorpio.

Signa uociferantia, & fortes uoces habentia sunt, Gemini, Virgo, & Libra. Voce uerò carentia sunt, Cancer, Scorpius, & Pisces.

Planete qui dant diuitias, sunt tres, scilicet, Iupiter, Sol, atq; Venus. Sol etiam prudentiam, Mercurius eloquentiam largitur, Venus uerò loquelæ ornatum.

Tria sunt signa orientalia. Aries est cor orientis, Leo secunda eius triplicitas, & sinistra pars orientis, Sagittarius est dextra pars orientis.

Capricornus, est cor meridiei, Taurus sinistra, Virgo dextra pars meridiei.

Libra est cor occidentis, Aquarius sinistra, Gemini uerò dextra pars occidentis.

Cancer



Cancer est cor septentrionis, Scorpius sinistra, Pisces postremò dextra pars septentrionis. Ex ijs si iam scire uolueris, ad quid nam conferat talis signorum respectus & dispositio, id breuiter sic accipe. Dicimus tria esse signa orientalia, tria ad meridiem, tria ad aquilonem, & tria ad occidentem. Orientia conferunt nobis, si ijs iam orientibus, & persistente in ijs Sole, ad eam partem locemus, constituamus, dirigamusq; ea quæ facturi sumus: nempe ad lectus, grabata. Veluti si uitam uelimus uiuere sanam, leuiter indormire, prosperari in liberis, si adfuerit uxor: Item si succedere cupimus empturi aliquid, uel uendituri, contractu: si honoris, aut commodi speramus quippiam, aut si quid est huiusmodi: totum ad eam plagam faciamus qua signa ad prædicta respiciunt. Sicut econuersò, si formidamus ne malè succedat aliquid illorū, uitanda sunt signa contraria. In hunc modum iudicare licebit de reliquis. Verū etiam id obiter descripsimus, quando mentionem fecimus de qualitate & natura domorum.

Sic copiosè, & non minus tamen succinctè habes Facierum, atq; aliorū signorum, siue imaginum naturas. Neq; uideo, quomodo aliquis succinctius has tradere posset: & si prolixis ambagibus hic diu immoremur, non usq; adeò magnus fructus est. Vtuncq; enim ad Astrologiā promouent, non sic tamē magna sunt, ut in ijs prora sit constituenda & puppis. Nesciri commodè non possunt, sed sic tamen cum moderamine discenda sunt, ne ijs iam scitis, protinus Astrologum esse se quis existimet, ut ij etiā persuadent qui eius scientiæ principes sunt. Quàm obrem de modestia cōmonefacio te quicunq; es, qui ad eam artem uideris esse propensior, ne quid hic præcipitanter agas, neq; actu tam relata in medium alicuius natiuitate iudicium proferas. Tām multa sunt quæ fallere nos possunt. Nempe hominis prudentia, dispensatio Dei, fallax iudicium. Verbi causa: fieri potest, ut in Ariete natus aliquis, uehementer iracundus sit: atq; idem librata secum uitij turpitudine, iram ipsam moderetur & supprimat: ego uerò hunc iudicarem iracundum, quis non hic me rideret? Inclinent licet natura & fatum, ita tamen temperanda sententia est, ut nisi prospectis ad amissim omnibus, facilè hanc non præcipites. Si quid aliud agis, scito nō solum uerinihil prædicere te, sed etiā ludibrio futurū omnib. hominibus.

Hæc passim inculco, quòd sciam quosdam turpissimè hic lapsos, quòd ueluti securi iam sedecim pedibus, quòd aiunt, figebant à scopo.

¶ Finis LIB. Tertij.



**CANONES** quidam super Aegritudinibus, quibus  
modis succurrendum egris sit ex aspe-  
ctu Signorum.

LIB. ordine Quartus.

**PRÆFATIO.**



**T**VLTVM hoc medicorum uulgus, quod nostro se-  
culo sic uidemus insolescere, atque imponere nobis  
purpura sua, cum sibi ab autoribus suis præceptum  
sciant, ut absq; Astorum consilio nulli medicetur:  
& tam longè ab medicina est, qui Astrologiæ igna-  
rus est, ut non medicus dici debeat, sed & impostor:  
tamen eo nunc uentum est, ut è centum uix unum aut alterum reperi-  
as, qui uere sciat diiudicare, quo tempore quælibet medicina adhibenda sit.  
Quod fortasse mirum non est. Quid enim illis ocium esset, in Astrologia  
occupare se, quibus ocium non est, ut Galenum suum legant & Hippo-  
cratem: sed ex tumultu agunt omnia, ac præscriptis quibusdam receptulis.  
Vidimus quendam apud Moguntiacos non uulgarem, dixisse tertium  
Catonem, uel Galenū alterum, si quid ad artem faceret purpura. Hic cum  
esset longè crassissimus, duobus utebatur Receptis: quæ nescio è quibus  
fluxerat chartis. inerat illis hellebori. 35. uel tantundem scamoneæ, ad laxan-  
dam aluum. hæc alternatim ministrabat, non habita ratione uel comple-  
xionis, uel ægitudinis: atq; ijs nugis tantum ad se corrasit nummorum,  
ut functus iam uita, aureorum relinqueret post se tria milia. Summam ar-  
tis in eo collocabat, ut solueret aluum. Tantum in re medica ualeat purpu-  
ra, & caperata frons. Hos neq; monebimus, neq; in uiam reuocabimus  
homines crassos, & qui contemnunt etiam discere. Cæterum alijs, qui fu-  
turi medici sunt, ijs regulas præscribemus aliquot: ut missis ueteribus nu-  
gis, discant è supernis consulere egrotis. Compertum est enim quam sepi-  
simè, quod plures medici cum maximis ac potentissimis pharmacis non  
potuerunt, id simplici herbula perfecisse Astrologum, obseruata signorū  
accessu & recessu. Totum hoc, quicquid est, in Canones partiti sumus.

**CANONES.**

**C**ANON primus. Quatuor signa sunt quæ interiora respiciunt  
hominis: medici hæc spiritualia uocant membra. Ea sunt Cancer,  
Leo, Virgo, Libra. Ex his autem Cancer epar, pulmonem, & præcordia  
respicit. Leo stomachum, & eius orificium. Virgo ima stomachi, uentrē,  
diaphragma, & intestina. Libra lumbos, inferiora, umbilicum.

Canon secundus. Cancer qui respicit pulmonem, ex ægitudinibus.  
facit



facit tussim, ptisim, pleurisim. Leo apostemata, ictericiā, febres, pestilentiam. Virgo tumorē uentris, hydropisim, lienteriam, colicā. Libra dysenteriam, dolorē uentris: & circa spinam dorſi. Idēq; si prædicta signa in eas inciderint domos quæ natura malæ sunt. Sunt autem hæ. Sexta, octaua, & duodecima ab ascendente uel horoscopo.

Canon tertius. Natus in Tauro, ut plurimum ueneno succumbit, maleficio, uel colica passione. Idēq; in annis fatalibus, scilicet, sexto, octauo, decimo octauo, uigesimo, trigesimo secundo, quadragesimo quarto, iuxta resolutionem anni duodecimi ab octauo natiuitatis supputando. Cæterū quoniam guttur respicit Taurus, hunc etiam ad squinantiam referunt, & apostemata omnia, uel ulcera quæ in gutture contingunt: quod ubi bene rescuerit medicus, uideat ne quid in consulto, uel indiscretè exhibeat. Est enim hoc canonicum penè, ut peragrante signum aliquod Sole, uel potius Luna, quod signum membrū respicit, quod tunc languet in ea resolutione, medicina ad hoc membrum non adhibeatur: aut sic adhibeatur, non ut sanet, sed ut foueat. ne in hoc peiorem in statum recidat, donec euolatus ex hoc signo fuerit Sol.

Canon quartus. Quibus stranguria molesta frequenter est, uel calculus, hi communiter nati sunt Sole in Ariete, uel Geminis, talemq; ægritudinem fortiuntur.

Canon quintus. Qui Pisces habuerint in exortu natiuitatis, uel in Piscibus nati sunt, hijs timendæ infirmitates calidæ: ut puta febres calentes, torsiones uentris, uenena, propter Libram dominum eius in octaua domo. Imminebunt tales ægritudines, partim ab scortis, uel malis mulieribus, uel aliundè, maximè in annis. 22. 65. 68. quibus non longè etiam erit ab extremo die. Hęc multa sollicitudine obseruare oportebit diligentem medicū. Sunt & anni Scalares, & Climacterici. unde & septimus quisq; annus iudiciarius etiam est. Tu igitur si uitam producere uelis ad senectutem, quoties septimo, uel nouenno cuilibet propinquas anno, si Marsilio Ficino, uel Firmico credis, consule diligenter Astrologum, unde imminet tibi discrimen ediscito: deinde uel addito medicum, uel prudentiam & temperantiam accersito: sic obitum etiam naturalem differri posse, cum Astrologiæ machinis, tum præsidijs medicorum. Neq; te pigeat perquirere ab expertis medicis, quæ naturaliter tua sit dieta: & ab Astrologis, quæ stella uitæ faueat, & eam ad lunam compone. Idem, in principio ægritudinis respicias Solem in die, uel Lunā in nocte. si impediti fuerint, maxima cura habenda est super ægroto. Idem timetur in ægritudinibus, cū Luna & dominus ascendens fuerint in octaua, quæ mortis dicitur, impediti. nam hic desperandū erit, nisi diligētia experti medici notetur. Hęc & multa alia sollicitudine obseruare oportebit diligentē & solertē medicū.

Canon sextus. Nato in Capricorno, infirmitates parit Leo in octaua, uidelicet



uidelicet torſiões ſtomachi, pleureſim, tuſſim, & epatis incenſionē, apoſte-  
mata ſtomachi. Quod ſi in Iulio accidāt hę infirmitates, id eſt, qñ in Leo-  
ne uerſatur Sol & Luna, malū ipſum conduplicat. Porrò in curatione  
hic euitādi ſunt dies Mercurij, propter Geminos in ſexta: dies Solis, pro-  
pter Leonē in octaua: dies Iouis, propter ſagittariū in duodecima domib.

Canon ſeptimus. Pneuripimoniam facit Cancer, Sole exiſtente in Sa-  
gittario: ſimiliter & ethicam, & inflationem pulmonis. Et ſi Saturnus in  
Sagittario repertus fuerit, pedum inflationes, podagrā. Saturnus in Can-  
cro, dolorem mentulæ, & genitalium, ac teſticulorum.

Canon octauus. Scorpius chiragram, ſciaticam, & dolorem capitis ali-  
quando facit. Si Saturnus in eodem, in cauillis cruciatum. Preſtabitur igitur  
dieta talis. Non abluant capita diebus Martis: neq̃ balneis utantur ca-  
lidis Sole in Ariete exiſtente, ne incidant cephaliam: quod tūc capitale  
periculum imminet, nēp̃ phrenēſis, uel mania. Et quia ſemper dies, men-  
ſes, & anni mali obſeruandi ſunt, his potiffimū à calidis temperent. Ad  
ſubuentiōem hypocondriorū dies auſpicati ſunt Iouis, Lunæ, & Solis.  
Infelices Martis, & Mercurij. Reſpicit autem uerenda Scorpius: neq̃ il-  
lis ergò medicandum eſt Sole exiſtente in Scorpione.

Canon nonus. Qui in uirgine habent horoſcopum, aut in Virgine na-  
ti ſunt, frequenter naturalem infirmitatē habent crurium, aut pure reple-  
tos pedes, aut crura ſaniem profluentia, ſeu genas uōmicis obſitas, uel ma-  
xillas. Similiter & uehemētes capitis dolores, humoribus ex pedibus ex-  
halantibus ad caput: qui tamē mox ſedantur, incifo tumore, & hoc plus  
Saturno in Virgine natiuitatis tempore. Id ſi diligenter obſerues, uidebis  
naturalem eſſe ægritudinē, & plærūq̃ ineuitabilem, & propterea natu-  
raliſignorum obſeruatiōe depellenda eſt. Arcendi igitur huiusmodi ab  
balneis ſunt, ſiue aqueis, ſiue ſudatorijs. Quòd ſi omnino uitari non po-  
teſt, ipſi tamen dies uitentur Saturni, & Martis, & prædicti menſes & anni  
mali, fortius tunc, quàm alio tempore ſua effutientibus uenena. Tempe-  
rent etiam ab fructibus autumnalibus.

Canon decimus. In Leone natis, infauſti dies ſunt Saturni & Iouis.  
Quod in dieta obſeruandum eſt. Obſunt omnia acuta & piperata illis.  
Inſuper & nullæ propinandę potiones ſunt. Vbi uerò ex Leone uenerit  
Sol ad Capricornum, uel ad Piſces, ruruſum uitandi ſunt ſaliti piſces, & di-  
minutio ſanguinis.

Canon undecimus. Sole in Ariete exiſtente, egrotare ſi cœperit quis,  
atq̃ medicus fueris adhibitus (ſolet hic in primis gignere capitis dolores,  
& ſcotomiam) uide ne balnea adhibeas calētia, uel æſtuaria calida, pro-  
pter Martem, & id multo amplius in octobre, cū Scorpiū poſſederit  
Sol. Neq̃ in dieta carnes adhibebis mutonum, arietum, & agnorum. Sed  
neq̃ caput ablui permittes die Martis, & Mercurij: quod Mercurius ſit  
dominus



dominus domus sextæ, id est, Virginis & Mars occultè: cùm ibi gaudeat, & Scorpius in octaua: tunc ægritudinem promouent: non solum quia in firmitatis mansio est sexta, sed quia Virgo etiam est signum frigidū, sic cum, terreum, & melancholicum. Spes tamē est, quia nō decedet egrotus. Et si Scorpius, ut iam dictū est, occupauerit octauā, id est, mortis: & quia Mars est dominus eiusdē signi, nihil efficit. quia nullus Planeta malus nocet in domo propria: maximè uerò ne gladio pereat qui huiusmodi est. Post conualescentiam præcipiendū est egroto, ne Sole existente in Piscib. quæ duodecima est ab horoscopo, itineri se cōmittat: neq; negociū sibi faciat cū notarijs, scribis, sculptoribus, aurifabris. Item ab uirginib. & equis temperet. Sunt enim hæc omnia, à quibus infirmitas expectatur, propter domum sextam, quæ est infirmitatis, maximè in Augusto, Sole Virginem peragrate.

Canon duodecimus. Summoperè etiam obseruandus est annorū ordo ipsius ægroti. Semper enim septennarius & nouennarius annorū numerus exitialis est: & uocantur ab Astrologis, ut præscriptum est, ij anni Hebdomatici, Enneatici, uel Climacterici, quod latine potest dici Scalares. Horum ratio hæc est: quod semper his annis magna fit mutatio corporis. Saturnus enim, cū alijs annis remotus à nobis sit, tunc Lunæ copulatur Planetarum infimo. Respiciendus in annorū reuolutione igitur huiusmodi Planetarum aspectus, utrum discrimen imminet, an maliciā suā exercere possint Saturnus & Mars, qui & nouennū respicit annū, an quosdam alios habent benè propitios sibi. Sic fiet, ut non solum ipsam ægritudinem, sed futuram etiam mortem fatalem Astrologiæ machinamentis depellas.

Canon decimustertius. Semper perquirenda est dieta ægroti. Dein de horoscopus natiuitatis. Postremò erigenda figura. Ex figura prospiciendus status Planetarum: ex statu & collatione eorundem in domibus effectus: item infirmitatis causa, & genituræ dominus: atq; sic ex oppositis qualitatibus signorum depellenda ægritudo. Id paulò post exemplis demonstrabimus.

Canon decimusquartus. Ex diebus etiam obseruandus septimus, & crisis, & exindē uita uel mors diuinanda. Verum Cretici dies qui sint, ex medicorum schola petendum duximus. Exempla ipsa quoniam magis erudiunt, typum unū subieciimus. Contingat fortè fortuna, quod in exordio ægritudinis Luna uersetur in Ariete, quod calidum signum est & sic cum: futurum est, ut pro signi sui natura succendat ægritudinem Aries. Hic ægrotum monere potes, ut patiens sit, remissius hunc habitorem in die septima, qua in Cancrum demigrabit Luna. Nisi ægritudo sit furiosa. Porro Cancer frigidus est & humidus, & quartus aspectus ad Arietem: temperabit igitur infirmitatem gelu suo & humore. Id si diligenter attenderis,



deris, notanter deprehendes, atq; sic etiam operari potes in reliquis signis quomodo confortantur ex similibus signis ægritudines, & ex contrarijs curantur.

Canon decimusquintus. Ita secundus dierum numerus, id est, dies decimusquartus certum iudicium facit: quod tunc plena est Luna, nō tam propter crisim, quā Luna etiā influentiam, quæ hic est opposita, quem admodum Aries & Libra, Taurus & Scorpio.

Canon Decimussextus. Habent & sua signa medicine ipsæ. Neq; enim indifferenter quolibet tēpore quæq; ministranda sunt, sed alia gargarisma tum, alia suffumigiorum, alia potionū tempora sunt: & ne prolixior sim, singula in unū canonem comprehendam. Luna si fuerit in Ariete, Leone, & Sagittario, corroborare licebit quæ in homine est uirtutem attrahendi, retentiuam in Virgine & Tauro, digestiuam uerò in Geminis, Libra, & Capricorno. Gargarismata, uomitiua, suffumigia ministranda sunt Luna existente in Ariete: & fortassè etiam in Tauro gargarismata tantum. Et solutiua in Scorpione per potionem, per electuarium in Cancro, per pillulas (si placet) in Piscibus. In Geminis & Aquario trisera, ac medicina cōfortatiua. In Libra etiā uel Scorpione enemata siue clysteria.

Canon decimusoctauus. In purgationibus etiam Luna respectus est habendus & aspectus illius. Eadem enim existente in Cancro, & habente aspectum trinum uel sextilem cū Venere, licebit purgare cholera, Cum Sole phlegma, & cum Ioue melancholiam: atq; hoc si uel bo'os ad ministranda ueris, uel pillulas. Si autem per potionē uolueris purgare, eisdem utere aspectibus in Scorpione. Idem fac in Piscibus per pillulas. Et si duo Planetæ eodem tempore ijs aspectibus fuerint cum Luna, poterunt propinari duæ purgationes. Exempli causa. Si Luna cum Venere & Sole per trinum, uel sextilem fuerit, simul cholera, etiam phlegma repurgari poterit.

Canon decimusnonus. Quibus Mars in radice natiuitatis in Ariete, uel eius triplicitate est, cholerici sunt: his ut plurimum febres imminēt calidæ, ex abundantia cholerae, phrenesis, pustulae sanguineae, impetigo, atrax, & quæ carnem absorbent acglutiunt, sacer ignis. Quæ si uitari prorsus non possunt, sanè adhibenda medico, siue Chirurgico cura est, ut per regulas quas dixi de Signorum qualitatibus, abigat ægritudinem.

Canon uigesimus. Par ratio eorum qui Mercurium habent perperam locatum in domo Martis: id ubi deprehenderis in natiuitate, elicies inde febres calidas, uomicas sanguineas, cancrum, morbum regium, ignem sacrum, caliginem oculorum præmaturam, præterea cogitationes, & conturbationes horrendas: nisi Luna accesserit temperamentum, uel Venere in dictis signis uel locis, idq; in cholericis.

Canon uigesimussecundus. Phlegmaticorum alia infirmitates sunt. **His** accidunt frequenter febres, quas uocant quotidianas: plurimum molestantur



lestantur frigore. Quòd ipsum ex urina perspicitur : quæ si spissa ac cruda frequenter est, ijs indicendū exercitiū est: utq; caueant à carnibus pinguibus & porcinis: seruēt se à caseo, à lacte, medulla, & cerebro animalium.

Canon uigesimustertius. Saturnus ex ægreditudinibus facit cum Luna epilentiam, atram bilem, lepram, fistulam, morphæam, podagram, & frequenter passiones chronicas. Quæ ubi acciderint, tractim ac remissè agendū est: nec in huiusmodi reluctari astris debes, nisi tales medicina sit, quæ omnibus uiribus nitatur expellere ægreditudinē, atq; hanc radicitus euellat. Itē si quis nascit in coniunctione Solis et Lune, semp illa natiuitatis cēsetur mala, nam facit periculosos in senio, spaticos, ualitudinarios, caducos, aut mētis insaniā, & tales ægreditudines quæ à medicis difficulter curari possunt.

Canon uigesimusquartus. Licebit ex cursu Solis diuinari ægreditudinē, si mensem attendamus in quo natus est quis. Verbi causa. Natus est aliquis in Scorpione, imminebit ægreditudo scapularum, chiragra, manuum seu digitorum cōtractio. Si mulier sit, dolor splenis & stomachi. His qui in Cancro nati sunt, impetigo, ulcera, pustulæ: maximè etiam si ascendentem habeant Cancrum. Fœminis tormina intestinorum, & pericula ex aquis. Habentibus Taurum, infirmitates circa guttur, plæræq; etiam alia corporis tormenta: & hoc præcipuè in annis & mensibus præscriptis malis. Sic Leonem habentibus, stomachi dolores. Et Aquarium: quos interdum febres diuexabunt diuturnæ: id quod etiam in præcedentibus obiter tetigimus.

Canon uigesimusquintus. Illud etiam præcipuum est, non tam ægroto conferens, quàm Medico, uidelicet. Si ægrotus in septima habet Saturnum, uel Martem: conuenit hic prorsus, neq; medicum adhibere, neque medicinam: & si etiam infelix sit dominus eius domus. Sic placitū est Galeno. Item si Saturnicus sit, uel Martialis medicus ipse, qualis tandē ægrotus sit: compertum est, huiusmodi in perniciem esse natos humani generis. Impossibile enim est, ut unquàm sanent, uel prosperè agant aliquid, nisi in prophanis & rusticis fortassè hominibus. Talem nouimus uirum sanè doctum, & apud Principes celeberrimum: quantum ad artem quidē spectabat, nihil illi deerat: uerū sacerdotibus, nobilibus, Principibus ecclesiasticis adhibitus, nihil unquàm probè egit, semper arte sua frustrabatur, ac magnā eorum partem peremit: apud prophanos uerò nullum illi negocium erat. Vides igitur, quid in his atq; alijs ualeant astra. Id ausim polliceri: si quis Martem habeat cum Venere in sexta, hunc futurū medicum præstantissimum, neq; se alio artificio occupare debet huiusmodi. Possem eius rei etiam testes citare tibi uiros graues & medicos, quibus quidē procliuè est sanare, & circa omnē operam: quibusdam tam graue, ut uix omnibus conatibus aliquid possint: quorum nomina idē subicimus, ne cuiquàm obtrectari uideamur. Hæc data summatim sint, non  
h ij quo



quo hic singulatim exponamus omnia. Quis hoc tam breuibus posset? Sed quo ansam præbeamus medicis, ut perspecta utilitate Astrologiæ, hanc incipiant ambabus, quod aiunt, manibus complecti, & non solum è præscriptis hominum præceptiunculis discant opem languentibus ferre: sed suo ipsorum ingenio dispensare sciant quæcûq; absq; etiã medicina. Non omnes tales ægroti sunt, qui perferre pharmaca possunt. Pleriq; dicta, pleriq; obseruatione signorum adduci possunt eo ut reualecant. Rideant nos qui uelint, maximè ἀμυσάτοισι illi, nos sanè sincero animo hæc scripsimus, exhibituri propediem maiora. Sic placitum erat primo exponere generalia, postmodum ea ex quibus summa rei propenderet.

CEPITOME, QUID QVISQVE  
Planetarum in naturis & hominum

qualitatibus agat.

**H**ACTENVS ex membrorum dispositionibus conati sumus uenari hominum ingenia, nunc penitus rem ipsam scrutantes, ad Planetas diuertimus: ut si quid fortè in antecedentibus uel prætermisum est, uel frigide & oscitanter dictum, id liquere possit ex consideratione Planetarum. Si cui tam uarium est (ut inquit Propheta) humanum cor atq; pleracq; inscrutabile, quanto magis neruis omnibus conandum, omnis tentanda uia est, ut peruium fiat tandem, simulatq; scrutari possit. Addit ad conatum aliquid, dum alia atq; alia uia tentatur: id quod in manibus est. si enim unum non successerit, alterum sanè uix potest non euenire. Sic quod Physiognomia non quiuimus, id pro uiribus præstabimus in Astrologia naturali, atq; id succinctissimè. Neq; me clam est, quod & ab alijs hæc tractata dudum, & fusius dicta sunt. Sed quod illi prolixis ambagibus, id nos per compendium absoluimus. Æqua autem laus est, primum rei alicuius esse autorem: atq; sic tradere inuentum, ut ab pluribus succinctè possit, & per compendium intelligi. Et ne uerbosior sim, dum uitare uolo multiloquiū, precium operæ est, cuius nam naturæ sit quilibet Planeta explicare.

Sol natura sua calidus. Luna minus calida, sed humectior. Saturnus frigidus & siccus. Iupiter calidus & humidus. Mars calidus & siccus. Mercurius anceps est. Et ne quid hic immoremur diu: Mars semper calidus quidè, interdum minus, interdum acrius, alioqui tamen semper siccus. Id quod procliuè est cernere in circulo augis in signo humido. & tunc enim solus humidus est, iuxta quod uel plura habuerit testimonia humectationis. In qualitatibus uerò actiuis uigoratur, cū fuerit ascendens in circulo augis. Iupiter & Venus temperate calefaciunt & humectant, Venus tamen cum temperata frigiditate. Sin autem fuerint ascendentes, roboratur temperamentum caloris utriusq; naturalis uicissim: si descendentes sint, humiditas eorum uigoratur naturalis. Idem de Sole, De Mercurio



curio secus sentiendum: hic cum neque siccus admodum sit, neque multum etiam gelidus, ascendens tamen calidior efficitur, & gravitate & siccitate siccus. Ediuerso descendens, humidior, paucò permixtus frigore: alioqui tamē plus omnibus alijs mobilior, iuxta naturam signi, & loci in quo est. Iam si iudicium ferre uolueris, Planetam ipsum spectā dominum natiuitatis. Verbi causa. Demus Solem esse in Leone tempore natiuitatis Petri: ubi nulli refragari licebit, quoniam futurus calidus sit Petrus, & alius quantisper siccus: atque ideo prudentem, sapientem, honestum, superbum facit, gloriam & imperium communiter consequentem. Et ceterorum Planetarum dominus est Sol, & in medio locatus tanquā rex eorū. Aliud. Sit Lunaticus quispiam. Luna humida est, modicum calefacit: erit igitur natus ille huiusmodi obnoxius epileptiae, morbo caduco. Ita si Saturno fuerit subiectus aliquis, hic infrigidat, simulatque exiccat: facit ob hoc contemptibilem, cogitabundum, tristem, deiectum, solitariū, timidum, suspiciosum, inuidum, & infœcundum. Iupiter, quia temperate calefacit, & humectat: largitur itaque prudentiam, concordiam, & religionem, honestatem, benignitatem. Mars simul & exiccans, & comburens, succendit cholera, furorem, praebet audaciam, robur, superbiam, importunitatem, insolentiam. Venus, quia parum calefaciens, sed plus equo humectans, efficit potorem, ociosum, uenereum, mansuetum, lusorem. &c. Solus Mercurius, ut diximus, uti Vertumnus quispiam, nunc siccus, nunc humidus & frigidus, instabilia operatur, atque ideo interdū pessima. Porro dominum ipsum natiuitatis, qualitercunque hunc deprehendere oporteat, in sequentibus trademus. Haec, ut non commentarios scribamus, sed rudimenta, per compendium dicta sufficiant.

¶ Finis LIB. Quarti

¶ IN ASTROLOGIAM NATURALEM  
Ioannis Indagine Praefatio.

**T**EMERARIUS fortasse uideri possem, si id conarer ego, quod ante me pauci fecerunt, in discutienda Astrologia Naturali. Video enim omnes alios deflexisse animum, ad theoricen uidelicet: quod ciuilior paulò illa sit: paucos qui naturam, ac temporum mutationes sequuti, naturalibus uestigijs inceserunt. Iulius enim Firmicus cum in hac atque Artificiali arte adeò primus, & post se reliquerit neminem praestantiorē, non tam obiter tractauit, quam etiam data opera dissimulauit: fortasse quod non adeò multi negotij sit, naturalem Astrologum euadere, maxima uerò laus, praestare in artificiali. Cum reuera (pace dixerim doctissimi uiri) maior naturali laus debeatur, quam artificiali: partim quod fidelior est, & superstitiosa minus: partim quod non adeò facile imponere potest nobis. Nā quid

h iij attinet



attinet curiosa sectari, quando uix ea quæ in prospectu sunt, peruestigare possumus, etiam quæ nullis neque principijs firmantur, neque certum est, uera ne sint, an ficta? Cuiusmodi esse uidetur artificialis, non usque adeo peruia humano iudicio. At naturalis, tametsi à quibusdā temerarie abnegatur, tamen experientia eo prouehit, ut non possit non mentis inopse esse, qui hanc frustraneā esse dixerit: de qua constat, quod multa præclariora per eam agnita sunt, quam per artificialē. Eius rei testem unum citamus Iohannē Liechtenberg, hominem neque Ptolomeo inferiorem. Hunc enim quis non est uehementer admiratus? cui ille non fuit suspiciendus? ut etiam à quibusdam uates habitus est. At is palam mihi concessit, Astrologiæ naturali debere omnia se, artificiali uero nihil unquam tribuisse: adiutus nimirum etiā Physiognomia, & Chiromantia. Non quod inde suggillare Firmicū uelim, aut cæteros eius artis summates, Albumasarem, Aboli, Abraham, Dorothæum, & qui tandem illi sunt: sed quod artificiali hanc meam longè præfero, quantum præstant ea quæ à natura sunt ipsæ, quæ sunt ab artificio. Et quàmuis multis suspectum sit hoc nomen, atque præterea etiam damnatum ab Romanis Pontificibus, qui nihil probare solent, quod quæstum illorum diminuere solet) tamen nihil est aliud, quam naturalis Philosophiæ absoluta consummatio. Quid enim aliud uidetur tibi agere Astrologus dum futura prædicit, quam quod quæ secretiora sunt naturæ, ac soli Deo nota, hominibus insinuat per prophetiam Dei uoluntatē, & consilium nobis insinuans. Ut Moysen illum, & Abrahamum Astrologos fuisse, ferunt Iosephus, Eusebius, Dicearchus, Theodotus, & cæteri autores Græci: quos contra Appionē Grammaticū citat Iosephus. Quanquam quid hos necesse est citare? cum palam id fateatur scriptura. Sic enim de Moysē Stephanus inquit. Et eruditus est Moyses omni sapientia Ægyptiorum, & erat potens in factis, & in dictis. Præterea Ioseph Patriarcha, audi quid de seipso dicat ad fratres suos. An ignoratis, quod non sit similis mei in augurandi scientia? Quid ipsi testimonijs clarius? Cessō interim Originem adferre, autorem christianissimum, qui cisternas effossas ab Isaac, Philosophiam extitisse ait: sic ab studioso Patriarcha erutam atque professam. Non ideo tamē illam extruimus, quam Leges omnes, omnes Respublice damnarunt: neque sanctos homines ei uacasse credendum est: sed illam quæ ex certis principijs constat, quam omnes sapientes, omnes celestium rerum studiosi approbant & sectantur, altiore, sanctioreque omni Philosophia, nempe Philosophiæ apicem & scopum. Alioqui quorsum spectaret tam curiosè syderum & cælorū motus perquirere per Philosophiam, si nihil omnino est, quod per suum motum efficiunt astræ? Quid tamen motiones illæ proderunt, quando pro maximo firmamento id ratum habent, nihil agere naturam frustra? Quid quod in crescentijs, in graminibus, herbescantibus, in fluxu & refluxu maris, in uernantibus temporibus, in quibus uero ab initio influxu syderum noua creantur omnia?



omnia? Id negare omnino non possunt. Quod ergo rebus omnibus tribuunt, solis humanis corporibus non tribuent, cum aequae ex elementis sint, ut nihil aliorum? Quid hoc est portentum? Dicamus & aliud: ne hanc nostram cum prohibita existimet conuenire aliquis. Superstitiosam illam, nemo unquam palam professus est, quod in auctoris uergeret ignominia: istam professi sunt optimi uiri, idque maxima cum laude. Prohibitae nullam dedisse fidem Pythagoram, earum artium fere antesignanum, auctor est Diogenes Laërtius in illius uita, & idem Plutarchus. Ridetur eadem ab Seneca: exploditur ab Cicerone, neglecta est ab Aristotele, Platone. uidebatur enim indigna, de qua unquam facerent uel uerbum quidem. In summa: ut nullis probatur rationibus, ita nec certis firmatur autoribus. Nostra haec à clarissimis uiris inuenta & illustrata, hos praecipue habuit auctores, Xalmosidem, Zoroastren (non qui forte creditur, sed hunc Soromasti filium) Damigeronta, Apollonium, Hostanem, Dardanum, Eudoxum, Alchindum, Rogerium, qui idem & Magiae fuerunt auctores. Ex nostris autem Liechtenbergium naturae miraculum. Altissimis plena mysterijs, profundissimam rerum secretissimarum contemplationem, & donum totius naturae complectitur: & non tam faciet miranda, quam facienti naturae sedulo subfamulatur. Et quemadmodum prohibita, Dei hostibus mancipans, auocat à Deo, ita illa in eam operum admirationem excitat: & quemadmodum agricola ulmos uitis, ita terram caelo, id est, inferiora superioribus uirtutibus maritat. Neque enim ad cultum Dei quicquam promouet magis, quam assidua contemplatio mirabilium Dei. Verum quoniam in huiusmodi narrationibus non nihil etiam mouent doctissimorum uirorum auctaria, illud *παρρησιάζομαι*, monemus etiam, Marsilij Ficini, hominis citra contentionem grauissimi, tertium librum legat de uita coelestis comparanda: intelliget proculdubio, ne minimam adhuc partem dixisse nos eius scientiae, modis omnibus diuinissimae. Sed neque dici posse, ut nunquam satis commendantur quae diuina sunt. Idcirco autem tam obiter haec praefatur: propter eos, qui semper ignota damnant: proclamantes statim hereticum esse quicquid ipsi uel non intelligunt, uel damnatum uident ab indoctissimis Sophistis: quasi ideo mala, uel haeretica sit Astrologia, quod hanc calumniatus est Thomas Aquinas, homo nusquam sibi constans. Sed clamitent interim illi, atque hallucinentur multa: nos quod polliciti sumus, praestabimus. Si prius id fuerimus praefati, uiam tantummodo nos monituros: quae sic tamen aperta erit, ut qui hanc ingressus sit semel, huic promptum sit ex ijs paruis magna, ex minimis ijs cognoscere maxima. Ne quid igitur agamus obscurius, & quo minus imponamus ijs qui in ea arte adhuc rudes sunt, quando tam crebra de domibus metio fit, de signis, de horoscopo, de ascendente, de dominis geniturae, uel signorum, succincte quid unumquodque illorum, diffiniemus ex Iulio Firmico.



## NATURALIS ASTROLOGIAE COM

pendiosa descriptio, per Ioannem Indagine  
sacerdotem, nusquam antea simili  
tractata compendio.

L I B. ordine Quintus.



**N** PRIMIS autem hoc refellere oportebit de Plane-  
tis, si quis fortè homo Mathematicus calumniari uelit, quòd  
præter Solem & Lunam reliquis Planetis non tantum tribu-  
imus, atq; summā rei in ijs collocamus tantum duobus. Sciat tantū inesse  
ijs uirium, quantum reliquis omnibus, deberiq; interdiu Soli regnū, no-  
ctu uerò Lunæ: neq; opus est quemq; respicere ceterorum: atq; ea diffie-  
rentia est qua ab se inuicem distant Naturalis & Artificialis Astrologia.  
Quod enim speciatim atq; seorsum de singulis Planetis, de obseruatione  
horoscoporum decernit Artificialis, id Naturalis efficit una tantum ob-  
seruantia motus Solis & Lunę. Alioqui tamen adeò affines inuicem sibi,  
ut neutra sine altera addisci ritè possit. Non malè locabit operam, qui u-  
tranq; coniunxerit, non tam propter scientiam, quam etiam uoluptatem.  
habet enim nescio quid amplius leporis Naturalis q̃ Artificialis, tametsi  
præstantior uideatur altera. Porro Domus quid sit audiamus.

¶ Quid sit Domus.

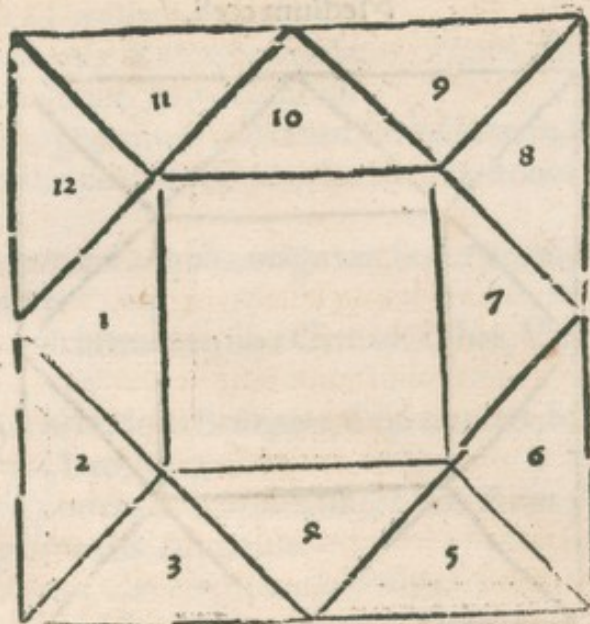
**D** O M V S, est firmamēti spacium quoddam, gradibus emensum  
certis, per quòd Planetæ mouentur. Sic per metaphoram dicta.  
ut enim in domo mansio est, ita Planetæ sua in cœlo, scilicet, firmamento,  
loca habent per quę mouentur, & in quibus resident. Ea uocant descripti-  
onem signorū per gradus. 30. nam quælibet Domus, uel Signum trigin-  
ta gradus habet.

¶ De numero Domorum.

**S** V N T autem Domus duodecim, quas uulgaris rhythmis memora-  
runt Astrologi hætenus. Neq; nos admodum erubescimus adscri-  
bere, quod uidentur memoriam iuuare nonnihil. & sunt hij. Natus uin-  
cit, fratrem, pater, filium, infirmus, uxorem, mors, ambulat, regnat, fortu-  
na, incarcerat.

Horum





Horum interpretatio hæc est.

Prima domus, est domus uitæ, hebraice dicta Bethchai. græce  $\tau\epsilon\beta\epsilon\iota\varsigma$ .

Secunda succedens, facultatum, uel substantiæ. græce  $\epsilon\upsilon\kappa\alpha\tau\omicron\varsigma$ , ab alijs dicta ob loci importunitatem, porta inferni.

Tertia cadens,  $\theta\epsilon\alpha$ , mansio fratrum.

Quarta profundum cœli, angulus terræ, domus parentum.

Quinta succedens, Gaudium Veneris, græce  $\alpha\gamma\alpha\lambda\alpha$ , domus filiorum.

Sexta cadens, aduersæ fortunæ, fortunæ seruorum, infirmitatis, Gaudium Martis.

Septima respondens ex diametro primo  $\kappa\lambda\iota\varsigma$ , nuptiarum, inimicorum apertorum.

Octaua succedens, mortis.

Nona cadens  $\theta\epsilon\odot$ , religionis, uel itinerum magnorum, Gaudium Solis.

Decima medium cœli, regnorum, siue magisterij.

Vndecima succedens, fortunæ maioris. Gaudium Iouis.

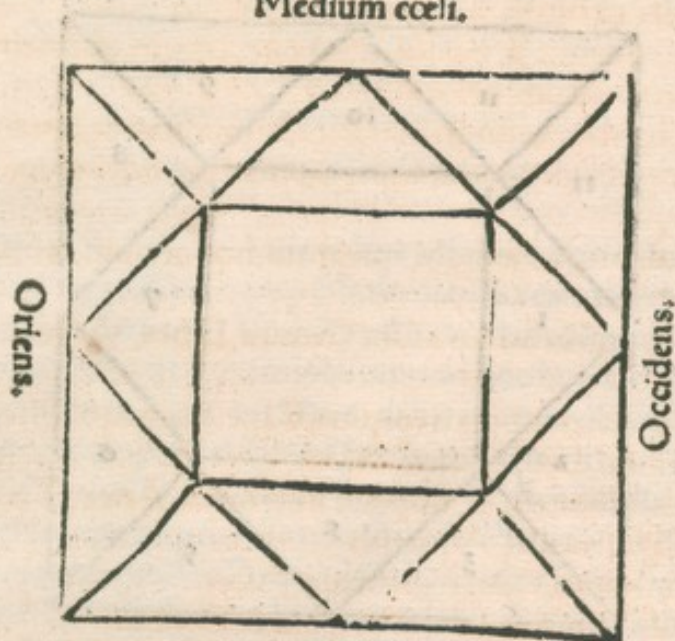
Duodecima carceris, Gaudium Saturni, græce  $\kappa\alpha\kappa\omicron\delta\alpha\iota\mu\omicron\nu$ .

¶ Sequitur de Cardinibus cœli.

**E**X his duodecim quædam Cardines cœli uocantur. Prima, Decima, Septima, & Quarta. Primus angulus orientis, ea est domus Arietis, natalitij horoscopus. Secundus medium cœli occupat, domus Capricorni. Tertius occubitus, uel angulus occidentis per diametrum,  $\Delta$ . Quartus, ab Firmico Imum cœli uocatur. In ijs ferè totum iudicium pendet, suntq; principales anguli, & Planetæ maiorem in ijs quàm in alijs efficaciam habentia.



Medium coeli.



Imum coeli.

## ¶ De exordio natiuitatis sumendo.

**S**UPERSTITIOSVM existimo, de exordio natiuitatis multa inutiliter cauillari: cum magis ad artificialem hoc spectat Astrologiam, uidelicet, de casu spermatis in matricē, de horoscopo natiuitatis. &c. alterius ut prætactum, speculationis est. Nos quidem ad Solem, & ad signum in quo est Sol die natiuitatis, intentionem dirigimus. Nam tot insunt Soli uirtutes, quot omnium stellarum, Ptolomęo teste. Et quę iam ipsa natura & longęua experientia comperta nobis sunt, ea faciemus in palam, ad superstitiosa quęq; conuiuentes.

## ¶ De effectibus Planetarum.

**I**D tractare conuenit in primis, de Planetarum naturis & effectibus, quid in unaquaq; domo efficiant. Quod tamen in Octocedronte nostro fecerimus, non pudet tamen & secundo hic adscribere obiter.

Si quis nascitur à decima, uel undecima die Marcij, ubi communiter Sol intrat Arietem, duratq; per tres decanos, uel facies in iam dicto signo. Sic usq; ad decimum uel undecimum diem Aprilis, Mars repertus in die natiuitatis, cum natura igneus sit, Aries similiter, augmentat calorē & iracundiam, cæterasq; omnino paruas affectiones magis quàm si in aquatifico, uel terreo signo fuerit.

Saturnus ubiubi, & præcipuē in sexta, octaua, uel duodecima, erumnarum, miseriarum, laborum, & ægritudinum autor est.

Venus temperata, amantem facit mulierum, ludorum, cantorum, conuiuorum.



uiuiorum, & alia ad lætitiā pertinentia.

Mercurius sapientiæ & eloquentiæ dator, legum, rhetoricæ, operum subtilium, mercantiarum, & huiusmodi.

Luna amentiam gignit, instabilitatem, humiditatem, ignauiam.

Iupiter in angulis, pulchritudinis, diuitiarum, honorum, administrationum autor est.

Sol in ascendente, uel angulis, magnum, honoratum, et inter Principes nominatum reddit.

Signa quoque pulchritudinis sunt Gemini, Libra, Virgo, & prima pars Sagittarij.

Mediocris pulchritudinis Scorpius, Capricornus, & Pisces.

Sterilia Gemini, Leo, Virgo.

Facientia defectionem & inopiam liberorum Aries, Taurus, Libra, Sagittarius, Capricornus, Aquarius.

Media & sine uoce, Cancer, Scorpio, Pisces.

Rationabilia Virgo, Libra, Aquarius, & Gemini.

Qualitates signorum existimo notas esse.

CALIDA, sicca, ignea, Aries, Leo, Sagittarius.

Frigida, sicca, terrea, melancholia, Taurus, Virgo, Capricornus.

Frigida, humida, & aquosa, Cancer, Scorpius, Pisces.

Calida, humida, aërea, Gemini, Libra, & Aquarius. Et sic tria semper signa in una natura conueniunt, & triplicitatem faciunt.

Habent quoque Planetę potestates quasdam in proprijs domicilijs.

Aries & Scorpius domus Martis sunt.

Taurus & Libra Veneris.

Gemini & uirgo Mercurij.

Sagittarius & Pisces Iouis.

Capricornus & Aquarius Saturni sunt.

Sol unum domicilium occupat, Leonem scilicet.

Luna Cancrum possidet.

Habent etiam Signa suas proprias significationes in humanis corporibus ex creatione membrorum.

Aries habet ex corpore hominis, caput & faciem.

Taurus, collum, & gutturis nodum.

Gemini, humeros, brachia, ac manus.

Cancer, pectus, cor, stomachum, costas, splenem, pulmonem.

Leo, inferiorem partem stomachi, dorsum, & latera.

Virgo, uentrem, diafragma, & intestina.

Libra, lumbos, & inferiora uentris, umbilicum. &c.

Scorpius, uerenda, testiculos, uesicam, & femora.

Sagittarius, nates, & succedentia.

Capricornus,



Capricornus, genua.

Aquarius, crura.

Pisces uerò pedes & talos, quos cauillas dicimus.

¶ De Sole & Luna quædam notatu digna.

¶ D uerò ne cuiquàm imponat prætereundum consiliū non est, de Sole & Luna: qui licet Planetarum principes sint, nullius tamen natiuitatis domina fortiuntur. Verbi causa. Si Luna in Geminis sit tempore quo puer nascitur, uel etiam in Cancro, quæ est domus sua, non illic dominium sortitur, sed Planeta domus sequentis in dominum computatur. Sic Sole in Leone aliquis natus sit, tametsi Leonis dominus est Sol, hic tamen dominium amittit, diriuaturq; ad Mercurium patronum sequentis mansionis, id est, Virginis. Virgo enim sequens post Leonem signum est, & Mercurius dominus Virginis. Item si Luna reperiatur in Virgine, tunc Venus est domina genituræ, propter Libram sequentem, cuius signi Venus domina est. Non erat inutile, & hoc monere (de quo ambigi passim uideo) dominos uel Planetas malos, ueluti Saturnum & Martem, non adeò perniciosos esse in proprijs domibus: ceu iam aliorum occupantes castra. Exemplum unum proferam de primo signo, quo simul & præcedentia fiant clariora. Ponamus Solem tempore natiuitatis alicuius esse in Ariete: iam antea nosti cuiusmodi sit Aries: præterea quid in hijs agat, quorum horoscopus tenet. Iunge deinde etiam dominum signi, hic est Mars. Loca igitur in erectione figuræ Martem cum Ariete: feresq; subindè iudicium, longissimè superuicturum sic natum. Non obstante Marte: qui tametsi malus est, non usq; adeò tamen maliciam diffundit suam uelut in alia domo: nisi quod pro gladio repentinæ etiam ægritudines minatur: propter Scorpionem, & Martem in octaua. Non enim nocebit sic ad mortem ægritudo. Hæc ad superficiem dicta sint. Et idem de Saturno in Capricorno, uel Aquario intelligendum esse censemus. Ne uideamur omnino posthabere artificialem, quàm non inficiamur, necessariam etiam ad naturalem. Vnde quia signorum explicanda nobis uis est, id in primis facimus de artificiali, ut si cui desit fortasse Firmicus, & tabulæ, habeat autem Astrolabium planū, in quo prospectio ad horam natiuitatis ascendente, possit ex minutis illis proferre iudicium, post hæc ordine quodam, atque alijs uerbis idem agemus negociū Astrologiæ naturalis, sed quæ uicissim adminiculabuntur etiam artificiali.

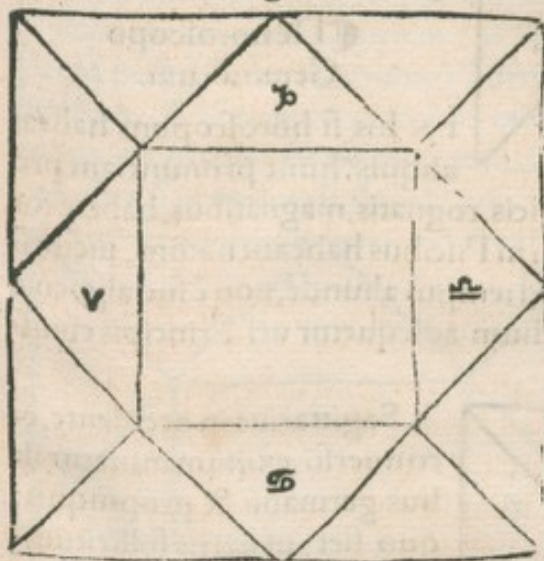
¶ De prima domo & horoscopo in Ariete.

Queris autem, quatenus in nobis operetur in Ariete horoscopus? Primum omnium moneo, quod & antea, nihil urgere in nos astra, sed iam procliues trahere: qui si tamen liberi sunt, ut si ducem sequantur rationem, nihil efficiant. Sin uerò naturam, id agere quod in brutis fere.

Sic editum in lucem facit iuuenta floridum, orbum fratribus, usq; ad unum



unum fortasse, si tamen bene cadat fortuna. Hereditatem mutabilem, quæ parta mox dispergetur, mox dispersa reparabitur: propensum ad capitis dolores, magis quàm ad alias egritudines (respicite enim caput in primis Aries) locantem ut plurimum operam suam ingratis hominibus, atque hoc si Aries in horoscopo sit. Post horoscopum perspicendi anguli sunt, de quibus diximus, quod signorum habeat quisque. id ratiocinari statim inprocliue est ex digitulis, uel erecta figura. Exempli gratia. Primam habente Ariete, fit aliquando ut Cancer possideat ima cœli, Capricornus medium cœli, Occasum uero libra. Nunc quid singuli cardines promittant, dicendum est.



Capricornus in medio cœli, honores decernit, facultatesque, & sumptus maximos, eminentiam, archana religionis, uersutiam ingenij.

Libra in occasu, uitam & aulicos mores: quæ uita ut à paucis probatur, estque inconstans, ita & hunc dericiet de gradu, iamque paulò ante residentem in capite, mox post constituet in cauda: iam afflante hunc fortuna, & hylariter acclamante, statim uarijs calamitatibus affliget: adeò nullam commoditatem feret solam, sine incommodis, atque sine ap-

pendice iacturarum: eo hunc promouebit confodaliū inuidia pessimum malum: uerum totum illud damnum quicquid est, Cancer resarcit in imo cœli. Figuram, qua uelut in tabula perspicias ad unguem omnia, hic adneximus.

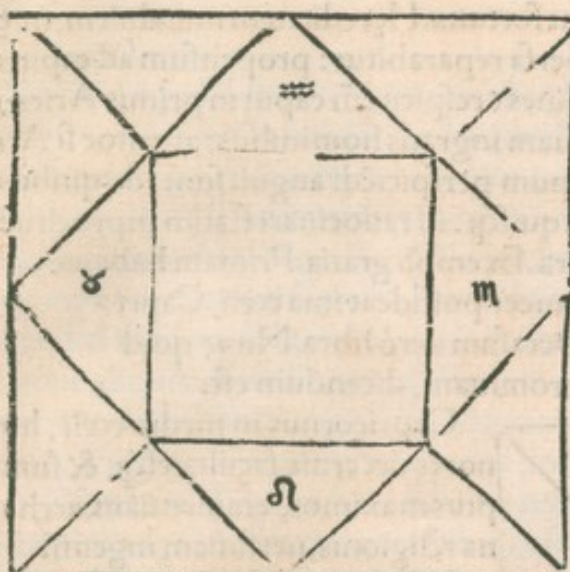
**P**ost Arietem sequitur Taurus in ordine Signorum regulariter, & locatur in figura ad secundam domum, quæ ut diximus, facultatum & substantiæ est. Si quis igitur nosse uelit, num in prima, secunda, uel tertia ætate locupletabitur, iuxta triplices dominos, & eorundem collocationem iudicabit: uerum id ipsum in posterioribus, nunc generalia tantummodò dicemus.

Horoscopus si fuerit in Tauro, ratiocinandum erit in hunc modum, uidelicet, fore eum hominem laboriosum, anxium, atque uarijs dispendiis curis in opibus acquirendis, facilem ad diuitias, & item procliuem ad easdem amittendas, fortunatum, triumphatorem de suis hostibus.

Hunc acceptum Principibus facit in medio cœli Aquarius, atque actibus præstituet, & publicis officijs, fortasse etiam negocijs quæ ex aquis

i sunt





sunt. quod aque nature uidetur esse deditior.

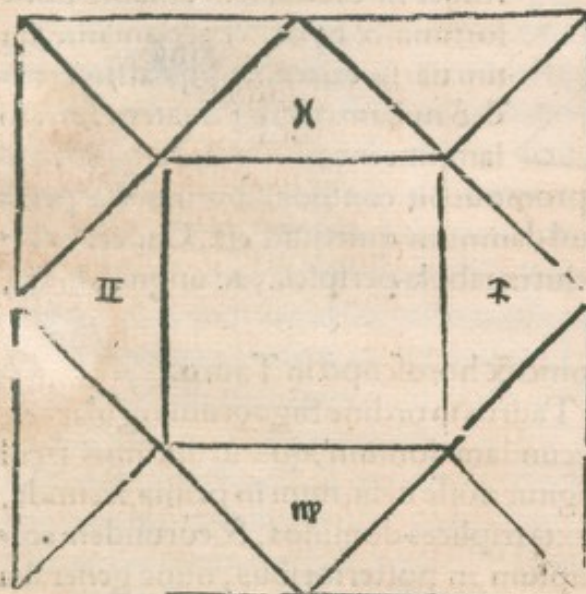
Scorpius in occidente cordatū, officiosum, qui uxore amittet, si masculus sit: sin autē mulier, quę marito & filio priuabit.

Leo in imo cœli si fuerit, patrimonium uendicabit: quod nō obstantibus omnibus insidijs, agnatorū conatibus consequetur.

¶ De horoscopo Geminorum.

IN his si horoscopum habeat aliquis: hunc pronunciant pro

speratū iri: à parētib; fratrib; amicis, cognatis, magnatibus, habere fortunā. Iuxta Firmicum, si mediū cœli in Piscibus habeant natum, uicturū ex humidis & aquosis: quanquā ad tempus aliundē, non ē suo alimenta illi ministrabuntur, unde & stipendium adsequetur uel Principis cuiusdam, uel ciuitatis.



Sagittarius in occidente, ex conuerso exitium minatur illius germanis & propinquis: quo fiet, ut uarijs sollicitudinibus distractus animo tempore multo cruciabitur. Hinc Sturmatis irruentibus, atq; frementibus in eum hostibus, suis, inde τὸ τέλασσω, malorum ingruente. quo linquere etiam paternum solum cogatur: unde exulabit, ageturque profugus ut Cain, donec tandem Dei præsidio in pristinum restituitur statum.

Idem comminatur & Virgo in imo cœli. Sed temporum uarietate & incremento, iuxta conditionum incommodorum, sic & abundantiam auget, & fortunam. Figuram qui nosse uelit, hic uideat.

¶ De horoscopo in Cancro.

Q V A N T V M ad naturalia & omnem fortunā, sic in horoscopo Cancer disponit. Hominē efficit acri subtiliq; ingenio, quanq; tardiusculum paulo, suauem, placidum, quietum, iracundum, & cū stomacho insectante

tem malos

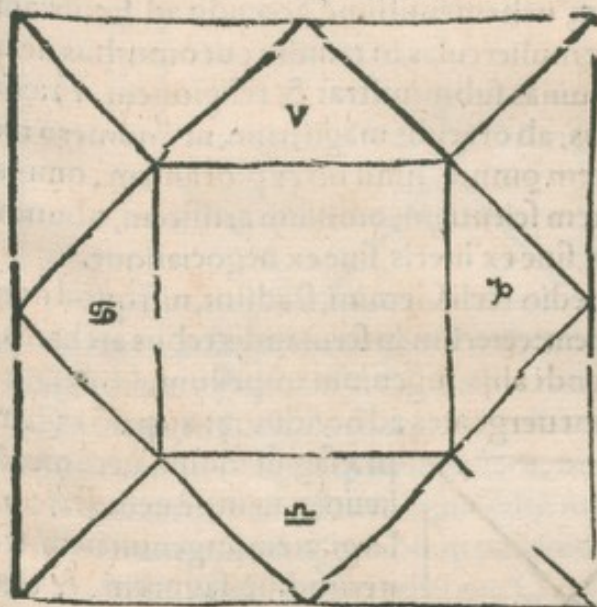


tem malos quosq̃, sed cuius ira tamen citissimè placatur: fortem, moderatum, grauem: quibus donis eo promouebitur, ut publicis quibusdā officijs prælatus, ex illis & uictum habeat. Desicient illi se, atq̃ coacti ad blandientur quidam, uerum simulate, & non ex animo. Saturnum habet infestum sibi, si uel cū horoscopo coëat, aut limis respectauerit saltem. Prædicat autem mortem non solum uiolentam, sed grauem etiam ualitudinem, & necem fratrum suorum.

Quanquàm pro uirili obsistat illi (si adest) in medio cœli aries, qui gratum Principibus & magnatibus uiris facit, & bonarū rerum studiosum, simul & dissipantem & recuperantem patrimonium.

Eadem clementia Capricornus in occidente notā inuret infamiæ, quā paulò post diluet post multa diffortunia, facietq̃ restitui hunc in pristinū gradum. Addet & impetum & calcar ad peruestiganda absconsa & archana secretorum, non sine tamen anxietate multa & labore.

Libra si in imo cœli, doloribus dolorē addens, dissipat patrimonium,



idquē statim post instaurat: prostratū quoq̃ iā publicis functionibus popularib. uel ciuilibus præficiēs eundem, adeò ut cōcredantur secreta illi, & negocia maxima, quæ nō nisi optimis uiris dari consueuerūt. Et qd' superius Saturnus in horoscopo de mala morte interminabatur, id leuius rursus Libra honesta morte & sepultura hūc decorabit. Et si Iupiter in sequenti signo fuerit repletus, primū facit inter oēs masculos filium.

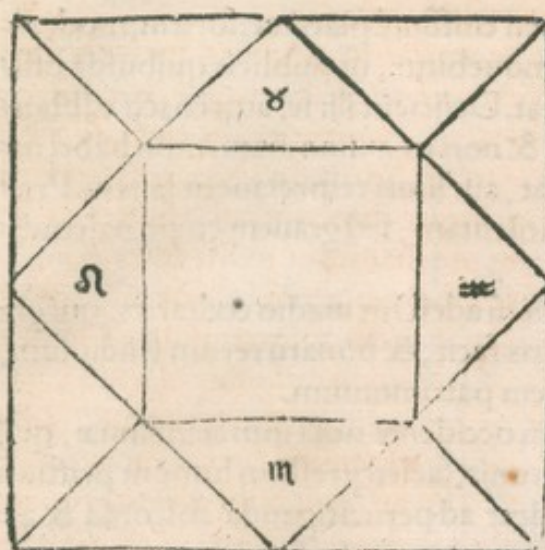
#### ¶ De horoscopo in Leone.

Q V I B V S in Leone horoscopus est, id euenit frequēter, ut multis negocijs implicentur, & plerunq̃ ad se non pertinentibus. Quāmoobrē nomina etiam sibi pariunt immortalia, deferuntq̃ etiam alijs nationibus se, libertatem asserunt, neq̃ facile iugum sustinent, omnem autē operam insumentes quo alijs præscribant leges.

Marspiter si in artificiali cœli figura è regione atq̃ ex diametro respexerit Leonem, in omnem euentum filios negat: nisi hūc demulceat Iupiter, qui fortassè unam dabit filiam.

Taurus si in medio cœlo, suspectum uiris Principibus facit, ducem officiorum publicorum, & antesignanum, uel dignitate quapiam alia insigni





tum à potētibus. Omnia scientem, in rebus omnibus felicem: præterquam in uxoribus ducēdis, ex quibus reiectis formosioribus atq; honestis, anum, uel infamem, aut certè uiduam copulabit sibi.

Occasus in Aquario, & incrementa pariter & damna largitur.

Scorpius in imo cœli, principē ordinabit negotiorum quorundam: & hi Taurum etiam in medio cœli habent. Quē ex aduerso prospiciēs Mars, carcerē minatur illi, & mortem in peregrinis locis,

### ¶ De horoscopo in Virgine.

IN Virgine si sit horoscopus, uehementissimè accendit ad luxuriam neruos, facitq; natum deperire mulierculas in tantum, ut omnibus uelit abuti. Cum petulantia etiam diuitias subministrat, & religionem. Præficiet enim à responsis, à sortibus, ab oraculis magistrum, ut è numero uideatur delapsus diuorū, callentem omnia, nihil nō explorantem, omnia percallentem, omnium habentem scientiam, omnium artificem, abundè etiam diuitem, siue ex religione, siue ex literis, siue ex negotiatione.

Idem pollicentur fermè in medio cœli Gemini, si adsint, nisi quod non tam præmature decernunt easdem: ceterum in scrutandis rebus archanis, in præstituendis præceptis uiuendi alijs, ingenium impellunt.

Quod ipsum & Pisces faciunt uergentes ad occiduum: atq; nō eadem



præfagiūt solum, uerum etiā lætiora. nempè uenustatem, largitatem, ingenuitatem, tenerritudinē, fauorem, & clementiam apud homines.

Addit ijs etiam diuorum gratiā Sagittarius, præterea & felicitatem, & rerū omnium copiam, filios, regnū sacrorum, agilitatem quoq; ad gerenda hæc omnia. Hoc fatū eius qui in Virgine habuerit horoscopus, in eum modum collatis etiam alijs tribus signis, ut diximus.

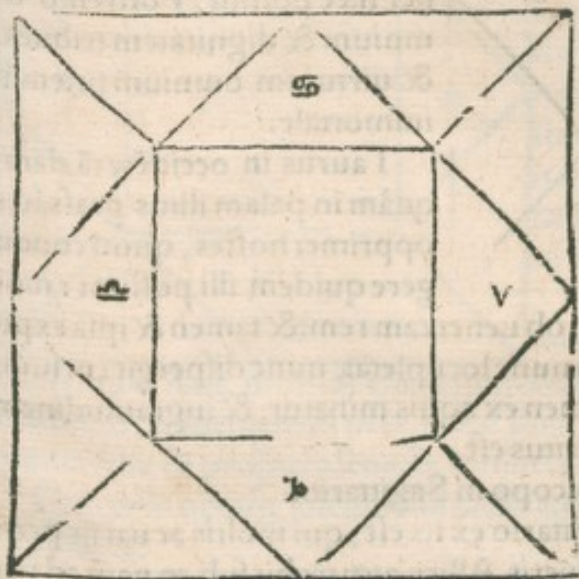
### ¶ De horos



¶ De horoscopo in Libra.

PORRO si in Libra horoscopus sit, caussat ægritudines, pericula, hostes, lites: attamen semper post pericula triumphū decernit. Ad hæc etiam dignitates, religionem, & iudicij sinceritatē, integritatemq̃. In nulla prorsus re infelicē facit, q̃ in liberis procreandis: horū cū aliquot iam procrearit sibi, atq̃ in ijs omnē fiduciam suam locare cœperit, statim numerus ille deficiet, decedentq̃ in quibus proram uidebatur collocasse & puppim.

Si quis autem scire cupiat, quibus dignitatibus præfulgere debeat, &



quo in loco: pulchrè id deprehenditur ex ascensu Cancri in medio cœli, hic in religione uel sacro loco, ecclesiasticum mihi uidetur stipendium polliceri, id est, eum ferè ex publicis habere uictū. Eodem referēda existimo pecuniam, natos, nobilitatem, facultates, quæ in senectā contingant affluentissimè: quam in successu filiorū non admodum erit scelix, nisi iucunda aliqua, atq̃ fatali irradiatione hunc aspexerit Iupiter.

Et hæc omnia Aries in occidentē tribuet in aquosis locis, uel circa, aut ex aqua adducet. Præterea in discrimina maxima, in profectiōes longas, in deserta loca, in pericula cū uxore, quādoq̃ in maniacā destituet passionē, uel phrenesim: idq̃ usq̃ ad senectam, ubi tandē finis erit horū omnium.

Capricornus hac illac conquassabit in turbationes plurimas, sineq̃ rarissimè tranquillū agere. Neq̃ patrimonium patietur in tuto esse: nunc labefactabit, nunc rursū restituet. Quoniam autem petulantes multum sunt quibus Capricornus in imo cœli est, ita & hic ex ignobili & illegittima, aut aliundē sanè filium tribuet.

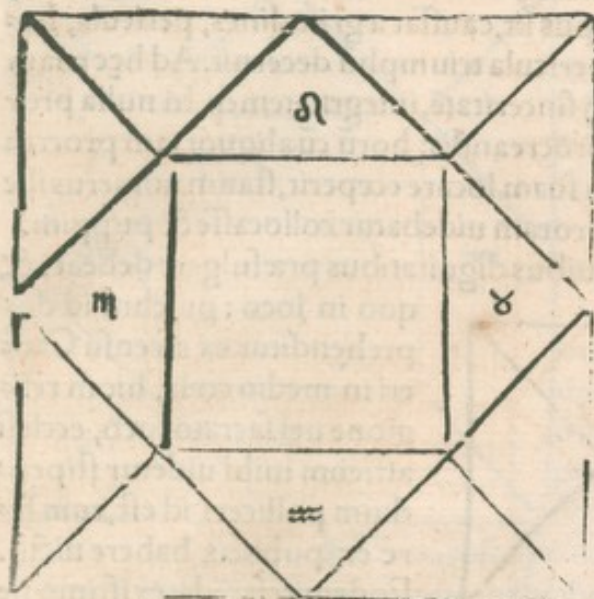
¶ De horoscopo in Scorpione.

SI in Scorpione sit horoscopus, naturā arbitror manifestam esse, iuxta animantis ductū naturalem. Qui hunc in horoscopo habuerit, facit iracundum, diffundentem clancularie aconita, mordentem clam lingua sua pestilentica: diuitem, ut neminem hominum fluctuantem: in periculis uarijs, ut desperare etiam possit: uerū ijs aliquantisper in tranquillū redactis, pacatissimū fructum percipientem gloriæ, dignitatum, obsequiorum, longanimitatis, religionis. Indit & uiuacem spiritum uigorem animi, politiemq̃ sermonis. Proindē nō obstante priori damno, filios multi

i iij plicabit;



plicabit: qui omnē antea actam amaritudinem sua felicitate compenfabit,



Quoniam autem perrarò fit, ut quòd ascēdens ipse præstat, id etiam ceteri cardines cœli nō spondeant: ita ex Leone mediū tenente cœlum, eadem illi speranda sunt. Sed & fortitudinem addit & robur, quib. perfici hæc possint. Postremò omnium & dignitatem tribuēs, & uirtutum omnium præmiū immortale.

Taurus in occidēte tā clam, quā in palam illius grāfsātes opprimet hostes, quod contingere quidē illi possunt: mo-

dica tantū infamīa consperget, ob ueneream rem: & tamen & ipsa expirabit paulatim: & patrimonium nunc locupletat, nunc dispergit rursum.

Aquarius in imo cœli, discrimen ex aquis minatur, & ingratitude illorum, de quibus ipse benē meritus est.

#### ¶ De horoscopo in Sagittario.

HOROSCOPIVS in Sagittario ex ijs est, qui multis acuarijs periculis se implicat, ubi ascēdens fuerit. Allicit atq; trahit sub eo natū ad peregrinandum, tentandaq; maria, & fluuios maximos. Ingenium quoq; largitur natura ipsa idoneum ad omnes, & ad eas quidē optimas disciplinas, modò hanc sequutus ductricem naturam fuerit.



Quod si fuerit, Virgo in medio cœli, augmentabit fortunam, compenfabitq; habitos ingenij labores insigni aliqua potestate, qua ceteris antestet, qua & liberalissimè fungetur: necessaria præstaturus alijs hominibus, tametsi ingratīs.

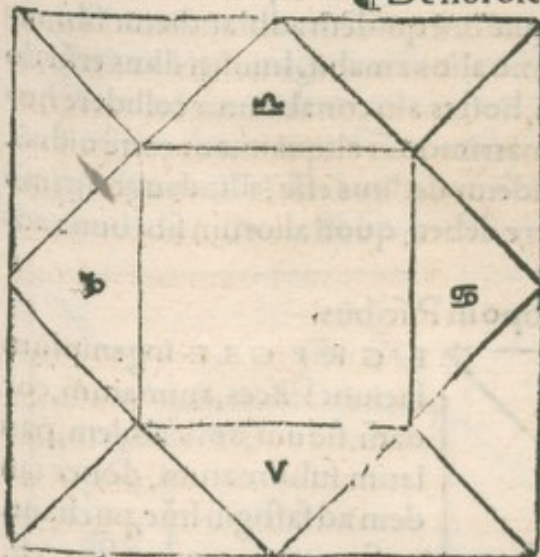
Liberos & nepotes Gemini dabūt in occidēte, idq; ubi in decliue abierit iuuenilis ætatula: facient & à libellis uel archanis rebus eum hominē.

Pisces in imo cœli, ex humidis locis



dis locis dabunt subsidia, faciunt & fidum, cui archana concedi possint, sanguine, uel ingenuitate nobilem. Quod si modica radiatione hos respexerit Iupiter, uxorem obtrudet: uerum constupratam prius, uel alteram.

¶ De horoscopo in Capricorno.



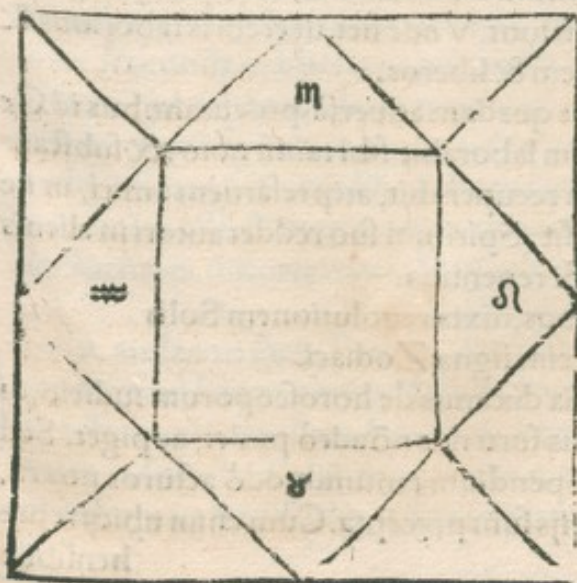
CAPRICORNVS non omnino malum signum: si in se horoscopus habeat, natum facit amabilem, letum, fidum, subdolum, abundantem, sed pusillanimum, et in offerendis Deo preculis superstitiosum timis, insuper etiam libidinosum: sed statim peracta uoluptate, mox pessime tractantem mulieres, alienae uitae secretum censorem, maxime uero religionis, aut similis alicuius rei.

Libra in medio caeli, aliena damnata, & mortes alienorum illi lucrum suum facit, proinde etiam honestum, pium, acceptum, eloquentem, eruditum, uouentem in necessitate uota Deo: quo fiet, ut tandem mala omnia felix & prospera senectia comitetur.

Cancer in occasu, infensos illi faciet amicos, periculis etiam innumeris implicans.

Quod ipsum & Aries comminatur in imo caeli. Fluctuabunt illius omnia, substantia, dignitates, officia, ferenturque nunc sursum, nunc deorsum. Tandem, ut diximus, moderabitur omnia Libra: filium tamen in tantum praeseruare non poterit, quin non in grauem incidat ualitudinem.

¶ De horoscopo in Aquario.



In hoc signo uis horoscopi talis est. Moderate diuitem facit: effert etiam atque apud potentes promouet: conijcit in pericula: e quibus ueluti desperatus iam, eximetur rursus diuorum praesidio. Facit etiam hospitalem, munificum, prodigum, patronum eorum, qui e bonis atque melioribus artibus, praeter ceteris uidentur attigisse aliquid, tractantem atque dissipantem sacra.

Et in tali constellatione si medium caeli occupauerit Scorpius, uires largitur & uitam tetricam

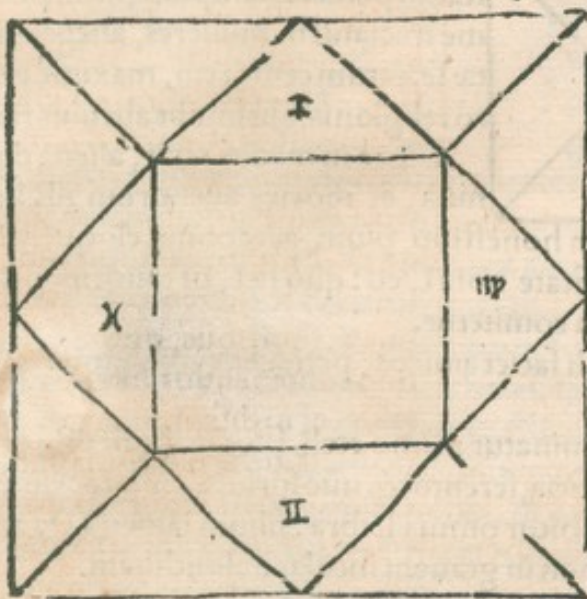


cam ac duram : ad itinera impellet frequenter , ut stare uno loco diu non possit . In uxoribus fortunam experietur aduersantem sibi . Postremò omnium bonorum uirorum suffragijs ex malis omnibus extricabitur .

Leo in occasu, uxorem illi dabit, uel concubinam, qua cū uarijs similitatibus dissentiet. Dabit & anum : quæ ore quidē adblandietur sibi, ingentia illi promittens, uerū in animo alios amabit. Inimici illius erūt domesticus eius: & illorū adiutorio freti, hostes alij conabuntur collidere hominē. De alieno toro copulabit in matrimoniū aliquam, aut certē uiduā.

Gloriam & pompam, quibus uidetur deditus esse, illi adauget in imo cœli Taurus: cui & id acceptum ferre debet, quod aliorum sibi bona adduntur: & uitam uiuet diuturnam.

#### ¶ De horoscopo in Piscibus.



E G R E G I E ingeniosum faciunt Pisces, animatum, cor datū, fidum, amicabilem, paulatim sublimatum, donec tandem ad fastigiū hūc puehant.

Sagittarius in medio cœli, deiiciet in pericula multa, in multos errores: alioqui habilem facit, & qui potētibus etiam audeat lites mouere: de alio quodā in discrimen adducet, facietq; possidere nō sua.

Virgo in occidēte, facit cor datum, hospitalem, tenentem secreta, ceconomum, amante

uxorem immodice, sed quem uicissim illa non amat, ut cæteri quoque, in quos ille officia collocat illi ingrati sunt. Vnde fiet, ut crebris laboribus & molesticijs angetur, propter uxorem & liberos.

Insuper conficietur uale tudine quadam aduersa, procurantibus id Gemini in imo cœli. Vitio quoque laborabit sibi tantū noto: & substantiam quā amittet fortasse, rursus recuperabit, atq; refartient amici, ut ne sic quidē destitutus uideri possit. Spiritum suo reddet autori in alienis locis à patria, morte inauspicata & repentina.

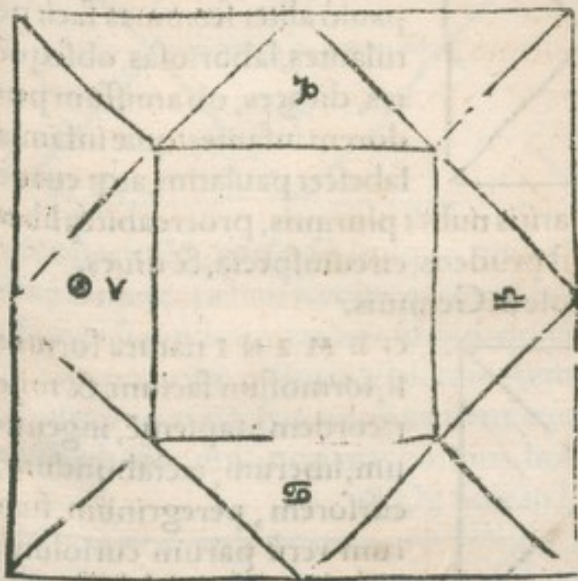
#### ¶ De iudicijs naturalibus, iuxta reuolutionem Solis per duodecim signa Zodiaci.

**H** V C V S Q V E triuialia diximus de horoscoporum iudicio, dicta etiam ab alijs, sed cuius furti nos nō adeò pudet, ac piget. Sed enim antea præfati sumus, per cōpendium tantummodò acturos nos ea, quæ ab alijs prolixis commentarijs sunt præcepta. Cū enim ubiq; reprehensibile



hensibile furtum sit, in solis tamen literis non uitio tribuitur, sed laudi: maxime si quid ab alijs dictum obscurius est, quispiam cupiat elucidare. Earum inquam cauillationum nos non piget. Id dictum uolumus ad eos, qui omnia fastidiunt, barbari ex triuio: cum ipsi ad nullam artem idonei sint, & tamen omnia censere lingua sua spurcissima uolunt. Tu quisquis es qui hæc legis, magis animum nostrum expende quam uerba, qui parati fuimus ad docendum, nihilq; omnino celare te. Si quid aliter cessit, preter nostram sententiam factum est. Adiudicia nunc properamus naturalia, ubi summatim de Ariete sic habet.

☾ De Sole existente in Ariete.



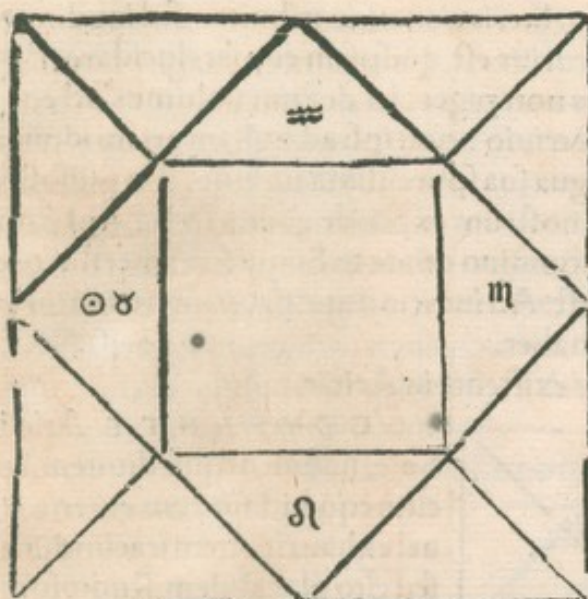
• OCCUPANTE Ariete Sole, natum nequē diuitem facit, nequē admodum extenuat, uel exhaurit. Item iracundum, sed cito placabilem, studiosum, facundum, uarium, elatū, mendacem, luxuriosum, pollicentem (ut ille inquit) aureos montes, sed promissa non reddentem, malē audientem ab affinis: ab hostibus, quos habebit non contēnendos infestos sibi, adducēt in discrimē. A quadrupedibus, ueluti ab equis, futurū est ut deiectus cicatrices accipiat

at cū periculo etiam mortis: adeo non cedent illi prosperē aucupia, piscationes, uenationes, status equestris, & quæ eius generis sunt: in alienis tamen semper felicius erit, etiam longeuus. Item si puella sit quæ sic nascitur, erit mendax, iracunda, uenusta, curiosa, cupida nouarum rerum, inuida, fecunda in liberis procreandis, sed primogenitus illi extinguetur: obnoxia periculis. unde notam accipiet, uel cauterium in capite: alioqui ex natura etiā signata in capite, uel in pedibus. Illud etiā ex autoribus deprehendimus. Arietis filios diurnales, ut sic dicam, id est, in die genitos, fortunatos esse, & magni nominis apud primores uel Principes: econtra nocturnales, diffortunatos, & ignobiles.

☾ De Sole in Tauro.

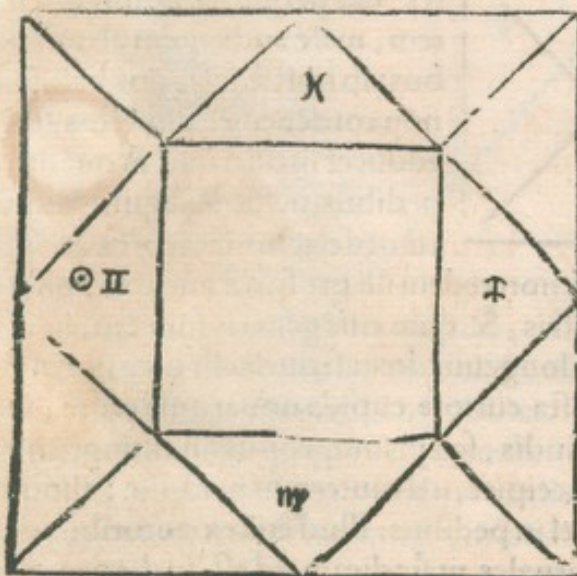
• I T A audacem facit Taurus, & faustū in aggrediendis uel pertentandis negocijs uel facinoribus arduis, uictorē hostiū suorū, peregrinū, à paterno ostio exulē, seruilem, familiarē, iracundū: feruentius tamē in iuuenta, quam in senectate. Tollit nempē incommoda senectus, addetq; diuitias, & uxorem, atq; hoc medio exhyllarabit tandem. Nam in prima etate, si quæ illi nupses





scet, ubi annum peruenerit. 21. Maritis nubet plurimis, procreabitq; liberos. Erit quæ consulere alijs potest prudens, circumspecta, & diues.

¶ De Sole in Geminis.



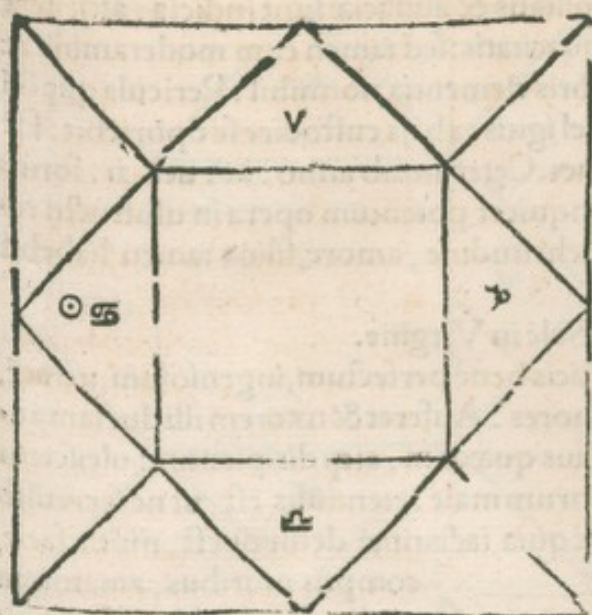
G E M I N I natura formosif, formosum faciunt, & misericordem, sapientē, ingenuum, liberum, iactabundum, curforem, peregrinum, suarum rerū parum curiosum: quo fiet, ut nequē diues euadet, neq; penuriā premetur, uerū medio modo incedet: eius tñ fidei, ut ærario publico præficiatur. Animo hylaris, intelligēs, astutus, ingeniosus, affabilis: natura quadā hominibus gratus, ueluti hī qui Venerē habent in radice

natiuitatis. Pulchra quoq; facie, pulchris & idoneis artibus imbutus, nempe Mathematica, Legibus, Arithmetica. Id præ ceteris habet insigne, ut cū irascitur, celare tñ iram, atq; dissimulare potest. Imminebit illi periculum, ubi ad annum pertigerit. 32. aut ex morfu canis, aut ex igne, uel ferro.

¶ De Sole in Cancro.

C A N C E R frigidus & humidus, carnē inspissat, allicit ad amorē mulierum, extimulat ad coitum. Alioqui semper ingeniū præstat, humilitatem, quoq; & sapientiam, implicans litibus, & bellis uarijs, ut multum tamen uictorem

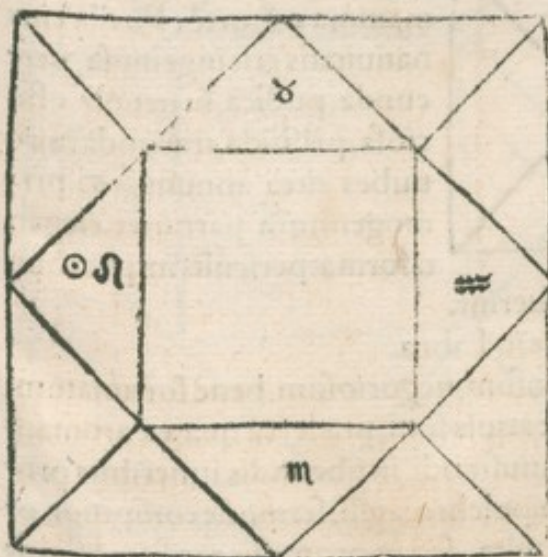




uictorem hostium decernens: qui multa tentabit, præcipue maria. In multis periclitabatur, uarijs quatiatur incommodis, in multa paupertate et miseria, et si lucri causa sit, nihil tamen inde habitior fiet: thesaurum effodiet, aut reperiet minimè speratū. Verū si puella sit huiusmodi, pinguiuscula fiet, formosa, agilis, iracunda, placabilis, officiosa, prudens, ciuilis, uerecunda, sagax, fallax, astuta, ingrata: aliud dicens, aliud faciens & habens in pectore, anxia, laboriosa, exposita plu-

ribus periculis, periculis in aqua, periculis in casu, periculis in partu, in colica passione, primū fœtum edens imbecillem, alterū ualidiorem. Porro infamiae si quid contraxerit, id quicquid est, post annū diluetur. 26. Vtro biq; inimicorum uictoria est, siue in fœminis, siue in maribus: atq; prosperabuntur in annis sequentibus, benè comati, modesti, fideles, laboriosi, auidi cibi & potus, noti magnatibus, benè fortunati in agricultura.

☿ De Sole in Leone.



IN LEONE Sol facit magnanimum, audacem, arrogantem, eloquentem, superbum, derisorem, immitem, immisericordem, durum, inexorabilem, tetricum, undequaq; angustijs & periculis maximis septum. E periculis rursum eximit, & officijs præstituit publicis: centurionem facit, uel pentacontarchum, ē tribus magnatibus beneficia expectantem, infelicem in prolibus, & pro ijs sustinentem labores & afflictiones multas, ad irā pronū, periculis ex-

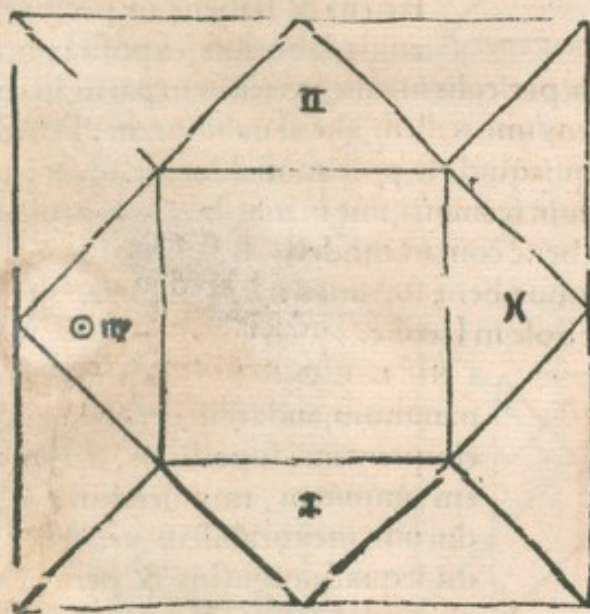
ponentē se plurimis. Succendit cholera, interim etiā ad dignitates prouehit & honores: uocat ad pericula incēdij, ferri, impetitionē bestiarū: unde in loco succumbet non suo. E periculis tamen elabet Dei præsidio. Simili pacto puella si fuerit, animabit, facietq; hanc magno & amplo pectore, gracilibus



gracilibus cruribus, quæ animositatis & audaciæ sunt indicia, atq; item iracundiæ, contumeliarum, loquacitatis: sed tamen cum moderamine. remittit enim in omnib. ijs muliebris clementia non nihil. Pericula quæ illi imminēt, sunt, aqua feruens, uel ignis: ab ijs custodire se oportebit. Ex infirmitatibus, stomachi torsiones. Ceterum ab anno. 20. uel. 21. fortunam sentiet in diuitijs, quas conquiret potentum opera in usufructu rerum alienarum, in familia, pulchritudine, amore, filios tamen habebit paucos.

☿ De Sole in Virgine.

S I C Virgo facit rebus domesticis benè perfectum, ingeniosum, ueracē, magnanimum, affectantem honores. Auferet & uxorem illi ductam antequam cognoscat: tollentur illius quædam, atq; diripientur: ulciscetur in aduersarios: & adeo archanorum malè retentius est, ut ne secretissima etiam sua celare possit, fortè quia iactantiæ deditior est, nitida facie,



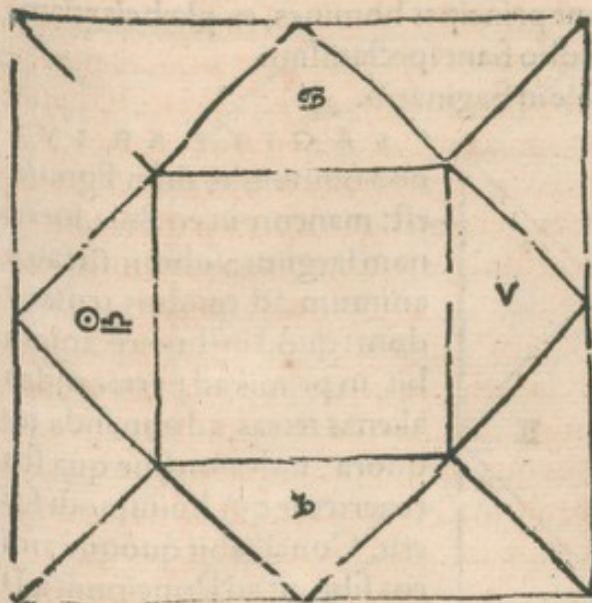
comptis moribus, amatorem mulierum, in aulam se recipientem Regum & Principum. Præterea etiam iustum, sapientem, bonum, honorabilem, consultorem, patronum amicorum, pium, misericordem, uenustum, candido et mundo corpore, stipatum amicorum maxima cohortè. Puella eius natiuitatis erit ingeniosa, uerecunda, pudica, beneuola, officiosa, prouida, iracunda: uiro nubes circa annum. 16. primogenitum parturiet elegantiforma: periculis implicabun-

tur plurimis, siue uiri, siue mulieres fuerint.

☿ De Sole in Libra.

S O L in Libra, natum facit libidinosum, negociosum, benè fortunatum, præcipuè in aquis, aut in ijs quæ ex aquis sunt, præterea quæ ex aromatibus sunt, preciosis lapidibus, uel huiusmodi, in obeundis itineribus prolixis & remotis. Corpore uerò facit pulchro, agili, sermone comptum, optimæ famæ, rimantem archana multa, sed in promissis rarissimè stabilem, tametsi aliud præ se ferat uerbis ipsis. Exponet se insidijs & machinamentis plurimis maliciosis. Vxore prima non diu fungetur. Accedet & hæreditas illi ex rebus mortuorum, & partim ex ingenio & proprio sudore: alioqui tamē non facillè credit. In quadrupedibus animantibus non omnino

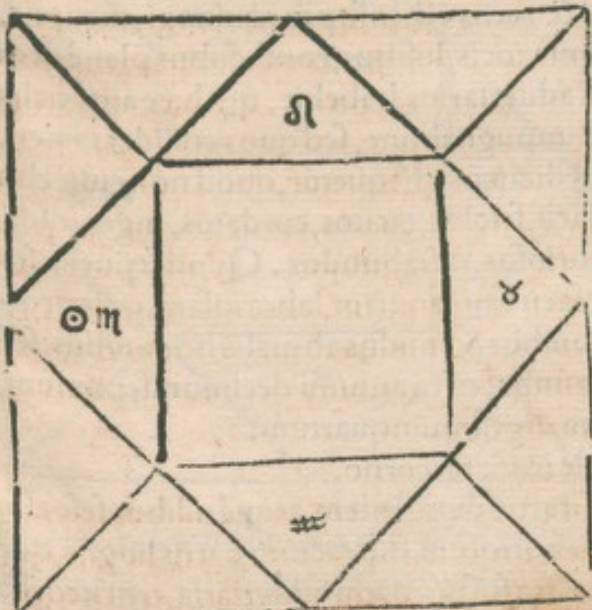




oīno erit diffortunatus. Propter mulieres uerò plura & ingentia sustinebit: impinget in turpitudine cōitus illiciti, & somniorum interpret futurus est longe optimus, siue diurna fuerit generatio, siue nocturna. Puellam facit amicabilē, hylarem, iocundam, quæ uaria oblectamenta ex partis & herbulis capiet, quibus potissimum gaudet. Ad loca pro pellit ignota, uiro nubet circa añum uigesimum tertium, cuius & matrimonium secunda

bitur. Efferet hanc forma corporis egregia, eloquium dulce, gestus urbani. Neq; omnino etiam inhabiles sunt quicunq; sub Libra sunt, literarum studia & artes meliores. Cauebunt autem sibi aut ab incēdio, aut aqua feruenti: ijs lædentur, nisi cautissimè sibi prospiciant.

#### ☿ De Sole in Scorpione.



IN SCORPIONE Sol augmentat hæreditatem, noto addit audaciam, & frontem, & blandiloquentiam, qua fretus pluribus imponet, una manu panem ostentans (quod aiunt) altera lapidē celans, semp̄ mele permiscēs uenenū, ferè nihil eorum faciens quæ dicit: aliàs tamen facetosus, ioculator, credulus, triūphator de inimicis. Sic si puella fuerit, facit amicabilem, solertem, fallacē, quæ primo suo sponso fraudabitur, altero fruetur hylariter, quæ uin

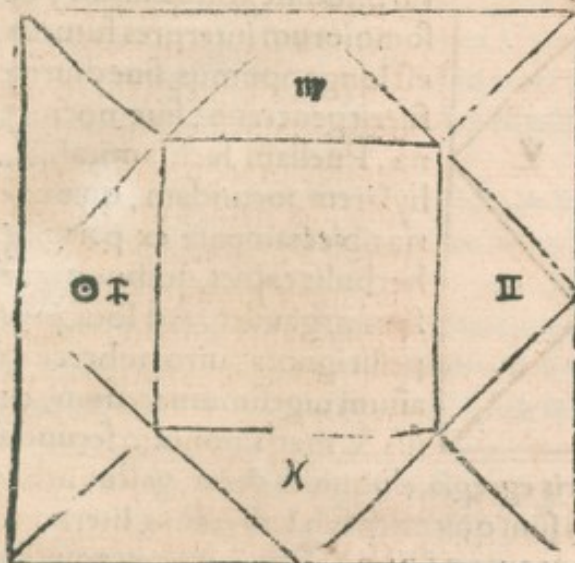
et aduersarios suos. Laborabit ex dolore splenis, atquē cauteriū accipiet in capite, aut scapulis, uel lacertis. Alioqui utriusq; sexus audaces facit & temerarios, ad prædandū, ad peruestiganda quæ prohibita sunt, ad ineundum pacta, ad contrahenda mercimonia, præterea etiam petulantes, fornicatores, instabiles, malè cogitabundos, loquaces, iracundos, interdum iuxta ac uehementer mcestos atq; afflictos. Cæterū non deerunt, qui hos

k magnis



magnificent, qui hos ad se uocant principes homines, ex plæbeis etiam, qui illis assententur: qui fiet, ut multo fiant spectatissimi.

¶ De Sole in Sagittario.



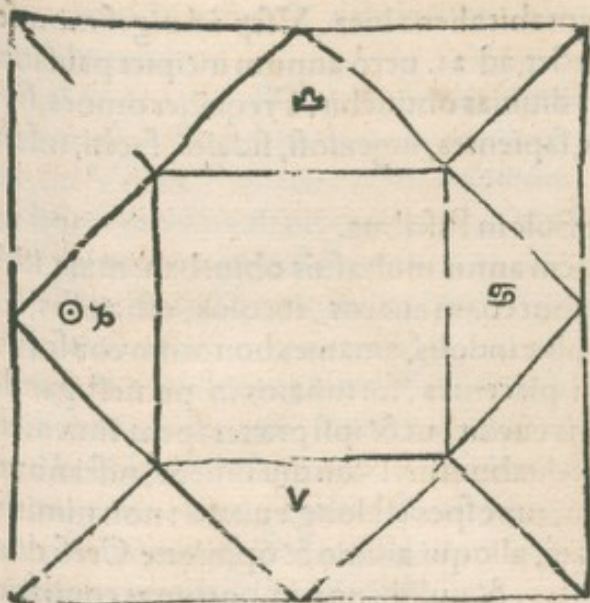
**SAGITTARIUS**  
non omnino malum signum est: manente in eo Sole, fortuna largitur, subministratque animum ad quiduis tentandum: quod institueris animabit, in primis ad permeandas alienas terras, ad trananda æquora, inde non sine quaestu reuertetur qui huiusmodi fuerit. Conciliabit quoque amicos sibi, ut ad Principum adsciscat domicilia & aulas, non quadras quidem colligens, & lingens parapsides, ut uiles il-

li solent aulici, sed subrogatus ad maiora officia, alienam pecuniam dispensabit. Ad quod magnoperè hunc promouebit, atque potissimum conseruabit in aula, quod natura agilis & fortis est. Insuper equitatu, aucupijs, uenationibus, saltationibus, pugnis, iocis, lusibus, confictibus planè deditissimus est. Quàmobrem etiam aduersarios habebit, qui hæc atque alia inuideant, atque acerrimè hunc impugnabunt, sed quos collidet tamen, atque peruincet. Et paternam hæreditatem adsequetur, quod non ciuis contingit. Frequenter etiam iustos facit, sciolos, tacitos, cordatos, ingeniosos, fidos, mites, stabiles, firmos, laboriosos, iactabundos. Quod si puella fuerit, non multum etiam differet: facit eam anxiam, laboriosam, misericordem, obnoxiam multis emulationibus & insidijs ab malis hominibus, sed uicttricem, fecundam, quæ uiro nubet circa annum decimumseptimum, uel si non successerit, circa annum uigesimumquartum.

¶ De Sole in Capricorno.

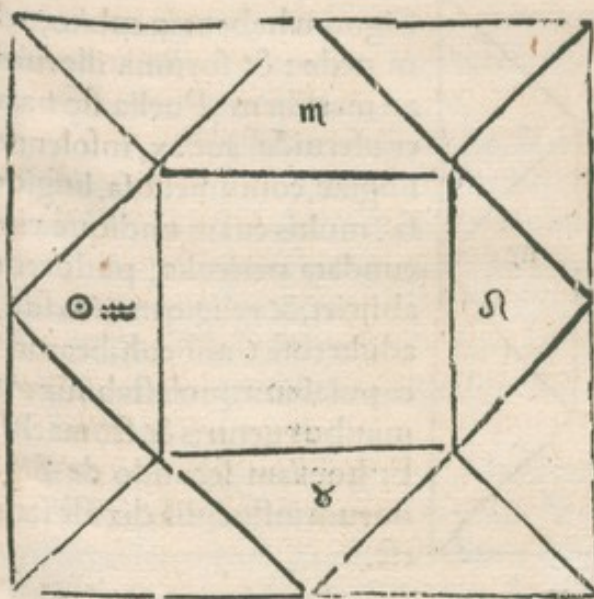
**CAPRICORNUS** facit iracundum, leuem, atque uilibus sese associantem personis, suspiciosum, laboriosum, distractum uarijs litigijs, quæ illi aliundè prouenient, sed audacter sustinentem aduersaria, eritque cordatus. Deperiet puellas, & eas pauperulas & simplices, quæ tandem deducunt hunc in agridudinem. Facit etiam mediocriter diuitem, beneuolum, alacrem, facetum: uerum tamen instabilem, si nocturna fuerit natiuitas. Idque ferè in omnibus rebus. In senectæ ubi uiderit accedi sibi diuitias, incipiet amare pecunias, declinabitque à prima largitate in auariciam. nam in iuuenta tractari quidem utcunque poterit. Prosperabitur in navigationibus,





tionibus, maxime si ad Orientem fuerit. Ab Oriente etiam fortuna illi imminet à magnis uiris. Physiognomia sic natorum talis est. Caput communiter habet paruum, compressos oculos, moderatam loquelam. Proderunt illis balnea ubi aegrotauerint. Porro puellae timorose erunt, citoque erubescunt. Dominabuntur inimicis suis, et ad aliena loca peregrare proficiscuntur.

### ☾ De Sole in Aquario.



AQVARIUS natus facit amicabilem, cupidum, procliuē ad febres diuturnas, disfortunatū etiam circa aquas, quas & natura abhorrebit. Crescet autem illi fortuna circa annū tricesimum quintum, & tricesimū sextū, ex quo tempore incipiet peregrinari, peruagarique loca uaria, & paulatim etiam ditari. Sed quae diuitiae nunquam ad extremū peruenient, neque cumulabuntur in immensum, sed partitae rursus dispergentur: nisi ubi anni aduenerint postremi, hijs re-

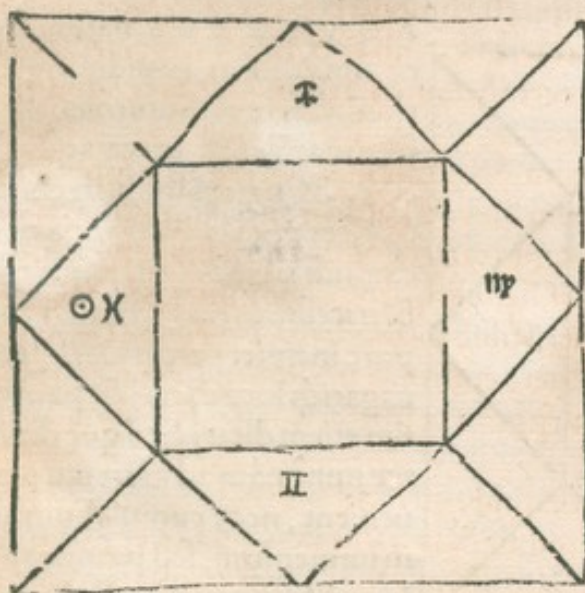
sarcient quicquid largius expensum est in primis. Neque profectioes illae ad longinquas regiones magnoperè illi ad cumulandas opes cedent. alius undè ab alienis ferè maiora sperabit, atque consequetur. Interim varijs incommodis, iacturis, periculis distringetur, atque omnium maxime cum uxore & mulieribus. Ducta illi uxor in paralysim soluetur, sed neque cum alijs etiam prosperabitur mulieribus. Vxore prima non diu fungetur: uerum hac resoluta in tabem, mox felicius succedent omnia. Puella etiam sic in Aquario nata, similiter deliciosa erit, uerax, constans, hijs tribus masculū ferè excedens, subindè ditabitur alijs bonis. Consultetur illi de liberis, uae



rijs quatiētur aduersitatibus, tentabit aliena loca. Vsq; ad uigesimum secundum annum humiliata incedet, ad. 22. uerò annum incipiet paulatim illi arridere fortuna. Mediocres diuitias obtinebit. Frequēter omnes, siue mares, siue foeminae, taciti sunt, sapientes, ingeniosi, fideles, faceti, infecti inimicis.

### ¶ De Sole in Piscibus.

**PISCES** in primis quidē annis multa suis obturbant mala, idq; præter meritum. Interdum faciunt etiam auaros, iocosos, officiosos, lures, negligentes fortunæ, probæ indolis, amantes bonorum consortia, procacis linguæ; audaces, sibi placentes, fortunatos in peruestigandis thesauris: nam omnino illud eis euenit, ut & ipsi præter spem inuenient aliquid. Partim etiam ab alienis ditabuntur. Non diu uiuent, nisi annum exceſſerint tricesimum quintum, tunc spes est longæuitatis: non nimium tamen ditabuntur, sed moderatē, alioqui animo & opinione Cresci diuitias possidentes: obtumultuantes, & nullibi non importunas cogitationes: ob mulierem in captiuitatem uenient, & pauca illorum prosperè cedent in pueritia & iuuentute.



Signum habent in cubito, uel in pede: & fortuna illorum ad meridiem. Puella sic nata erit feruida, audax, insolentis linguæ, contumeliosa, litigiosa, multis etiam undiquē circumdata periculis, pudorem abijciat, & religio marito suo, adulterose (nisi cohibeatur) copulabitur: molestabitur torminibus uentris & stomachi. Et hoc iam secundo de Signorum influenza dixisse satis est.

### ¶ De Naturis Domorum.

**SUPEREST** ut de naturis quoq; agamus Domorum & Signorum, in quibus rebus nostris faueant ceptis, quid in unoquoq; Signo agendum, qui temperare actus nostros possimus, ut cuncta nobis eueniant secunda & prospera. Nam hic fermè scopus est Astrologiæ naturalis: ad quem nisi pertigerimus, nescio ad quid tandē illa possit nobis (Alchæbitio inquitente) prodesse.

**PRIMA** domus Arietis est. Et primum etiam in ordine Signorum, uocatur ab Astrologis domus uitæ, & ferè semper initia illis significat operum, id est, quæ in ipso uitæ exordio uel delectant, uel malè afficiunt natum;



tum: item & robur & debilitatem. Denique omnia quæ ad uitam spectant naturalem.

**S E C V N D A** est Tauri, domus facultatum, uictus, ministrorum, seruorum, significans finem iuuentutis. In eam si forte fortuna inciderint Iupiter, uel Venus, Planetæ cæteris nobiliores, promouebunt ea in primis, quæ ex bonis mobilia ab iureperitis uocantur: uel etiam immobilia, ut hortos, agros, uineas, redditus annuos, & quicquid est quod durare potest diu. Mancipia si quis conduxerit in hoc signo, rem domesticam fideliter dispensabunt.

**T E R T I A** domus. Successum cum fratribus, sororibus, propinquis, & minoris itineris, in tertia locant domo, id est, in Geminis. Si quis igitur in V horoscopum habeat, hunc pronunciant prosperatum iri à fratribus, ab cognatis, ab magnatibus & propinquis. Conducit & in hoc signo, scribere, ac mittere epistolas, ambulare iter breue, contrahere amicitiam, inire fraternitatem, & huiusmodi.

**Q V A R T A**, mansionis inscriptio est patrum, hæreditatum, thesaurorum, & archanorum. In ea bonum est contrahere, emere, uendere, cambiare: uineas, agros, possessiones, erigere structuras & machinas, iacere fundamenta, effodere terram, quærere thesauros, testari, deligere sepulturam, prosperatur hæc omnia Cancer.

**Q V I N T A** est domus filiorum, & dilectionis, legationum, donationum, & eorum quæ post defunctionem uitæ ad laudem, uel uituperium pertinent. Expediit Sole hanc occupante tractare omnia quæ in mentem ueniunt, indulgere genio, pergræcari, helluari, peregrinari, inire pacta & amicitiam, propter gaudium Veneris illic diffundente laticiam. Conuenit & uestibus nouis uestire se, scribere epistolas, periocari, ludere, conquire re sibi amicos, qui fidi sunt, quicquid possint in necessitate propugnare, uel defendere.

**S E X T A** domus Virginis. Si quid autem ad tristitiam spectat, ad agritudinem, id sextæ deputatur domui: & uocatur infirmitatis, egritudinis, tristitiæ, seruorum, gaudium Martis. Nulla hic emptio probatur, uel uenditio, propter perfidiam, laborem, & dolorem: præsertim ab Mercurialibus & Virginistis, quos uitare oportebit. Exaggerat hæc in nos falsos testes, latruncultores, & qui uitæ nostræ insidiantur, homicidas, sanguinarios. Præterea & tumultus bellicos, seditionem, factiones. omnia hæc accidunt ab Virginistis in sexta, & Mercurialibus: propterea quod Mars (ut dictum est) in hac gaudet.

**S E P T I M A** domus in Libra. Sunt deinde post agritudines, nuptiæ, coniugia, & ea quæ circa mediam uitam uelut in directa iam Libra trutinantur. In ea ualet instaurare amissa, reparare desperata: & quia habitatio consummatæ inimicitiae est, committere quoque cum hostibus undique



immittere se guerris, & litibus, ijs præcipuè qui Arietē habēt ascendente. **O C T A V A** ab oriente mansio est Scorpionis. Domus uel pars mortis, timoris, pauoris, hæreditatis, mortuorum, & eorum quæ post mortem fiunt: commorante in ea Sole, uide ne quid auspiceris, neq; iter arripas, non aquis credas te: facile hic impingitur, quàm obrem uitanda omnia sunt bella, contentiones, iniustæ causæ, inimiciæ, mulieres malæ, maxime si ex parte hereditatis hæc oriantur.

**N O N A** domus in Sagittario. Habent & fides, religio, prolixa itinera, sapientia, philosophia, mathesis, libri, epistolæ, narrationes, legationes, somnia, rumores, suas in cælo stellas. Quo fit, ut peragranthanc domum Sole uel Luna, ea tractari debent, quæ ad prædicta iam spectant: nam citius fortiuntur effectum, quàm alio tempore. est enim hoc tempus cōsummatæ amicitie complementum.

**D E C I M A** domus in Capricorno. Nō omnino etiā frustra est, quid hic in regem asciscitur, ille uerò præficitur potius. E cælo est hoc, atq; decima domo: uocaturq; domus regni, dictaturæ, magistratus, tribunij, præfecturæ, Imperij, & quicquid potestatis est. Si quid igitur præcipiendum est, si qua in ditionē rudigenda prouincia uel urbs, si quod adipiscendum magnificum regnum, si quis adoriendus iudex, si patrocinandū egenis, si conferendum cū magnatibus & præpotentibus, faustè atq; feliciter fieri potest, manente in ea domo Sole, uel Luna. Vulgato nomine uocatur domus Capricorni ordine regulari, si Aries fuerit prima.

**V N D E C I M A** domus Sole in Aquario. Hæc est domus laudis, fortunæ maioris, gaudium lous, ministrorum, auxiliorum. Licebit in ea adoriri aduersarios, conquirere amicos sibi, laudare alios à quibus præmij quippiam speratur: deniq; tractari possunt omnia quæ optamus, ut fortunate eueniant.

**O M N I V M** pestilentissima fermè est Duodecima. Nempè habitaculum inimicorum, carceris, laboris, erumnarum, inuidiæ, susurrarum, bestiarum, termini uitæ: nihil in ea frugis auspicabitur. Cauendaq; in primis uincula & carceres, quos si quis inciderit in hoc signo, maximo cum negotio liberabitur, & mortem operatur, & omne malum, residente nimirum illic Saturno domino illius signi, uel Marte. Et sic de reliquis successiue signis, & domibus succedentibus.

**A T Q V E** hucusq; de natura & effectibus Signorum, quid promoueat in ijs qui hæc habuerint ascendentia, id est, qui nati sunt in talibus. De Planetis res ipsa postulat, ut uel obiter in memoriam reducamus, quæ de ijs in præcedentibus dicta sunt. Cæterum nolui ut fucum hic querat aliquis in re omnino leui, ubi si iactare etiam nos uelimus, res ipsa prohibet, ne circa hanc magnoperè luxuriemus, atq; ex musca (quod aiunt) faciamus elephantem.



## ¶ De Saturno domino genituræ.

**S**A T V R N V S ubi dominus genituræ fuerit, habet id quod trahit natorum animos ubi illi concesserint habenas, nempe ad elationem, ad tumorem, peruicaciam, maliciam, ad calamitates & erumnas multas. Largitur alioqui fidem, & in persuadendo consilium, & decernendum quod iustum est: nisi in proprijs rebus, in quibus non adeo sapit: ubique sui ingenij, atque sibi uacantem facit, cibi parci, uerum potus largioris, ad uxorem & liberos non multum affectos. Præterea quantum ad corpus emacerat, exsiccat, infrigidat, noxias indit humores, ministrat pallorem, maturè accersit ægritudines, morbos omnes in unum exaggerat: uidelicet, peripneumoniam, hydropisim, podagram, morbum regium, siue caducum, ulcera, alopitiam, cecitatē, & quæ ex uitiolis humoribus sunt malorum omnium mare. Preſcindit etiam uitam aut in loco humectiore, aut certè extra paternum solum ignoto, aut derelicto, atque eodem succulento. Malum est, si illius in mansionem inciderit Mercurius. facit enim incantatorem, magnum, ariolum, scedifragum, hostem parentum, & fratrum (ne dicam) omnium etiam hominum.

## ¶ De Ioue domino genituræ.

**I** V P I T E R nusquam atrum calculum meretur: nullum est consilij, prudentiæ, scientiæ, eloquentiæ, & pulchritudinis donum, quod ille non magnificè præstet, ut si uir quispiam bonus deliniendus nobis fuerit, hunc oporteat fingere Iouianum. Nihil est quod multis agam, frugi & uirtutes omnes optimas illi uendicato, non errabis. Summatim, habent omnia Iouiales, tantum abest, ut in illis uirtutis aliquid desyderes. Quorsum enim opus est, commendare in ijs magnanimitatem, honores longè amplissimos, atque cæteras mundi dotes? cum dixerim, nihil esse in illis quod desyderetur.

## ¶ De Marte domino genituræ.

**C** O N T R A Mars ut natura pessimus, ita ingenia suggerit omnium pessima: & quemadmodum de Iouialibus diximus, nihil esse de quo in cōtrouersiam quidē uocari possint, ita de Martialibus pronunciamus, nihil esse scelerum, quod audacter illi non audeant: nullum esse tam fecundum crimen, quo illi contaminati non sint? Apud hos uirtuti studere, piaculari est: uirtus maxima, latrunculari, grassari, cædere, succendere ignes, mentiri, imponere, deludere. Et quid dicam? genuinū est illis, omnia patrare nephanda, & si quid sceleribus sceleratius, aut scelestius est, illud impune, & citra frontem illis facere summa licentia est.

## ¶ De Venere domino genituræ.

**V** E N E R I S proprietates notiores etiā sunt, quā ut multis ambagibus has conueniat retractari. Neque uideo, quomodo non cum Ioue coincidat: nisi quod operibus ac factis omnibus, uirtutibus omnibus, scienti-



etis omnibus, denique quicquid boni præstat Iupiter. Splendorem addit Venus ad luxuriam, non eam tamen dico quæ in inguine est, maximè si Iupiter illi accesserit, aut hunc respectauerit benignius, uel certè cum Mercurio cõeat. Cum Saturno & Marte, nota est significatio.

¶ De Mercurio domino genituræ.

Q V I B V S D A M Mercurius ambiguus uidetur: cū bonis bonus, cum malis malus. Hoc interim donemus: alioqui seorsum optimus est, tūm maximè in dotibus ingenij ministradis, quibus Iouem & Venerem præcellit. Porro artium & disciplinarum genera, quæ ille largitur, notiora sunt, quàm ut repeti hic debeant.

¶ De Sole cum genituræ domino.

T O T V M illud quod de bonis diximus Planetis, & de Sole dictum uolumus. Non malum Planetam habet, qui hunc habet. Non dico, si dominus genituræ fuerit, nunquàm enim hoc sortitur. Perindè etiam ut Luna si cum domino genituræ inciderit, mihi medio quodam modo inter Martem & Venerem incedere uidetur. Et quemadmodum in ordine mediū est, ita & in natura mediocritatem seruat. Quod si cum tribus illis, Ioue, Venere, uel Mercurio scilicet, etiam conuenerit, nemo nō uidet hominem hunc esse felicissimum.

¶ De Luna cum domino genituræ.

L V N A ob hoc solū malè audit, quod instabilitatem gignit: uerū in homine instabilitas, quid tandem non malorum etiam trahit secum?

¶ C A N O N



**E** C C A N O N super erectione figuræ cœli.  
 A D E M series est Signorum quæ in artificiali. Quodcunq; principatum obtinuerit, semper iuxta ordinem per singulas domos, singuli sunt infartendi Planetæ. Vt si Aries sit signum in quo natus es: loca Arietem in prima domo, deinde Taurum in secunda, Geminos in tertia, Cancrum in quarta. Si autem Sol fuerit in Cancro, tunc locabis Cancrum in prima, Leonem in secunda, Virginē in tertia, Libram in quarta, Scorpionem in quinta, Sagittarium in sexta, Capricornum in septima, quod est oppositum Cancri. &c. ordine suo quem nosti.

Porro dominium ipsum Signorum longè diuersum est, atq; ferè præposterum, quàm traditum est à Firmico. Hic tantum ascendentis dominus spectatur: post hunc locantur in qualibet domo iuxta eorum ordinem naturalem ceteri Planetæ. Et in tantum cū artificiali conuenit, quod ascendentis dominus iuxta ascendentem collocatur. Cæterorum nullus ordo est nisi naturalis. Verbi causa. Ponamus Sole existente in Ariete natum esse aliquem: cupio erigere figuram. Ea statuenda est sic. Scio seriem nunc domorum: pono in prima domo Arietem, in secunda Taurum, in octaua Scorpionem, in nona Sagittarium, in decima Capricornum, in undecima Aquarium, in duodecima Pisces. sic inscripta signa sunt, qui mos est etiam eorum fermè, qui ex horoscopis iudicant. Reliquum est, quo subscribantur & Planetæ domini Signorū. Subsigno ad domum Arietis Martem: quia Mars est dominus Arietis & Scorpionis. Deinde ad secundam domum adscribo Solem, ad tertiam Venerem, ad quartam Mercurium, ad quintam Lunam, ad sextam Saturnum, ad septimam Iouem, ad octauam Martem, ad nonam Solem, ad decimam Venerem, ad undecimam Mercurium, ad duodecimam Lunam. Vides igitur, excepto domino ascendentis, reliquos iuxta ordinem suum locari naturalem. Quando autē de ascendente hic loquor, nolo quis intelligat de ascendente tempore horoscopi, sed de signo in quo fuerit Sol.

Item in secunda reuolutione pones Saturnum ad primam, & erit dominus uitæ. 13. anni nati. Deinde ad secundam Iouem, & iudica de substantia nati iuxta naturam eius. Exindè ad tertiam domum locabis Martem: ex illo iudicabis de fratribus & propinquis, breuibus itineribus. &c. Ad quartam pones Solem, & iuxta illum parentes, hæreditatem in desimosexto anno iudicabis. Ex typo illo licebit cuilibet fingere similem reuolutionem, & perspicere, quid singulis annis futurum sit cuiq;. Significat enim hic domus, nō momentaneam illam reuolutionem, qua duabus horis in unaquaq; domo uersatur Sol, sed añiuersariam. Vnde reuolutionē unam subdidimus uergentem ad annos ferme. 82. iuxta ascendentem Arietem. Si autem cæterorum aliquod in ascendente fuerit locatum, alia formatur, sed tamen ad eum typum. Si uis de prolibus, respice quintam. Si de ægritudine



tudine, de pecudibus paruis, uel de seruis, uide sextā. De connubialibus, de inimicis manifestis, septimam. De morte, & hæreditate mortuorum, & de generibus eorum, aspice octauam, atque sic de reliquis domibus.

N E Q V E uideo quid ultra possit, uel debeat addi. Summa huius artis est, scire naturam Signorum & Planetarum : deinde erigere figuram, & exercere quod lectum est. Experiatur qui uelit, uidebit hanc cum artificiali non solum conuenire, sed etiam longissime excedere, non tam propter facilitatem, quam certitudinem. Cernis enim, ut nihil inibi speculandum est, nisi pauca quædam quæ ex artificialis penuario proferuntur : & quod in præfatione sumus testati, id iam secundo repetimus citra pudorem, Liechtenbergium suæ ætatis doctissimum, in naturali Mathematica hac arte sola Astrologos omneis dementasse, ex hac egisse stupenda. Itaque iniquum uidebatur nobis, si tanti magistri artem tam dignam sineremus obscurari. Nam ex eo hanc hausimus, non nostropotè ingenio finximus : propter quod eo minus in ius uocari debemus, aut criminari à quoquā, si non omnium palato fecerimus satis. Nisi hoc fortasse uitio debeat uerti, quod aliorum benefacta posteris exponimus, & aliena præferimus nostris.

Quod si nephastum est, quis hic tandem  
immunis à uitio erit, etiam si qui hac tem-  
pestate iudicantur doctissimi.

Figuram unam è re-  
gione subieci  
mus.

Cæteras reuolutiones qui  
nosse uelit, tabulam legat mox sequentem.

¶ Finis L I B. Quinti.



FIGVRA REVOLVTIONIS SIGNO-  
rum & Planetarum, iuxta Astrologiam natura-  
lem, cuius horoscopus est V, &  
dominus illius ♂.



CONTINVTATIO FIGVRAE PRAE-  
cedentis, ab horoscopo primi anni V,  
usq; ad annum. 82.

1 V	♂ 13	♄ 25	♂ 37	♄ 49	♄ 61	♄ 73
2 ♄	♄ 12	♄ 26	♄ 38	♀ 50	♂ 62	♄ 72
3 ♄	♀ 15	♂ 27	♄ 39	♂ 51	♄ 63	♄ 75
4 ♄	♂ 16	♄ 28	♄ 40	♄ 52	♀ 64	♂ 76
5 ♄	♄ 17	♀ 29	♂ 41	♄ 53	♂ 65	♄ 77
6 ♄	♄ 18	♂ 30	♄ 42	♄ 54	♄ 66	♀ 78
7 ♄	♄ 19	♄ 31	♀ 43	♂ 55	♄ 67	♂ 79
8 ♄	♂ 20	♄ 32	♂ 44	♄ 56	♄ 68	♄ 80
9 ♄	♄ 21	♄ 33	♄ 45	♀ 57	♂ 69	♄ 81
10 ♄	♀ 22	♂ 34	♄ 46	♂ 58	♄ 70	♄ 82
11 ♄	♂ 23	♄ 35	♄ 47	♄ 59	♀ 71	♂ 83
12 ♄	♄ 24	♀ 36	♂ 48	♄ 60	♂ 72	♄ 82

Supputationem Lector si uelis, in  
infinitum exaggera.



IN LIBRVM DE PERNOSCENDIS  
Planetis horoscoporum & Signorum ascenden-  
tium ex quatuor Complexionibus, 10<sup>o</sup>  
ANNIS INDAGINE.



PRAEFATIO.

CIO QUID hic dicturi Medici sint, si uiderint in suam messem falcem misisse me: atq; illud mihi opprobrabunt fortasse. Ne sutor ultra crepidam. Quibus nos obgannimus uicissim. Plæruncq; & holor oportuna loquitur. Neq; etiam protinus doctum facit professio, sed labor atq; industria. Quæ quoniam moderatè nobis contigerunt, ne modicum etiam illud celare uolumus studiosos. Illud in primis obtestantes, ne ante damnent quàm legerint nostra. Subindè, si alia dixerimus ab Galeno & Auiceña, quàm ipsi scripserint hætenus, condonent licentiam hanc nobis: quanquàm pro uiribus conati hic sumus, ut & illis diceremus consentanea: nisi quantum astrorum scientia nos ab illis cogit dissentire. Non enim hic nostrum negotium agere uolebamus, sed iuuare Medicos, qui alioqui ex complexionibus omnia dijudicant, ut non tam protritit illis freti manuductionibus, utputa urina, phisicgnomia, & pulsu, ac huiusmodi, quæ imponunt nonnunquàm parum sollicitis, quàm etiã ex Astrologia saluare ægrotos possent, atq; cognoscere qualitates hominũ. Operam nostrã boni consulite, quicunq; Lectores estis, non studium ipsum nostrum merientes, sed conatum. Ad rem ipsam properamus.

LIB. ordine Sextus.

Quid sit Complexio.

EST autem Complexio, autore Auicenna, qualitas quæ ex actione ad inuicem, & passione contrarium qualitatum in elementis inuentarum resultat. Quam definitionem qui uelit exanclare ad unguem, actiones illæ & passionis quomodo in se agant mutuo, legat eum autorem lib. 1. fen. 1. doctrina. 3. cap. 1. Nos præmittere oportebat: ne quid non diceremus quod ad rem pertineret. Sicut & illud de quaternario numero elementorum, de qualitatibus primis, de illorum actionibus mutuis, quæ petenda ex Philosophia sunt naturali. Neq; enim id intendebamus, sed quantum ad stellas & genituras pertinet, ad signare rationem, cum complexio nem alicuius nouerimus, quibus stellis uel Planetis fiat, ut ad hoc, uel aliud ille inclinatio est. Exẽpli caussa. Sanguineus aliquis est, sed uerbero, raptor, sanguinarius, quæ in sanguineis rarò sunt: conjicio hunc Saturnum, uel



num, uel Martem habere in horoscopo natiuitatis. Naturam singulorum Planetarū subiiciemus. Ad hæc quia magnoperè conducit & Physiognomia, & Chiromantia, utraque præmisimus: & hic etiā inspersimus, quantum rei præsentī conuenire nobis uidebatur.

¶ De ijs quæ bonam faciunt, uel malam complexionem.

NATVRAM bonæ complexionis, uel malæ, Albertus uir naturalium rerum non imperitus, in tribus ait consistere: in debita corporis mole, in eleganti membrorum dispositione, & in uenustate coloris. Ex hijs licebit conijcere ingenuitatem complexionis, siue ad sanguinē, siue ad phlegma. Rursum habitudinem malam in nimia crassitie, nimia macilentia, in immodica tenuitate, corrugatione, & squalore: quæ quem possederint, faciunt melancholicum, cholicum, uel phlegmaticum. Crassitudo enim ex immodico frigore & humore est, macilentia ex caliditate & siccitate, squalor ex frigore & humore: quanquā hic secus quibusdam placeat. Porro gelu & humor phlegma faciunt, caliditas & siccitas choleram, frigiditas & siccitas melancholiam.

¶ De obseruantia complexionis ex colore.

HABITVDINI corporali suffragatur & color. Eum trifariam partiuntur. Nam quendam inesse capillis, alium cuticulæ, tertium oculis. De ijs admodum plura etiam Aristoteles. Omnes si in unum computentur, Aut ex æqualitate consistunt, ut albus rubeo permixtus, & caussatur ex abundantia humorum. Aut ex inæqualitate, siue ex obliquo conueniunt: uerū nobilior qui ex æqualitate consistit humorum. Differentiam si scire uoles, ex senario dependet. Primus, ex albedine & rubedine est. Secundus, niger, Tertius, citrinus. Quartus, glaucus. Quintus, albus. Sextus, rubeus. Extremi sunt albus & niger. Ceteri medij, partim ex albore, partim ex nigrore commixtionem habentes in æqualitate. Optimus tamen, qui ex albedine & nigredine est. Autor Galenus. Notiones hæ sunt: albus conspersus rubore, tumentibus buccis, sanguinem notat: albus phlegma, pallidus melancholiam: fuscus, subniger, niger, choleram.

¶ De Complexione pernoscentia ex tinctu capillorum.

NEQVE obstat, quod de capillorum natura autores referunt quidam, datam uidelicet ad decorem: quod sic ornatu splendoris non nihil adfert naturæ. Non ideo tamen abrogatur coniectura, cum multis argumentis testari possimus, etiam de complexione, Verbi causa. Viros depiles et imberbes, aut eunuchos, aut phlegmaticos: nigros, & nigrantibus capillis cholicos ut plurimum. Sunt autem quatuor, qui uulgati quidem sunt: niger, rubeus, glaucus, & canus. Glaucus ex humore melancholico est. Canicies ex defectione caloris naturalis, & phlegmatis putrescentis. Rubedo uidetur adferere sanguinē, nigredo choleram, glaucedo melancholiam, albedo phlegma. Quæ causa est, quod rubor nigredini præfertur:

l quod



quod nobilior complexio sanguinis est, quàm cholerae. Et illud corpus optimum est (teste Galeno) quod molliculum, rubeis capillis ornatum est. Tàmetsi hic plurimum refragetur Constantinus, nigrum ipsum, præferens, tùm quod fortior atq; stabilior est, tùm etiam propter iuuamentum. Quaecunq; enim superfluitas magis est nociua, eius expulsio præsentius iuuat. ut cholera succensa, & sanguis adustus magis conficiunt, quàm sanguis non adustus: uerùm ad istius expulsionem sequitur generatio capillorum nigrorum, & non rubeorum: præstat igitur rubedini nigredo. Alijs aureus magis placet, cum nigrore in oculis. Quod utrunq; etiam sinamus. Alberti certè placitum est, optimum colorem optimam designare complexionem cerebri, uidelicet calidam & humidam. Tàmetsi in operationibus naturalibus magis conueniat caliditas & siccitas, maxime ad apprehendendum aliquid. Ab calore est enim, quod uelociter renam aliquam deprehendimus, ab siccitate memoria & firmitas retinendi. Ab calore motus est & agitatio, ab frigore quies & tranquillum. E quibus ratiocinatur, magis cerebri complexioni conuenire siccitatem, quàm humiditatem. Videmus enim quibus cerebrum est humidum, hebetis ingenij esse, somnulosos, & tardo: siccum uerò, acres, uigilantes, sobrios. Quàm plura igitur ex capillis deprehendi possunt, quæ ad complexionem spectant. Sed in præsentiarum satis.

#### ¶ De Complexione Cholerici.

CHOLERICAM complexionem facit caliditas & siccitas. Vnde qui calidi sunt & sicci, Cholerici uocantur. Agnoscuntur autem ex Physiognomia, & urina, & horoscopo natiuitatis. Quo ad Physiognomiam: oblonga habent membra, & ea gracilia, nimirum suffocato atq; extincto humore per caliditatem & siccitatem. Capillos habent interdum crispas, & retortos, interdum planos & nigros, nonnunquam etiam rubeos et duros, totum ex abundantia caloris. Oculos profundos, nasum acutum, faciem citrinam, eloquium uelox, pectora ampla, & hirsuta, egestionem adustas, & umbilico tenuis hirsuti sunt. Vocem argutam, pulsum durum, & præuolocem, gressus celeres. Procliues ad ebrietatem: ob stomachum, & calidum cerebrum. Insomnes, proni ad cõitum, oculos habentes citrinos, os amarum, linguam asperam, torsiones in stomacho, siticulosi, cito caligantes in oculis. In somnis & uisionibus nocturnis uidentes rogos succensos, flammæ, morticinia, sanguinem, lites, homicidia. Atq; eousq; de physiognomia corporali. Cæterum iuxta animum audaces sunt, iracundi, & qui reconciliari statim possunt: dociles, ingeniosi, fidi, prodigi, in dandis rebus, synceri, zelosi, amatores iusticiæ, impingentes in lingua ubi irascuntur: neq; enim feruor ille sanguinis sustinet, ut seriatim uerba promant. Tàmetsi quidam sint, quos eousq; perduxit labor & assiduus conatus, ut multa huiusmodi possint dissimulare, Sed non potest tamen lana tincta mutare



mutare colorem, atque id admodum perspicue deprehendi potest. Quicquid enim præter naturam accersitum est, uel conquisitum, dissimulari diu non potest.

¶ Rationes de proprietatibus Choleri-  
corum.

**R A T I O N E M** si quis proposcerit dictorum, talem damus. In primis de irascentia: quæ quoniam humorem suppressit, flagranti uelut flamma absconsa aliquandiu: hæc ubi rimulam adepta fuerit, erumpit in incendium. Idem prodigalitem caussat, hac illacque diffundens se per latera, non sursum. Similiter & audaciam, propter elationem spirituum & caloris, unde interdum difficillima conantur, & promittunt (ne dicam) impossibilia, gestiente atque saliente corde præ nimio æstu. Eodem pertinet exile caput, cum amplo pectore: quod ex eodem corde prouenit calido. Quod etiam agiles sunt & dociles, nemo etiam non uidet perpolire atque habilitare omnia. Sic gracilitas ob defectionem humoris est, proceritas ex calore, qui in altum tendit.

¶ De Planetis conuenientibus ad complexionem.

**P R O X I M I** nunc Planetæ sunt, qui quando dominia suscipiant, ope reprecium est cognoscere. Hi quando ascendentes, uel in radice natiuitatis sunt, licet ex Astrologia artificiali discatur, tamen hic citra erectionem figuræ auscultatur, attenta sola physiognomia & complexione.

¶ De Saturno in radice natiuitatis Cholerici.

**A B S A T V R N O** sumamus exordium. Hic in radice natiuitatis collocatus est, si uideris hominem subpallidum, defixis oculis, lento gressu & tardiusculo. Reprimit enim non nihil innatum calorem Saturni frigus: uerum macilentiam non adimit. Oculos subministrat minus, neruos & ingenium ad pessima quæque meditando, sub prætextu honestatis: quod esset alioqui bonum, si non tam maligno sydere obscuraretur. In dandis etiam consilijs, plus quam dici potest ad omnia nepharia perpetranda, consultissimum: uidelicet ad expugnanda castra, ciuitates, oppida, ad instituendas prodiciones, & bellorum acies. Hæc omnia solitarius agit, lugens & mœrens: adeo nihil est scelestum, & facinorosum, quod ille non audeat. Interim tamen omnibus plurimum sibi placens. Alios qui parcus in cibo & potu, semper irrequietus, semper sollicitus, semper in laboribus, quasi omnia ad se corradere possit. Obiter de Saturno hæc.

¶ De Ioue in radice natiuitatis Cholerici.

**I V P I T E R** benignior est. Facit candida cute, & proluxa barba, recaluastrum in fronte, coma subrufa uel tinctia, facilem ad iram, & item facilem ad redeundum in gratiam. Disponit ad consilia, & ad prudenter dispensanda publica negocia: ratione temperamenti & caloris. Signum est in radice locatum esse, quibus condiciones huiusmodi.



## ¶ De Marte in horoscopo natiuitatis Cholerici.

**MARS** si dominium in genitura aliqua obtinuerit, facit colore rubeū, ueluti ambustum ab Sole, rotunda facie, felinis oculis, atroci aspectu, insolentem, indomitū, inconstantem, nugacem, impostorem. Alioqui in rebus agendis celerem, depilem in uertice, mediocri statura, crasso syncipite, naribus prominentibus: qui eū graditur, distantes passus locat: atq; hos ueloces: uictoriosum, audacem, friuolum, seditiosum, gulonem, hostem humani fœderis, & cui ne cum amicis etiā cōuenit benè, futurum ductorem exercituum, aut tribunum plebis, sanguinarium, rixosum, nugatorem insignem, maliciosum. Nihil admodum ab Saturno distans, nisi quod ille consilijs molitur, id ille factis exequitur. Sine Deo, sine fronte, sine pudore persequēs eos, qui probitatis & uirtutis studiosi sunt: tam sine mente, ut solus sibi sapere uideatur: tam cæcus, ut nulli unquā bono precari benè possit, nisi Veneris accedat delinimentum: quæ quia frigida est, & humida, ob insitū natura frigus, remittit nonnihil alterius feruorem. Carnem multiplicat & blandiorem facit hominibus: pro ferocitate iocunditates participat, & ciuilitatem, oscula, commestationes, ociū, voluptates, pulchritudinem, dulcedinem, circumuentiones mulierum. Efficit & peieratorem, fœdifragum, uiolatorem iurisiurandi, in suisplius factis parum sollicitum, quæ Veneris proprietates sunt. Quanquā enim non adeo male sint, tamen illius bonitatem alterius contaminat malicia. Omnium pessimè seducit ubi domicilium Saturni permigrauerit, id est, Capricornum, uel Aquarium. Aut si Mercurius in domo Martis retrogradus fuerit, hoc est, in Ariete, uel Scorpione: tunc enim facit impudentem, desperatum, incorrigibilem, maximè ubi benè potus inebriari cœpit: tunc obbrutescens, homo esse desinit. In rebus mœchanicis preclaros atq; spectatos opifices facit, gr̃is aut ferramentorum fusores, lanios, carnifices, chirurgicos. Et si accesserit illi Venus, barbitonfores. Si uerò Mercurius, qui malagmatis & emplastris occupat se, chirurgicum, uel unctorem.

## ¶ De Mercurio in radice natiuitatis Cholericorum.

**SIN AVTEM** in radice fuerit, locatus autem perperam, id est, in domo Saturni, uel Martis, & nullum habuerit aspectum benignū, aut commixtionem Veneris, Iouis, uel Lunæ, ferè peior frequenter Marte est. Id uerò ex illius factis sic deprehendes, facit sacrilegium, prædonē, uiolatorem sacrorum, incendiarium, interfectorem, exulem à patria, oppressorem pauperum, pupillorumq; & uiduarum. Neq; id quidē satis, quin & hesitare in fide facit, & ære implicans nunquā soluendo, semper inuolutū periculis, semper proficientem in peius ē charybdi in scillam, iuxta pro uerbum. Hæc si fortasē primo obitu non omnibus patent, ex raritate capillos



capillorum pernosci possunt. Secus Venerem propitiam habeat, aut Iovem, uel Lunam. Cum Venere argentarios facit, egregios sculptores, in omni opere æris aut ferri, uasorum musicorum opifices, & quanto propius ac uicinius respexerint, hoc diminuitur Mercurij malicia. Fit autē per quā rarissimē, ut statura excedat huiusmodi.

¶ De Sole in radice natiuitatis Cholericorum.

C V M Sole perrarò fit, ut suam commixtionem Cholericis impertiat. nempè sanguini additior quā cholera. Facit autem alioqui in colore fuscum, modico cum rubore, carnosum, & prægrandibus oculis, barbatum, benè capillatum, capite obeso, & rotundo, mediocri statura. Insuper etiam iracundum, sapientem, hypocritam, largum, cupidum laudis, sonora uoce. Interdum etiam audacem, ubi probè fuerit adpotus.

¶ De complexione Phlegmaticorum.

P H L E G M A T I C O R V M cōplexio frigida & humida est. Nam phlegma humorem significat. Atq; hic multum distinguunt de humorū diuersitati medici: quæ quoniam nota sunt, libenter conuiuebimus. Cæterum, phlegmaticum ubi ex physiognomia uelis pernoscere, unam faciem contuere, qua præditus est perpingui & alba. Est carnosum corpus, pectus depile, uenæ strictæ. Eius rei hanc adsignant rationem: quia frigus crassifici semper causa est & somnolentiæ: propter fluorem permixtum frigiditas: atq; inde etiam esse, quòd coitus appetentes non sunt, nisi uino admodum madidi, aut aliundè calefacti.

¶ De Saturno in radice natiuitatis Phlegmaticorum.

N O N rarò Phlegmaticis dominatur Saturnus, & ratiōe frigiditatis participat cum phlegmate. Id autem operatur quod aliàs ex natura solet: nisi quantum obstiterit illi cōplexionis bonitas. perspicuum est enim, quod in natiuitate constitutus hominis sanguinei, non tantum uirium habet, quantum in melancholico, uel phlegmatico, reluctante nimirum natura complexionis. Sic iam in natiuitate Phlegmatici, hominem suapte natura obesum, ac circa oculos liuidum facit & tardum, submisso capite & humeris, tristem, odibilem, inuidum, detrectantem optimis quibusq; patronum malorum, & ad machinanda peruersa doctissimum. Et licet interdum uideatur agere aliud, & conuiujs letantium inmiscere se, familiaritatē tamen diu nō sustinet, aut certè deiectus moeret. Facit & inciuilem, & agrestē, atq; non tam non studentem urbanitati, quā aliorum etiam moribus & ritibus bonis aduersantem. Ingenio plumbeo, & retuso, capientem uix multa cum industria aliquid: in malis uerò tum excogitandis, tum discendis suapte natura industrium. Etiam pauciloquum facit. Porro immodica taciturnitas illa misantropiam gignit, in primis uerò mulierum contra



ordinem, contra sexum, contra naturam. Cui feueritati proprior accedit appetitus uindictæ, ira, inuidia, curiositas rerum alienarum. Cum Marte uerò quid faciat, tædet ferè me adscribere. Facit hunc audacem, temeratorum, scelerosum, præcipitem, improuidum, inobedientem, atq; in ijs agentem constantissime. Et si Mercurius quoq; comes uel socius sit, insidiator em, infidelem, male sentientem de Deo, de superis, de religione: deceptor em amicorum, homicidam, rixosum, sacrilegum, & prædonem sacrarum rerum, iam ubi talem aliquem uideris Phlegmaticum, conijce hunc Saturnum male, uel Martem habere in natiuitate: si aliundè hoc ex erecta figura non licet.

¶ De Ioue in radice natiuitatis Phlegmatici.

**I V P I T E R** deinceps in ascendente, calore suo frigiditatem Phlegmatici temperat leniter, temperatum corpus, mediocre & molle reddit, non graue, aut carnosum nimis. Ornat etiam perquã uenusto capillitio, optimis moribus, optimis gestibus, dulci eloquio, pace, religione, sanctimonia, iusticia, ueritate, consilio, misericordia, clementia. In uestibus & corporis decore paulò plus facit curiosiorem, atq; in huiusmodi etiam felicè & prosperum.

¶ De Marte in radice natiuitatis Phlegmatici.

**M A R S** si male in natiuitate Phlegmatici inuentus fuerit, facit in colore subruffum, cõactæ atq; cõagitatae naturæ, fortem, audacem, loquacem, mendacem. Nectam elemens aliquis aspectus aliorum Planetarum est, quin si dominium nati fuerit consecutus, maliciam suam nõ exerat in eũ. Adurit in uertice capillos, amplificat faciem, & inspissat caput, facit crudelem, & toruum aspectu, audacem, præferocem, alacrem, præpetem, importunum, iracundum, uerbosum, iactabundum, proditorem, proteruum, spiculatorem, autorem discordiarum, raptorem, uerbronem, parricidam, flagrionem, matricidam, amicorum clancularium æmulum. Tã & si mitius agat hæc omnia in Phlegmatico, quàm in Melancholico, uel Cholericò, despumante nimirum ac deferuescente calorem Phlegmatico humore. Vitam alioqui incidit, dirumpitq; fatalem illam chordam, aut præcipitio, aut in opinata morte.

¶ De Venere in radice natiuitatis Phlegmatici.

**V E N V S** lasciuientem facit, lubricum & lætum, elegantem & gratum, amabilem, comem, suauem, pium, benignum, iustum, syncerũ, corpore candido, eloquio dulcem, coma densa reflexa molliter, uel crispata, potorem, musicum, cythægædum, cantorem. Et artibus quæ manu fiunt, pictorem, & earum artium studiosum, quæ absq; sordibus sunt. Cum Mercurio Poëtam facit, mathematicũ, oratorem, gymnosophistam, lauistam, chironomum, & in ijs omnibus acceptum hominibus, boni rumoris, & celebrem. Mars ubi irrepsit, commutat pro ijs fraudulentiam, uaniloquiũ, & ea



& ea quæ suarum uirium sunt.

¶ De Luna in radice natiuitatis Phlegmatici.

**L**UNA facit album, asperso rubore modico, capite denso, coniunctis supercilijs, oculis pulchris, & fortassè inæqualibus, laboriosos, maximè intentandis atq; peruagandis itineribus uarijs: & si in signo fuerit aquatico, id est, in Piscibus uel Cancro, supra modum pingues facit.

¶ De Melancholica complexione.

**M**ELANCHOLICA complexio frigida & sicca. Nascitur autem ex humoribus superfluis & adustis. Erut paucis dicam, sèx illa sanguinis est colata à splene. Sapor eius inter dulce & ponticum medius est: diriuaturq; ab epate: cuius una portio mittitur ad splen, altera relegatur ad singula membra. Qui ad splen dimanat, risum diminuit. Quo fit, ut qui eo humore immodice abundant, parum rideant. Illorum caluarie tametsi durissimæ sunt, per quàm facillimè tamen offenduntur à gelu. Quin & hoc illis familiare est, quod iniuuenta plus sapiunt, quàm in posterioribus annis: senescunt autem quàm citissimè, præmatura adhuc ætate erumpunt illis cani, deflaccunt capilli, tardiusculè irascuntur, uerùm semel prouocati acriter, non desinunt citra conuitia & uerbera. Ferè nihil probant earum rerum, quæ ab uulgo laudata sunt. non sinit enim hoc sanguinis malicia calore priuatus, præterea uenæ illæ restrictæ, & sanguine uacuæ. Sed neq; coitum permittunt, nisi ab mulieribus admodum impetantur & sollicitentur. Ossa habent dura, corpus aridum, cutem asperam, quæ omnia corrupti ingenij indicium sunt. Nam præterquàm quòd indicium illis est admodum pingue & obtusum, etiam immodicè perciti inuidia sunt, rancore, tristitia, suspicionibus, impudentia, stoliditate, & si quid his excogitari potest malignius. Odiunt in hominum cœtu uersari, amant secessus & umbras, subducunt ab omnibus conuentibus se, pauitant ubi timendum minime est. Obseruant somnia, quæ & contingunt illis semper uerissima. Auaricia illis connata est. Inebriati, ac constituti inter muscen & uinum, lachrimantur. Neq; statim concedunt etiam amicissimis se, uerùm semper latens secum uenenum alunt in aliorum perniciè. Hæc generatim dicta sint.

¶ De Saturno in natiuitate Melancholici  
malè fortunato.

**I**A si pessimæ complexionis pessimus Planeta accesserit Saturnus, omnia hæc mala conduplicat, & exaggerat. Facit facie distortum & ineptum, discoloratum, tristem, timidum, desperatum, sordidum, obsoletum, uarium, toruis & trucidis oculis, sètumento anhelitu, profundarum, & earundem malignarum cogitationum, sui sensus, sine scedere, sine iugo, grauiter incedentem, ignauum, labijs spissis, scapulis carnosiss, signatum in pedibus uel calcaneis. Ex artificijs eordonicam callentem, & si quæ sunt ex

l iij    his uiliora.



ijis uiliora. Hoc de Saturno tantum. Fit autem non raro, ut illi ad societur & Mars idem ipse malignus, addit igitur ille malum malo, ægritudines, timores, imposturas, rixas, sanguinem, calamitates, pericula, incestum, stupra, impietatem, idololatriam, prophanationem Deorum, sanctorum, & religionis. Nequē est quod leniri ista possint ab aliquo Planeta. Si uerò contigerit, ut excluso Marte coeat cum Ioue, uel Venere Saturnus (id quod fit rarissimē) excellenter ingenium auget, & quarundam artium inuentorem facit. Cum Luna, peritos molitores, & molendinorum constructores: item pontuum, nauium, fontium, aqueductuum, colonum quoque & agricolam, architectum, ē quibus & ditabitur.

¶ De Marte participante in Melancholico.

MARS autem si solus perhibeat testimonium complexionis absque Saturno, semper facit calumniatorem, minaci uultu, mediocriter audacem, signatū in facie, lentum, incuruum, fallacem, timidum, procliuem ad furta, ad latrocinia, & quaecumque damna inferenda proximo, & non nocenti se. In cuius domicilio si retrogradus fuerit Mercurius, aut impeditus, melancholicum facit mente captum, uitia sectantem paterna, & paternis infectum moribus pessimis, ut si fatuos ille habeat parentes, aut aliunde male morigeratos, nullis neque terroribus ab illorum poterit diuelli peruicacia, & semel imbibita consuetudine.

¶ De Mercurio in radice natiuitatis Melancholici.

MERCURIUS in hac complexione si euersus fuerit, facit incredulum, male sibi consciū, literatū tamen, & uaniloquū, ardelionem, & iactabundum, maximē si quid proferendum ex literis est, aliud tamē semper in ore, aliud in corde habentem, alijs persuadere uolentem quod ipse non credit, acutum persuasorem, seruatorem multarum rerum, felicem quoque in factis suis, male uolentem tamen amicis & de se bene meritis. Saturnum si secum habuerit, facit peritum mensurandi agros, uineas, campestria, doctum architecturam.

¶ De Luna in radice natiuitatis Melancholici.

LUNA si dominum in Melancholico assumpserit, facit corpulentos, tenaces, sibi ipsis placentes, carpuolos, auaros, anima mala, monachos, sed qui rarissimē seruant institutum. Saturnum secum habens, osorem facit hominum. Martem uerò, susurratorem, & disseminatorem malorum. Mercurium, congerionem, obstrepentem, nugatorem, instabilem, & aliorum interpolantem uerba.

¶ De



## ¶ De Sanguinea complexione.

**S**UPEREST ut de Sanguinea differamus complexione: quæ omnium censetur esse optima, atq; paucioribus contingit. Eius proprietates obiter hæc sunt. Vocem habent acutam Sanguinei, iuxta hylares sunt & læti. Cuius causa est, commotio spirituum & sanguinis calidi, subtilis, promanantis à corde ad os, & cætera membra exteriora. Vnde carnem habent mollem, ungues tenues, delectanturq; cantionibus, & ijs quæ extra se rapiunt ac ponunt animum, faciuntq; gestire. Salit enim in illis sanguis, neq; sinit aliud agere quàm sanguis mouet: unde neq; diu, neq; multum irasci possunt, propter innatam temperiem. Neq; nocet illis coitus, propter abundantiam humoris spermatici.

## ¶ De Saturno in natiuitate Sanguinei malo.

**SATVRNVS** aut raro, aut nunquam sanguini participat. cum frigidus sit atq; siccus Saturnus, sanguis uerò calidus & humidus. Plurimum illi in suis effectibus sanguis aduersatur: raro etiam, propter nimiam caliditatem & siccitatem, Iupiter, Venus, & Mercurius illi familiares sunt.

## ¶ De IOVE participante cum Sanguineo.

**I**N primis Iupiter cum dominium suscipit, candidum reddit in corpore, & rubedine quadam faciem resplendescere facit, oculos non omnino nigros, dentes candentes facit, & liberalem, mitem, pium, dilectum hominibus, cogitabundum, prælatum, nobilem, splendidum, spectatum, taciturnum, tranquillum, uenustum. Est tamen quo in loco positus sit. Nam si in natiuitate orientalis fuerit, uincit in eo humiditas. Sin uerò occiduus, formosiores reddit, & decorum nimis. Mars tam & si per raro illi iungitur, iunctus tamen addit audaciam, non eam qua temere abutuntur Martiales, scilicet, circumspectam, & prudentem, qua cum maxima tractabit, atq; prostituat posteris suum nomen factis suis egregijs, & celeberrimis, maximè in persecutione malignantium & impiorum hominum. Ita si Venere rem habeat secum, decorem decori, uirtutem uirtuti, uenustatem uenustati, prudentiam addit prudentiæ, quin & totum quod boni ab Ioue præstitum est, polit, ornat, uenum exponit, ut magis ac magis placeat, deniq; ut nihil sit rerum omnium quod illi non donatum uideatur.

## ¶ De Mercurio in radice natiuitatis Sanguineorum.

**N**ON minus Mercurius alioqui indifferens, cum Ioue tamen doctum facit, facundum, disertum, præconem, consultorem, acri iudicio, studiosum, disciplinarum amatorem.



## CONCLUSIO.

HAE C atq; alia tam& si dicta fortasse prius sint in Astrologia naturali, non tamen eo modo, neq; in eum finem. Est autem finis (ut diximus) huiusmodi, ut praescita alicuius complexione, ex hominis etiam gestibus ac moribus discamus quem in horoscopo uel bono, uel malo loco Planetā habeat: & ex agnitione Planetæ, deinde omnes illius conditiones alias diuinari possimus. Non igitur medicorum hic scripta damnamus, quæ circa complexiones scripserunt, sed hæc uelut iam firmata præsupponimus, iacto fundamento superstruentes edificiū. Legant qui uelint, qui nō uolunt, despiciant. Id enim antea sciebamus, ut qui ædificium uellet construere publicum, ab omnibus opus illius incessetur.

ARGENTORATI APVD

IOANN. SCHOTTVM

M. D. XLI.



INSIGNE IOANNIS INDAGINE.





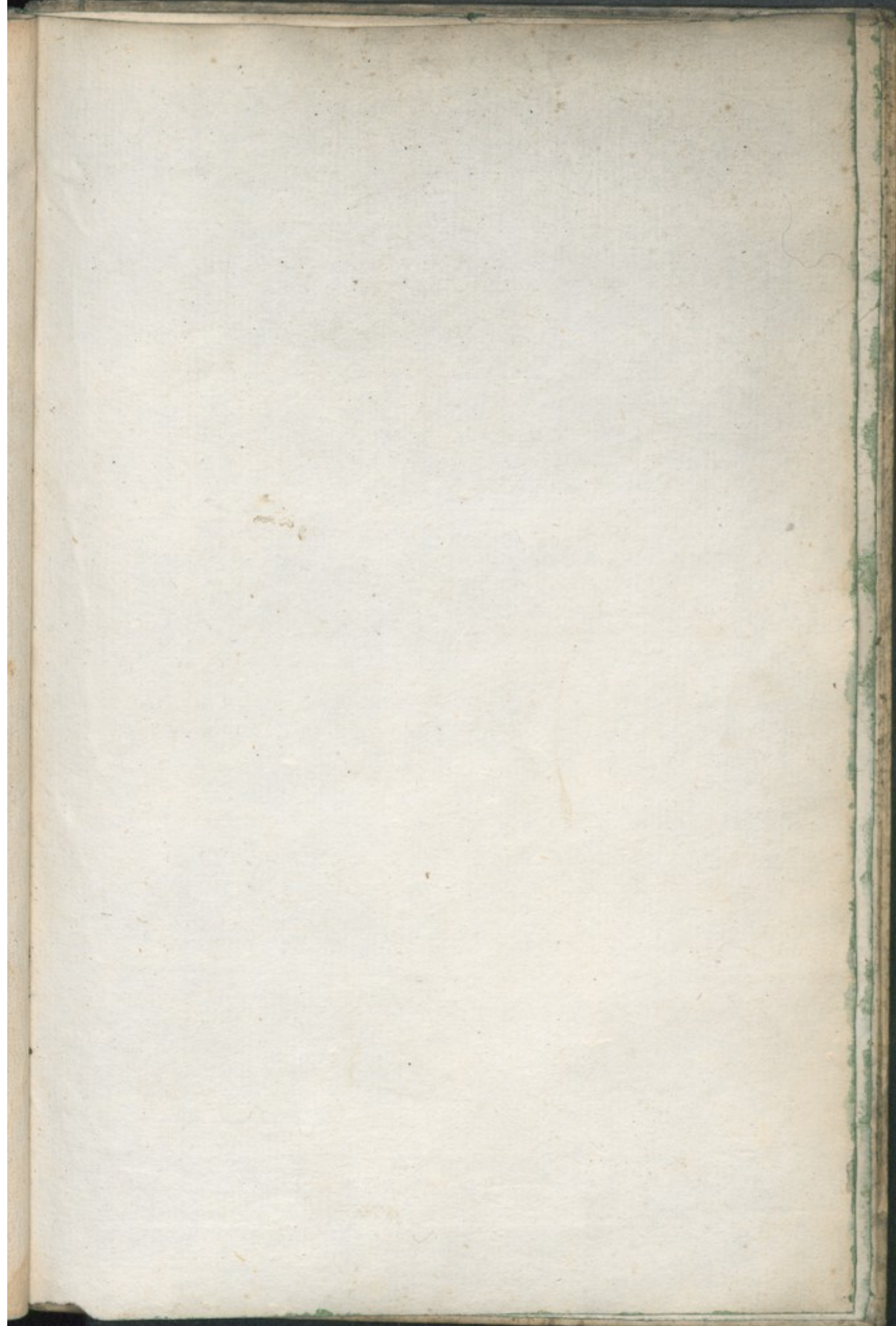
IOAN. SCHOTTVS.



ÆRE PERENNIO  
VS DEDIT.

Cum gratia & PRIVILEGIO  
CAESAREO.







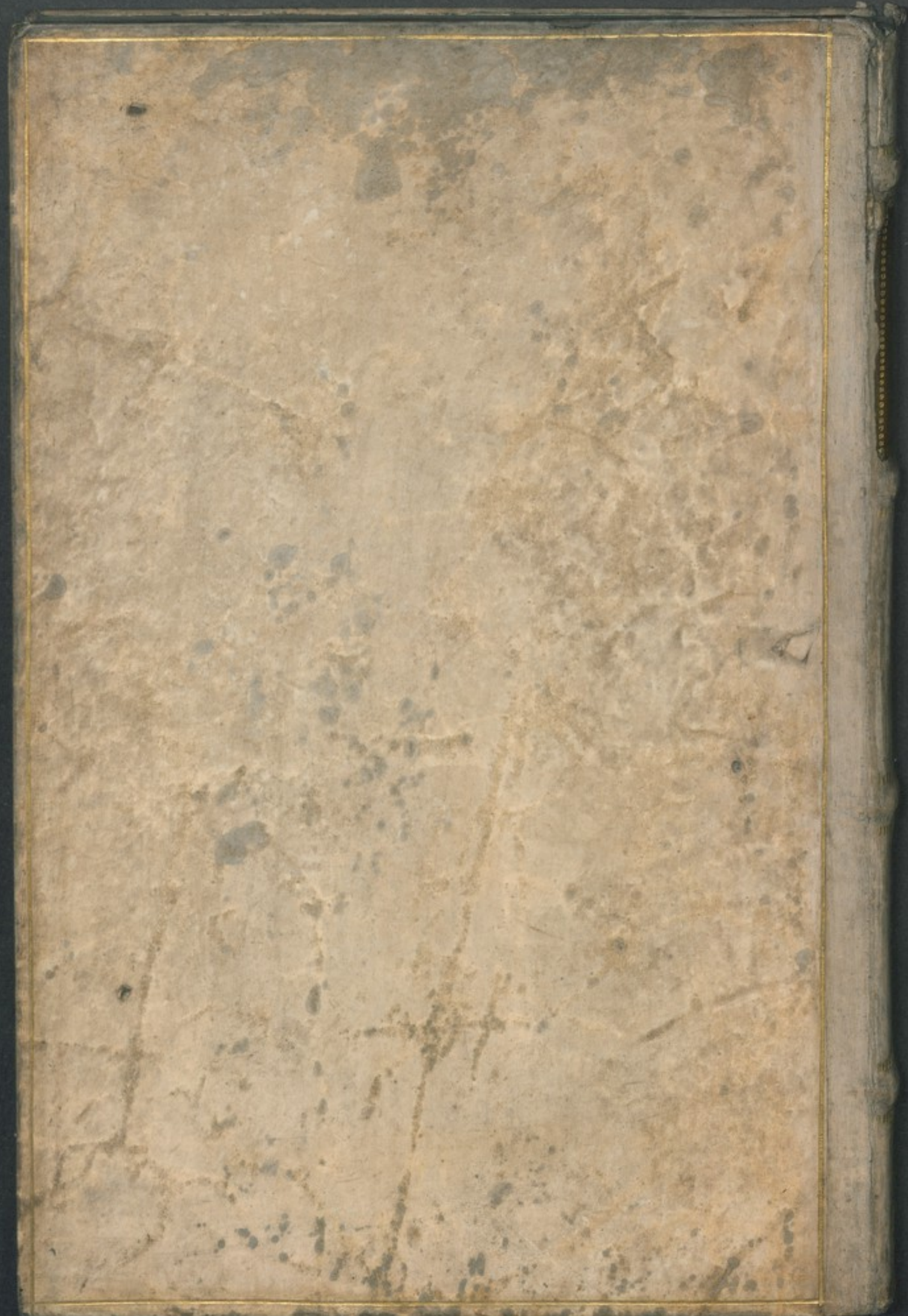




25

207









CHIROMANTIA











